

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

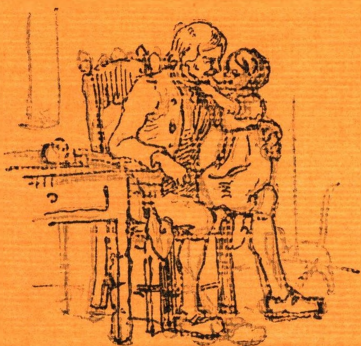
Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

GERDA MUNDT

TEGNEMESTERENS EFTERKOMMERE

EN SLÆGTEBOG I FORTSÆTTELSE AF
BROMME MØLLE

P. HAASE & SØNS FORLAG · KØBENHAVN

MCMXL

TEGNEMESTERENS
EFTERKOMMERE

GERDA MUNDT

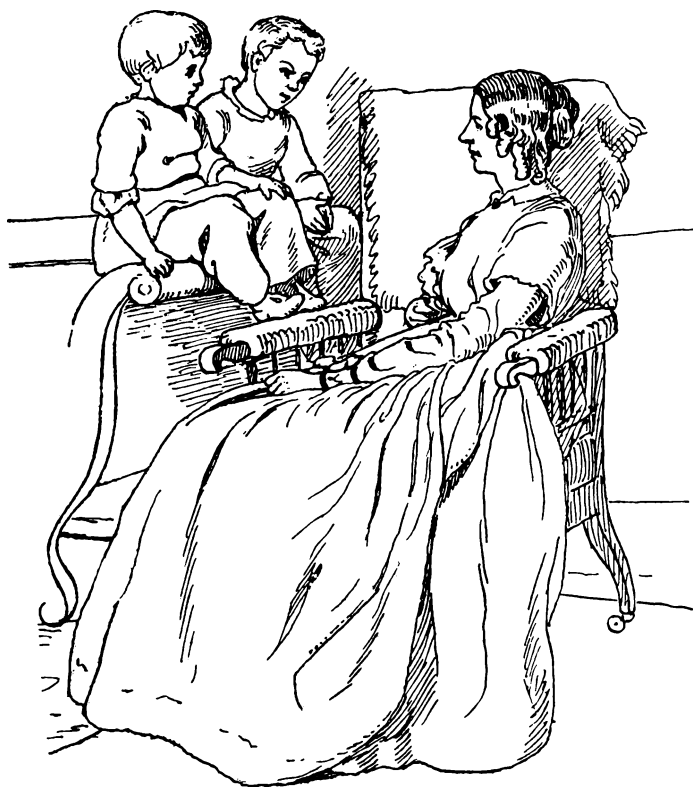
TEGNEMESTERENS EFTERKOMMERE

EN SLÆGTEBOG I FORTSÆTTELSE AF
BROMME MØLLE

P. HAASE & SØNS FORLAG – KØBENHAVN

MCMXL

Fra Vilhelm Pedersens Skitsebog, dat. 26. Juli 1853, Sorø Mølle,
formentlig Søsteren Oline Sarauw med to Børn.

Denne Bog tilegnes Mindet om min Far
Overretsprokurator I. H. Mundt, med
hvem jeg har levet over halvhundrede
Aar og gennem hvem jeg har lært at
forstaa, at det er af Betydning for Dan-
mark, naar Familjens, Slægtens bedste
Traditioner bevares.

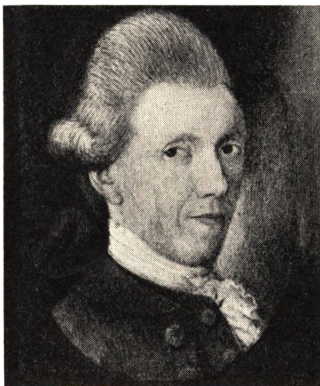

Vilhelm Pedersen: Tegning.

INDHOLD

	Side
Indledning	9
I. Peder Pedersen og hans Slægt.....	17
herunder Familjerne: <i>Liebe, Schram, Høyer, de Cros Dich, Izard og de Lancy.</i>	
II. Henning Pedersen og hans Slægt.....	32
herunder Familjerne: <i>Saabye, Barfred, A. D. Jørgensen, Erstad, Møller m. fl.</i>	
III. Sophie Frederike Jørgensen f. Pedersens Slægt.....	60
herunder Familjerne: <i>Mundt, Lier, Mundt-Petersen, Seehusen og Jørgensen.</i>	
IV. Frederik Wolf Carl Pedersen og hans Slægt.....	104
V. Christiane Cathrine Seehusen f. Pedersen	107
VI. Ove Christian Pedersen og hans Slægt	110
herunder Familjerne: <i>Isaachsen, Sarauw, Barfred-Pedersen og Viggo-Pedersen.</i>	
Afslutning	163
Stamtavler.	

Troels Pedersen, 1742—1816,
Tegnemester.

Mette Sophie Krag, 1748—1834,
hans Hustru.

INDLEDNING

Det er Stamtavlerne, som er denne Bogs egentlige Udgangspunkt. Men Stamtavlerne giver jo kun — sammen med det meget væsentlige: *Slægts-sammenhængen* — de nøgne Navne og Tal; vore Forfædre, vore afdøde og nulevende nærmere og fjernere Slægtninge, som vi ikke personlig er kommet i Berøring med, bliver kun virkelige for os i samme Grad, som vi lærer at kende, hvad der bor i dem, gennem Breve og Optegnelser, gennem nulevendes Skildringer og — hvor det som her delvis drejer sig om en Kunstnerslægt — gennem Gengivelse af deres Værker.

En Tak vil jeg gerne bringe de mange, som har hjulpet og støttet mig ved Bogens Udgivelse: Den Hjelmsjerne-Rosencroneske Stiftelse og adskillige i Slægten med økonomisk Bidrag, Gyldendal og O. Lohses Forlag med Billedstof — og ikke mindst de mange, som med fortællende Stof, Breve og Billeder har været mine Medarbejdere.

*

Gennem Stamtavler, Ord og Billeder skal her skildres en typisk dansk Slægt, som gennem syv Generationer forgrenet i mange Familjer stammer ned fra Tegnemesteren Troels Pedersen.

»Men hvem er Tegnemesteren?« vil man spørge. Troels Pedersen blev født 1742 og voksede op i et Skolelærerhjem i Tjæreborg ved Ribe. Slægten var

ellers Bønder, dog skal hans Mormor have været af Præsteslægt. 12 Aar gammel kom han i Malerlære; da han var 20 Aar, rejste han til København, men kunde ikke faa »nogen Condition efter Ønske«, og tog saa igen tilbage til Jylland, hvor han blev Tegnslærer paa Brammingegaard hos Cancellisekretær Wormskjold; denne anbefalede Troels Pedersen til Geheimekonferensraad Reitzenstein, der var Leder af Sorø ridderlige Akademi, med det Resultat at Troels Pedersen i 1770 blev ansat som »Ridsemester« ved Akademiet. Han blev gift 1773 med Skovfogeddatteren Mette Sofie Krag fra Fyn. Troels Pedersen døde 1816 og hans Hustru 1834. Seks Børn fik de, og oftest havde de det smaat.

Alt dette lyder saare jævnt. Men der var i hans Indre en kunstnerisk Trang; den kæmpede i ham, og han gav den i Arv til sine Børn. Gennem hans egne Optegnelser, som han skrev for at hjælpe sine Børn, lærer vi ham at kende som den, der vel ofte var nedtrykt, »du ved mit Humør, at Sandkorn forekommer mig ofte som Bjerger,« skriver han til Datteren Frederike, men dog var i Besiddelse af aandelig Ligevægt og ikke tog sig selv altfor højtideligt. Han lider af Undseelse og raader sin Datter til i Tide paa rette Maade at overvinde den, men paa den anden Side er der stærk Fremdrift hos ham; vi ser ham som en virksom, flittig Mand med Initiativ og Handlekraft, med Kærlighed til Farver, smukke Linjer og Musik, vi møder hos ham det danske Lune, og vi ser ham som en overmaade kærlig og omsorgsfuld Fader og Ægtefælle. Han har Hjertelag for de smaa i Samfundet, han kommer jo selv fra deres Kreds. Og Troels Pedersen er en from Mand, mest af alt ønsker han, at hans Børn maa

vandre paa Guds Veje — om alt dette og meget mere kan man læse i »Bromme Mølle«.

Mange af de Egenskaber, som her er antydet hos Tegnemesteren, ser man komme frem i en eller anden Form i hans Efterkommere lige op til vore Dage. Lettest er det vel at efterspore de kunstneriske Evner, men ogsaa de andre baade positive og negative Egenskaber dukker tydeligt frem, naar man ligesom i Fugleperspektiv faar et Overblik over hans 527 Efterkommere i syv forskellige Generationer.

*

Lad mig her indskyde en Bemærkning. Der er maaske nogle, som vil sige: alt dette vedkommer den Slægt, Bogen fortæller om, og ikke andre. Ja, den vedkommer først og fremmest Slægten, det er sandt; men hvis den, hvad jeg haaber, den gør, giver rigtige historiske Oplysninger om en Slægt, der for 200 Aar siden er oprundet af Bondeæt og siden i syv Generationer lige op til vor Tid som Kunstnere, Arkitekter, Opfindere, Læger, Jurister, Handelsmænd, Forstmænd etc. med deres Hustruer har bygget gode danske Hjem — ved Dygtighed, Nøjsomhed og Snille, parret med kunstnerisk Sans, har været med at præge Danmark, saa mener jeg, at den ogsaa har Interesse for videre Kredse, at den kan virke med til at vække Slægtsfølelsen, Slægtsansvaret hos andre, ikke blot til Gavn for den enkelte Familie, men ogsaa for hele vort Folk, thi det danske Folk bestaar af indbyrdes beslægtede danske Slægter. Herved vil Viljen til at værne om Hjem, Familie og Slægt blive styrket, saa vi sammen kan modarbejde de nedbrydende, opløsende Kræfter, som rejser Hovedet i vore Dage.

*

Saa fortæller jeg altsaa *til Slægten om Slægten*, men lader hvem der vil kigge indenfor og faa et Glimt af, hvad der i Tidernes Løb er foregaaet i de Hundreder af Hjem, som stammer ned fra Troels Pedersen.

*

Med stor Varsomhed skal jeg søge at optrække nogle af de Karaktertræk, som vi har set hos Tegnemesteren, og som vi genfinder rundt i Slægten. Vi maa dog intet Øjeblik glemme, at Arv og Paavirkning fra andre Slægter hele Tiden griber ind. Tanken om egen Ringhed og Udygtighed, der baade kan vise sig som Mismod, men ogsaa som den Ydmyghed, der ved, at man intet kan af sig selv og regner med Kraften ovenfra, præger Troels Pedersen, og den kender mange af os. Men ogsaa Pendulsvinget mellem Mismod og Tro paa egne Evner, som i det lange Løb giver Stabilitet og Ligevægt. Ikke fremragende Evner, men sund Sans og ærlig Flid er ogsaa fælles Træk for Tegnemesteren og mange af hans Efterkommere. Karakter, Udholdenhed i Prøvelsens Tid kommer klart frem hos Troels Pedersen, og den Egenskab har der ofte været Brug for i Slægtens forskellige Generationer; jeg tænker her f. Eks. paa de mange Mødre med smaa Børn, der tidlig blev Enker, og hvor Mor og Børn under trange Kaar støttede og hjalp hverandre og holdt ud, saa de faderløse Børn klarede sig godt. Baade i Peders, i Hennings, Frederikes og Ove Christians Slægt møder vi dem, lige fra Ove Christians Hustru, der blev Enke med seks Børn, hvoraf Vilhelm kun var et Aar gammel, og ned til vore Dage; der er noget her om de stille i Landet, om dem, der i Tro til Gud bærer Byrder og holder ud.

Megen Uro og Eventyrlyst havde Troels Pedersen i Blodet; den har mange af os arvet; hans Efterkommere er spredt over mange Lande, fire af hans Børnebørn var Søofficerer; men Kærlighed til Danmark og Hjemlandet ligger dybt i Slægten, ogsaa hos dem, der i en Aarrække blev derude. I Afrika og Amerika, i Tyskland, Frankrig og England færdes vor Slægt, og store Grene af den slog Rod i Sverige og Norge.

Og nu de kunstneriske Evner, ja, de giver sig Udslag paa mange Maader; den skabende Fantasi er en af de rigeste Aandsgaver, den møder vi hos en Mand som Georg Pedersen, der blev en af Storhandelens Folk, og hos mange af Slægtens yngste; et vist praktisk Snille, som i enkelte Tilfælde bliver til Opfindergeni, finder vi rundt i Slægten. Ogsaa Jurister og Politikere har Brug for Fantasiens Gave. Men stærkest kommer Tegnemesterens kunstneriske Islæt i Slægten frem i *Musik*: hos hans Søn Frederik Wolf og spredt rundt i Slægten; en af hans Efterkommere, Johannes Viggo Pedersen, er en fremragende Organist ved Grundtvigs Kirke. I *Arkitektur*: Sønnen Henning Pedersen, Holger Mundt, hans Datter Karen Clemmensen, Niels Adolf Koppel, og direkte i den *bildende Kunst* i Hennings Slægt: Carl »Maler«, Henning Koppel, i Frederikes Slægt Emilie Mundt, Christoffer Mundt, Axel Seehusen, og hos flere af de yngste i Slægten, og saa navnlig hos Ove Christians Børn, hvor den yngste Sønnesøn Thomas Vilhelm er kendt og elsket over hele Verden for sine Tegninger til H. C. Andersens Eventyr, der paa en saa forunderlig Maade taler til vort Hjerte; hans Hustru var ogsaa Barnebarn af Tegnemesteren, og deres Sønner Viggo Pedersen og Thorolf Pedersen og deres Børn igen

hører til vort Lands ypperste Kunstnere; ogsaa Søskendeparret Viggo Tuxen-Meyer og Margrethe Svønn Poulsen hører til denne Gren af Slægten. Og mange andre Steder, f. Eks. i Familjen Sarauw møder vi Tegnelyst og Tegnekunst; men der er et typisk Træk hos de fleste af de her nævnte Kunstnere: deres Maal er at løfte Mennesker opad.

Og mon ikke ogsaa mere end noget andet Troels Pedersens Tro til og Bøn om, at Gud vil »lære, lede og føre« ham og hans Børn, har virket som et bevarende Salt gennem de mange Aar.

*

Jeg ved, at der rundt i Slægten sidder mange, som med Iver vil gribe denne Bog; det er det, der har givet mig Mod til at arbejde med den og nu sende den ud i Verden, skønt jeg selv ved, hvor mangelfuld den er. Gennem mit Arbejde med Bromme Mølle kom jeg i Forbindelse med de fleste af Tegnemesterens nulevende Efterkommere, der hører til saa mange forskellige Familjer, og syntes, jeg saa et Glimt af Slægtens dybe Sammenhæng, samtidig med at jeg prøvede paa at udrede Traadene i de forskellige Stamtavler. Det har ikke været muligt at faa det fortællende Stof jævnt fordelt, men hvis man fra en eller anden Side synes, der er kommet for lidt med, saa maa man ikke glemme, at jeg har bedt hele Slægten om Stof, saa man delvis selv maa tage Skyld for Manglerne. Men saa beder jeg paa Forhaand om Overbærenhed, baade fordi Stoffet kunde være bedre bearbejdet og for mulige Fejl og Unøjagtigheder.

At en Slægtebog, som f. Eks. »Bromme Mølle« med de personlige og indgaaende Oplysninger om nogle af

vore Forfædre kan have noget værdifuldt at give Slægten, har jeg i Aarenes Løb faaet mange Beviser paa. Jeg skal her nævne to typiske Eksempler. Broncestøber Georg Erstad-Pedersen, Aarhus, skriver: »Bogen har gjort mine Forfædre til virkelige Mennesker; ved at læse deres Breve og følge med i og forstaa deres Glæder og Bekymringer er de ophørt at være Sagnfigurer for mig; jeg kunde ønske mig som Ingmar Ingmarson i Selma Lagerlöfs Jerusalem at komme ind i Stuen til dem, tale med dem og faa Raad hos dem i Modgangstider.«

Det andet Brev, jeg vil citere, er fra en svensk Dame, Fru Greta Mundt-Petersen, født Berglund, gift med Julius Mundt-Petersen, Moder til otte Børn. Hun skriver: »Jag är ju en utomstående; men det är ju Julius släkt och mina egna barns förfädre, boken handlar om. Och jag kunde absolut ej varit mer brinnande intresserad, om det varit min egen släkt. På vår väg hänga bilder av Caroline Jørgensen och Carl Emil Mundt, och tusende gånger har jag stått framför dem och undrat, hur de varo, och hur de haft det. Det är ju två så intressanta ansikten. Och nu — genom Edar bok, så känner jag dem ju! Och älskar och beundrar dem! Ack, måtte jag få se, om och blott en aning av deras karaktär gå igen hos mina barn!«

Vi kan i gamle Breve og Optegnelser møde levende Personligheder, der paa en mærkelig Maade har noget bestemt at sige os, hvad enten vi hører til deres Slægt eller ikke.

*

Mens Tegnemesterens Stamtavle i Bromme Mølle kun medtager tre Generationer, er den her i Bogen i 6 Afdelinger ført helt ned til Nutiden. Saavidt muligt

er de Børn, der er født inden 1. December 1939 medtaget; der er, Tegnemesteren og hans Hustru medregnet, 7 Generationer, samt en eneste i Generation 8, en lille Dreng, som hører til en fornem og ædel svensk Slægt, Lars Gustaf af Petersén, f. $22/7$ 38, hans Oldemor Asta Terborch, født Mundt-Petersen, er 71 Aar.

I denne Bog fortælles særligt om Generation 3 og 4; i nogle Tilfælde er det lykkedes mig at faa Børnebørn til at fortælle om Bedsteforældre og saaledes lade Erindringerne gaa i Arv til næste Slægtled. Blot nogle enkelte levende Træk kan tegne et Menneske, og ofte er Børns og unges Iagttagelser klare og skarpe.

Baade i Tekst og i Stamtavler betegnes Tegnemesterens Børn overalt med Romertal. I Peder, II Henning, III Frederike, IV Carl Wolf, V Christiane, VI Ove Christian. Af Generation 4, Tegnemesterens Oldebørn, lever endnu fem, deriblandt Thorolf Pedersen. I de 6 Stamtavler er for Overskuelighedens Skyld de to første Linjer ens, hvorefter de fortsætter med Efterkommere af en af de 6 Søskende.

PEDER PEDERSEN OG HANS SLÆGT

Herunder Familjerne: *Liebe, Schram, Cros Dich, Høyer, de Lancy*

Det var en mærkelig Skæbne, Tegnemesterens ældste Søn fik. Man kan ikke lade være at tænke, at adskilligt af det, den gamle Tegnemester digtede og drømte for sine Børn, gik i Opfyldelse i hans ældste Søns Liv. Æventyrlyst maa Peder have haft, men den var forenet med en stor Arbejdsevne, ja man kan sige Arbejdsglæde, og hertil kom en overordentlig stor Samvittighedsfuldhed overfor alt det, der blev ham betroet.

Peder Pedersen (1774—1851) blev Student i 1793 og tog i 1796 juridisk Eksamen; derpaa blev han Lærer hos Consul Blicher Olsen i Tanger, og herigennem kom han ind paa den diplomatiske Løbebane. Da en voldsom Pest i 1799 tvang Consulen til at rejse bort med sin Familie, overtog Peder Konsulatets Forretninger og holdt tappert ud under farlige Forhold; senere fik han selv Stillingen som Consul, men blev i 1802 med Titel af Consul og fungerende Chargé d'affaires sendt til Philadelphia og levede her som Danmarks Repræsentant til han i 1831 tog sin Afsked. 1805 blev han Generalkonsul, 1815 Ministerpræsident og Geheimelegationsraad.

Han varetog sine Landsmænds Interesser, opholdt sig flere Gange længe i Washington og undertegnede

bl. a. dansk Handelstraktat med U. S. A. Han blev gennem Ægteskab knyttet til fine og fremragende Slægter. Hans Faders Glæde var stor, da han i 1814

Geheimekonferensraad Peder Pedersen, 1774—1851.

som en fornem og indflydelsesrig Mand kom hjem paa Besøg; hans første Hustru døde under Opholdet i Danmark, men han blev atter gift med en amerikansk Dame; de kom sammen hjem til Danmark og førte stort Hus i deres smukke og stilfulde Ejendom i Kronprinsessegade. Det ses tydeligt af Søsteren Frederike Jørgensens og Søsterdatteren Caroline Jørgen-

C. C. V. Liebe og Anne Sophy Liebe med Børn.

sens Breve i Bromme Mølle (S. 163), at man med stor Ærefrygt saa op til ham og hans Hustru.

Og det Skær af Fornemhed, som prægede Hjemmet og vel navnlig Grandmama, gik i Arv til Børnene, ikke mindst til Datteren, der blev gift med Geheimekonferensraad Liebe.

Der fortælles, at Familien Pedersen ikke syntes om, at hun gik med »den lille Jurist«, han ansaas ikke for fin nok! Paa Familiebilledet ser man hende som en stout og statelig Moder, og hele Livet igennem lige til hendes sidste Dage var hun og hendes Hjem præget af en Fornemhed, som ikke kunde undlade at imponere hendes Omgivelser. Men samtidigt var hun et elskeligt og kærligt Menneske, der har sat stærke Spor

i den højtbegavede Slægt, hun blev gift ind i. Om Vinteren boede Familien i Bredgade Nr. 30, som endnu er i Slægtens Eje, og om Sommeren i en herligt beliggende Villa ved Bagsværd Sø.

Som et snurrikt Eksempel paa, hvorledes Forholdene var i Hjemmet, har Datteren Mimi fortalt, at hun, til hun var 50 Aar, aldrig færdedes alene paa Københavns Gader, men altid var ledsaget af en Tjener, og det var ikke altid hende, der bestemte Farten. Det kunde nemlig hænde, at Tjeneren mødte en af sine kvindelige Bekendte, og saa maatte hun undertiden staa i en halv Snes Minutter paa Gaden og vente, til han fik Tid til at gaa videre.

Anne Sophy Liebes Sønesøn, Carl Axel Liebe, har fortalt lidt om sine Barndomserindringer fra det gamle fine Hjem:

»Vi — min Søster Inge og jeg — var altid glade, naar vi skulde »ned i Stuen«. Vejen fra 2den Salen forbi den amerikanske Gesandt Svensson paa 1ste Sal var jo ikke saa lang, men naar Tjeneren Fritz havde lukket os ind til Farmor, ja saa var det, som kom vi fra den ene Verden til den anden.

Et bedre Hjem end det vi Børn voksede op i paa 2den Sal, kan vist ikke godt tænkes, saa naar vi var saa glade for at komme ned til Farmor og Tante Mimi, laa det sikkert i, at vi blev delagtige i en anden Tid, end den vi var vant til at leve i. Det er svært nu at sige, hvad der dengang for os gjorde Forskellen.

De tykke bløde Tæpper paa Gulvet og de svære mørke Gardiner for Vinduerne, der udelukkede saa meget Dagslys, at Stuerne ud mod Gaden næsten altid henlaa i Halvmørke, har vel nok gjort sit. Dernæst selvfølgelig alle de frygtelig mange og fine Nips-

ting, som vi slet ikke turde nærme os — og Pianolaet! Ja, Pianolaet var en Oplevelse for sig. Hvor var jeg stolt, naar jeg trædende Pedalerne, lod Faust's Valse tone ud i Stuerne, mens Farmor med sin Stanglorgnet og fint stivede Kappe med de farverige Silkebaand andægtigt lyttede til i Sofaen, og »Mimi« paa en lille Skammel tæt op mod Pianoet forsøgte at opfange Melodierne.

»Og saa glemmer du, Carl Axel, ikke at spille »Dance des Papillons« — vel?« Min Farmor var den eneste i Familien, der ikke brugte Kælenavne til os Børn, og alene af den Grund holdt jeg saa meget af hende.

Gesandt Svenssons to smukke Døtre kom af og til paa Besøg. Saa fik vi The og fine Kager. Den yngste Datter Viola, der var en sjælden Skønhed, var min første »Kærlighed«, og man kan maaske derfor forstaa min Sorg, da jeg erfarede ved Selvsyn, at hun ligesom alle de andre amerikanske Damer, der nu og da kom paa Besøg, altid efterlod et stort Stykke af en Kage paa Underkoppen. Det var »fint« i Amerika, men var ikke blevet taalt paa 2den Sal.

Jeg har aldrig set min Farmor ude af Ligevægt, men en Raslen med Stanglorgnetten og et Par Rynker paa Næsen tilkendegav, at der var noget, der ikke passede hende.

»Farmor, maa jeg ikke nok faa lidt mere Sovs?« Min Farmor saa paa mig, vendte sig halvt om i Stolen: »Aah, lille Anna, vil De servere »Saucen«! for Carl Axel.«

Naar vi rejste os fra Middagsbordet, aabnede Fritz Fløjdørene ind til Stuerne, og Farmor gik først med Bordklokken i den ene Haand og et lille Sjal i den

anden. Pigerne og Fritz maatte nu Aftenen igennem skiftes til at holde Vagt i en tilstødende Stue for at høre, naar Farmor ringede med Klokken. Maaske ønskede hun et Stykke Sukker mere i Kaffen, eller der laa noget paa en anden Stol, hun vilde have til sig; det var ikke »passende«, at vi Børn hjalp hende — Farmor ringede paa Klokken.

Hvor ofte hændte det ikke, at Farmor lidt før Barnepigen fra 2den Sal kom og hentede os, langsomt rejste sig fra sin Stol og i et gammelt Chatol hentede et eller andet frem. »Dette, Carl Axel, skal du have som Erindring om mig, naar jeg nu snart ikke er mere. Mon du altid senere vil tænke kærligt paa din gamle Farmor?«. »Ja, Farmor, det kan du tro!«

Dette Løfte er ikke svært at holde.«

Anne Sophy Liebes Søn, Carl Julius Otto Liebe (1860—1929), blev ligesom sin Fader en af vort Lands fremragende Jurister. Han fortsatte sin Faders store og højt ansete Sagførerforretning og opøvede som Højesteretssagfører en fremragende Veltalenhed. Samtidig var han i Forretningslivet Medlem af en Række Bestyrelser. Han var Formand for Dansk Sagførerforening fra 1910 og for Sagførerraadet fra 1918. Med sin skarpe, klare Forstand forenede han et varmt og kærligt Hjerte, og sammen med sin fint kultiverede og meget smukke Hustru skabte han et fornemt, gæstfrit og hyggeligt Hjem om Vinteren i Bredgade, om Sommeren ude i Rungsted.

Han var ikke som sin Fader aktiv Deltager i Danmarks politiske Liv, men kom dog i en kort og stormfuld Periode til at lægge Haand paa Statens Ror. Det var, da han den 29. Marts 1920 paa Opfordring af Kong Christian X paatog sig Dannelsen af et Ministerium som Afløser for Zahles. Ministeriet blev sam-

mensat af Mænd, der stod helt udenfor aktiv Politik. Liebe var selv Justitsminister. Man udskrev Valg til Folketinget, men vilde ikke indkalde Rigsdagen til Møde om Krisen. Det var stormfulde Dage i Hovedstaden. Generalstrejken truede, og ingen vidste, hvorledes Forholdene kunde udvikle sig. Kongen fulgte da det Raad, der blev givet ham, at indlede Forhandlinger med Partiførerne, hvorefter et med parlamentærisk Garanti underbygget Forretningsministerium gik i Gang med at afholde det af Liebe udskrevne Folketingsvalg. Ministeriet Liebe, der, som Københavnervittigheden udtrykte det, »begyndte med Liebe og endte med Hass« (Hass var Undervisningsminister) varede kun fra 29. Marts til 2. April 1920. Hele Episoden viser Otto Liebe som en modig Mand, der i en Krisetime satte alt til Side for at staa sin Konge og sit Land bi; dette skete kort før Danmark oplevede den lykkeligste Time i vort Liv som Nation: Genforeningen med Sønderjylland.

Otto Liebes Søn, Carl Axel, har to Sønner, Datteren Inge er gift med Legationssekretær Rolf Kiær; de har en Søn og to Døtre.

Begge Peder Pedersens Sønner fik fra deres Moders Slægt et fransk Navn foran Navnet Pedersen, og senere har deres mandlige Efterkommere bevaret disse Navne, henholdsvis Izard og de Lancy, og bortkastet Navnet Pedersen.

Den ældste Søn, William Izard Pedersen (f. i Amerika 1829, d. i Aalborg 1885), havde syv Børn, og hans Datter Anna fortæller, at Familien, da hun var Barn, tilbragte den ene Søndag hos Liebes og den anden hos Bedsteforældrene i Kronprinsessegade, hvor hun husker Bedstemoderens fine Stue. Hun husker

Politiassistent C. V. Schram og Sophie Schram med Børn.

ogsaa, at Grandmama kom paa Besøg i hendes Hjem Juleaften og sad med hendes lille Bror paa Skødet. William Izard Pedersen og hans Børn holdt alle af Musik, og han lærte Børnene at synge. Naar de saa kom paa Besøg hos Liebes, stillede han dem alle syv paa Rad og lod dem synge. Denne musikalske Evne findes ogsaa hos hans Efterkommere.

William Izard Pedersens ældste Datter, der hed Sophie Izardine Pedersen, blev gift med Politiassistent Schram, de havde to Børn, Sønnen Peder William Schram var Farmaceut og Direktør i Helsingborg, han døde kun 37 Aar gammel, og hans Hustru sad alene tilbage med to Smaapiger paa fire og to Aar; vi vil gentagne Gange her i Bogen møde, at en Mor, der tidlig blev Enke med smaa Børn saadan som her, tappert tog Opgaven op og fik Hjælp til at opdrage Børnene og skaffe dem en god Uddannelse. Fru Schram

Slagteridirektør W. Høyer og Dagmar Høyer med Børn.

er ansat i E. Haases Bogforlag. Hendes Svigerinde, Ebba Schram, gift med Overassistent Ove Petersen i Københavns Telefon A/S, er uddannet som Guldsmed og blev som første kvindelige Medlem optaget i Guldsmedelaugget; senere fik hun Tilladelse til at føre Mester-Navnet. Om sin Morfar fortæller hun:

»Min Morfar, William Izard Pedersen, døde før Mor blev gift, men gennem Mors Omtale af sin Far har jeg dannet mig et Billede af en fin, stilfærdig, til det yderste nobelttænkende mild og god Mand, som var knyttet meget inderligt til sin Kone og sine Børn. Han har altid staaet for mig som Billedet paa ædelt Sind, en *fin* Mand af den gamle Skole.

Om Mor kan jeg ikke sige noget bedre, end at hun var sin Far lig, et rent Sind, en kærlig Hustru, en vidunderlig Mor!«

William Izard Pedersens næstældste Datter Dagmar blev gift med Wilhelm Caspar Høyer, Slagteridirektør i Thisted, og dennes ældste Søn fulgte efter Faderen i samme Stilling. Han er en af dem, der har stor Interesse for Slægten, og paa sin Væg har han hængende parvis samlede Billeder af seks Generationer baade paa sin Fars og sin Mors Side; han har fire Børn.

Om sine Forældre og deres Hjem fortæller han følgende:

»Min Far, Wilhelm Caspar Høyer, f. i Aalborg d. $\frac{3}{2}$ 1860, ældste Søn af en af Aalborgs gamle, solide Købmænd, Henrik Nicolaj Stilling Høyer og Hustru Julie Elisabeth Petrea, f. Wiberg, er udgaaet fra Aalborg Latinskole og søgte videre Uddannelse i Aalborg Diskontobank. Han blev d. $\frac{14}{11}$ 1890 gift med Dagmar Agnes Pedersen, f. d. $\frac{9}{5}$ 1866 i København, Datter af Løjtnant i Marinen, senere Kommandør, Udskrivningschef i Aalborg, William Izard Pedersen og Hustru Caroline Vilhelmine, f. Beitzel. Som ung tog Mor Undervisning paa Fru Kellers og Frk. Gätjes Sangkonservatorium og i Klaver hos Fru Agnes Adler i København. Allerede som ganske unge deltog baade Far og Mor i Aalborgs Musikliv og sang i et Kor under Ledelse af Professor de Meza, daværende Organist ved Budolfi Kirke. Efter deres Bryllup rejste de til deres nye Hjem i København, idet Far havde faaet Stilling paa Livsforsikrings-Selskabet »Danmark«s Hovedkontor, som han imidlertid allerede forlod Aaret efter. Ogsaa her dyrkede de Sangens Glæder blandt andet som Medlemmer af Cæcilieforeningens Sangkor under Ledelse af Komponisten N. W. Gade og medvirkede her ved flere Koncerter.

Herefter flyttede de til Silkeborg, hvor Far fik en Stilling som Bogholder paa A/S J. D. Koopmanns Svineslagteri. Her fødtes deres tre Børn Ralph, Elly og Gerda. Som de Musikmennesker, de var, aabnede hurtigt Dørene til de bedste Hjem sig for dem, og de vandt sig gennem Aarene en ret stor Vennekare. — I Aaret 1898 indviedes Firmaets nye Slagteri i *Thisted*, for hvilket Far var udnævnt til Direktør, og vort Hjem flyttedes samme Aar hertil. Under hans Ledelse voksede Slagteriet meget stærkt, han var en dygtig og anset Mand, meget belæst og med mange Interesser, og han helligede det hele sin Arbejdskraft. Han var en god Mand og kærlig Fader for os Børn, og i Forbindelse med Mor skabte de to et Hjem for os saa mageløst. Med Mors Egenskaber, dygtig, hjælpsom, opofrende og uegennyttig og med et lyst Sind omfattede hun ogsaa den øvrige Familie og Hjemmets Venner. Mor var umaadelig gæstfri og havde en Evne til med smaa Midler at skabe en Hygge, som omtrent alle Slægtens Medlemmer har nydt godt af; ogsaa for Ungdommen var Hjemmet altid aabent, og det glædede Mor, at hun derved ikke alene knyttede os men ogsaa vore Venner og Veninder til dette. Hjemmets Minde- og Festdage havde en stor Plads i Mors Hjerter, og hun evnede at skabe en Stemning saa festlig og hyggelig.

Jeg mindes med Glæde Julens Fester fra Barndommen og helt op til, da jeg selv kom med Kone og Børn; man følte Højtidens festlige Stilhed, mærkede aldrig Travlhedens Forvirring, intet manglede, alt var i Orden, forberedt af hende. Ogsaa i dette Hjem dyrkedes Musik og Sang i en Aarrække sammen med nogle andre Familier. Jeg mindes i Anledning af Af-

holdelse af en Koncert —Faust med Solister, Kor og Orkester —, at Damekoret en Aften øvede i vor Spisestue, hvor Klaveret var anbragt i et Hjørne; vi 3 Børn havde faaet Lov at være oppe og havde om Eftermiddagen forberedt os paa Narrestreger, idet vi havde tegnet nogle Hoveder paa et Par Stykker Pap paa en Pind og under Sangøvelsen ubemærket anbragt os med disse bag Klaveret, pludselig stak vi saa disse Hoveder op over dette med det Resultat, at Damernes Sang endte i vild Latter, og efter at vi havde gentaget Eksperimentet en Gang til, maatte Mor paatage sig en streng Mine og kommandere os i Seng.

Mor havde ogsaa en poetisk Aare og skrev enkelte Smaating, ligesom hun ved givne Lejligheder indenfor Familien altid »gjorde« en Sang. Med sit lyse Syn paa Livet og sin udprægede optimistiske Indstilling holdt hun meget af i en hyggelig Mørkningstime sammen med Mand og Børn at bygge Luftkasteller altid med det Udgangspunkt, at hun paa en eller anden fornøjelig Maade kom i Besiddelse af Pengemidler, og mange er de Forbedringer af Hus og Have og andre Ting, som i saa Fald kunde foretages, ligesom alle de luksuøse Rejser til fjerne Egne, som i Tanken blev foretaget, og Mor havde en Evne til at rive os alle med, saa man omtrent oplevede det hele.

Det var dog ikke lutter lyse Dage, mine Forældre oplevede, ogsaa de mørke Dage med Sygdom og Betyrninger vandt i Tidernes Løb Indpas i Hjemmet og ramte saavel Fader og Moder som os Børn. Lille Juleaftensdag, d. 23. December 1925 faldt Mor paa Gaden, som paa Grund af et stærkt Islag var meget glat, og brækkede sit venstre Haanded. Haanden blev lagt i Gibsbandage, hvorved Mor blev tvunget

til Uvirksomhed, hvilket var strengt for hende, som altid før havde saa stor Trang til at være med i alt i sit Hjem, og nu selv skulde have Hjælp af andre. Bruddet foraarsagede en Knogletuberkulose, som ogsaa bevirkede, at den ene Fod blev lagt i Gibs, og det sidste halve Aar blev Mor bundet til en Rullestol. Lige efter Nytaar 1927 blev Mor indlagt paa Sygehuset i Thisted for at faa nogle Lysbehandlinger, men allerede den 21. Jan. døde hun pludselig 60 Aar gammel af en Blodprop og blev d. 28. begravet fra Thisted Kirke og fandt sit sidste Hvilested paa Kirkegaarden her. Det var et stort Slag for Far og os og et uerstateligt Tab for Hjemmet, hvor Mor fyldte saa godt, men det mildnedes dog i nogen Grad for Far ved min ældste Søsters Forbliven hos ham, og ved Omhu og Kærlighed søgte hun at være noget af det for ham, som han havde mistet ved Tabet af Mor. Far ramtes pludselig en Dag tre Aar senere af en Hjerneblødning, som i Forbindelse med Aareforkalkning foraarsagede hans Død d. 8. September 1931, og han blev begravet fra Thisted Kirke d. 12. s. Md.

Det glæder mig at se, at saavel Musik som Anlæg for Tegning fortsætter i vor Slægt og dyrkes af alle Generationer, ogsaa af mine Børn.«

Dagmar Høyer, f. Pedersens yngste Datter Gerda er gift med Bankdirektør Jens Christian Selmer Petersen i Holstebro Landmandsbank; der er to Børn: Anne og Henning Izard Selmer Petersen.

William Izard Pedersens Datter Anna blev i 1891 gift med Louis Charles de Cros Dich; hun er en af Slægtens tapre Enker; kun syv Aar fik hun Lov at leve med sin Mand, da han døde, var hendes Børn

Skibsfører C. G. Izard Pedersen
1868—1931.

Kaptajn Julius de Lancy Pedersen,
1832—1913.

seks, fem og et Aar gamle. Hun blev Asylmor i Nyboder og har beklædt denne Stilling indtil for faa Aar siden; da hun stod ene, aabnede hendes Bror og Svingerinde i Thisted gæstfrit deres Hjem for hende og Børnene en hel Sommer. Hendes ældste Søn er Redaktionssekretær ved Jyske Tidende, og har to Børn. Datteren, Ebba, er Oldfrueassistent i Viborg.

Den yngste Søn er Maskinmester, han er Specialist i at fotografere Landskaber og Skyer, hans Optagelser vidner baade om fin Natursans og teknisk Dygtighed.

William Izard Pedersens ældste Søn Carl Georg var Skibsfører. Hans yngste Datter er gift med sin Farbror William Izard Pedersen, som har været Ingeniør i Store Nordiske. Af hendes to Brødre er den ene Direktør for Skandinavisk Rejsebureau i Paris, den anden cand. jur. og Assistent i Finansministeriet.

Peder Pedersens yngste Søn, Julius de Lancy Pedersen (1832—1913) blev Søofficer og Kommandant paa Christiansø. En Søn af ham drog til Argentina, og en Datter Maria lever endnu i København sammen med sin Halvsøster Frk. Ragnhild Wendt.

Vilhelm Pedersen : Tegning.

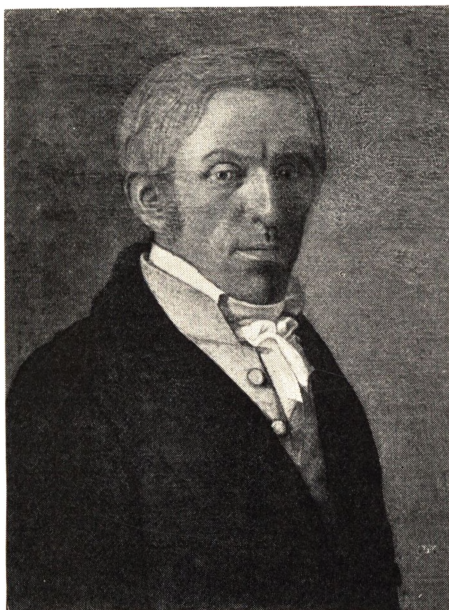
HENNING PEDERSEN OG HANS SLÆGT

Herunder Familjerne: *Saabye, Barfred, A. D. Jørgensen, Erstad, Møller m. fl.*

I den gamle Familjebibel, paa hvis første Blad Tegnemesteren nedskrev de største Begivenheder i sin nærmeste Kreds, staar der: 1775 d. 10. Dec. en *Søndag*, den anden Søn, døbt 15. Dec. og kaldt Henning; blandt de syv Faddere nævnes bl. a. Professor Borch og Greve Schack til Schackenburg. Han blev et *Søndagsbarn*, men han kom ikke sovende til det, udholdende arbejdede han, og det var ofte svært for ham og hans Hustru at skaffe Udkomme til den store Familie; Brevene i *Bromme Mølle* giver et levende Billede af ham.

Hans kunstneriske Evner og solide praktiske Sans i Forbindelse med alsidig Uddannelse prægede hans Livsgerning, især paa Bornholm, og at hans Navn er endnu kendt og anset paa den danske Klippeø mod Øst, derom vidner bl. a. en Kronik af *Arkitekt Thorsen* i Bornholms Tidende 8., 12. og 15. Oktober 1938; jeg giver her et kort Referat af hans fyldige og smukke Vurdering af den Betydning, Henning Pedersen har haft baade for Bornholm og for det øvrige Land, dels som Arkitekt dels som den, der oprettede de første tekniske Skoler og herigennem gav Stødet til Haandværkernes teoretiske Uddannelse.

Henning Pedersen fik Brug for sin alsidige Uddannelse som Officer, Landmaaler og Bygningskyndig, da han — som er født i 1775 — kom til Bornholm i

Major Henning Pedersen, 1775—1837.

1816 som Leder af et helt Dusin Landmaalere for at foretage den første paa geometrisk Opmaaling base-rede Matrikulering af Bornholm. Det tog ham 16 Aar at gennemføre den.

Men Major Pedersen, som han blev kaldt, fik dog sin største Betydning paa Bygningsvæsenets Omraade, hvor hans æstetiske og praktiske Sans satte dybe Spor i den vanskelige Overgangstid fra Bindingsværk til grundmurede Huse. Haandværkerne havde den

Idé, at der skulde Bindingsværk til for at holde sammen paa Huset, og man har et Eksempel paa, at en Nybygning i 1820-erne kaldes tarvelig, fordi den er grundmuret udelukkende af Mursten.

I 1825 oprettede Henning Pedersen sin første Tegneskole, som det første Aar havde til Huse i hans egen Ejendom og Bopæl i Laksegade, efter den senere Ejer nu kaldet »Det Erichsenske Hjem«. Henning Pedersen ombyggede Huset, der var opført i 1807, saaledes at det nu baade fik den store Tagkvist og den maleriske Lillekvist ved Gavlen. Huset er nu fredet. Ved denne Ombygning kom Huset til at virke livligere, men bevarede dog sin rolige Idyl under de høje Trækroner. Tegneskolen skal have været i Stuen til Gaden, en 3-Fags Sal med hvidskuret Gulv og Udsigt gennem en dobbelt Fløjdør ud til den parklignende Have. I 1830 blev Skolen flyttet til Borgerskolens Lokaler paa Store Torv, det nuværende Amtsbibliotek, hvor der var Aftenskole tre Gange ugentlig i to Timer. Major Pedersen var det første Aar selv Tegnelærer og Skolens Leder. Senere var han en Tid fraværende, idet han med Støtte af det Rejersenske Fond oprettede lignende Tegneskoler i Slagelse og Roskilde.

Henning Pedersen virkede i Rønne som Landinspektør og Tegnelærer til sin Død i Februar 1837. Hans Hustru, Caroline Sophie Voigt boede ligeledes i Rønne til sin Død, 26. Februar 1844.

Frugterne af Henning Pedersens Virksomhed viser sig i de mange smukke Bygninger rundt om i Rønne, enten tegnede af ham selv eller tegnede og opførte af hans Elever. Disse Bygninger bærer Præg af, at Henning Pedersen dannede Skole ogsaa i rent kunstnerisk Forstand. Stilarterne er Ludvig den 16., ny Klassicis-

Henning Pedersens Hus i Rønne.

me, Empire og Chr. den 8., men behandlet efter de stedlige Forhold, glidende naturligt ind i det Gadebillede og de Omgivelser, hvortil de var bestemt. Udsmykningen er fornuftigt begrænset til enkelte monumentale Dele af Bygningen, som en Gesims, en Portal, en Port, en Frontespice, en Hovedtrappe eller lignende, medens den øvrige Bygning i harmonisk Rokun virker ved sine proportionelle Forhold.

Henning Pedersen havde fire Sønner og fire Døtre, en Søn døde som spæd, Carl blev Maler, men døde som sindssyg, to Døtre var ugifte, de fire andre har efterladt sig Slægt.

*

Den ældste Datter Sofie blev i 1816 gift med Godsforvalteren paa Frijsenborg, Hans Erich Colding Saabye, der skal have været en stor og fornem Herre, som yndede at optræde flot. Bl. a. holdt han af at køre med fire Heste for sin Vogn, og det fortælles, at han engang, da han saaledes udstyret ankom til Hotel Royal i Aarhus, havde det Uheld at træffe Lensgreven

der, og denne blev saa opbragt over Synet, at Saabye fik sin Afsked.

Saabyes boede i Snurom (med Betoning paa sidste Stavelse), Havrum Sogn, og her voksede en stor og livlig Skare Søskende op; der var ti Børn. Allerede da Sofie kun havde været gift i nogle Maaneder, fik hun Besøg af sin Moder, der fødte sit yngste Barn, Helene, i Godsforvalterboligen paa Frijsenborg, se Henning Pedersens Brev i »Bromme Mølle« Side 117.

Den ældste Datter fra Snurom, der bærer det mærkelige Navn Ivare Sofie Caroline, blev gift med Fabriksbestyrer i Randers Frederik Christian Rubeck Vodskov; en af hendes Sønner var Hans Sofus Vodskov, som var Æstetiker og Religionshistoriker, en fin og nobel Personlighed, men med særprægede Meninger, indesluttet og stejl. Døtrene i Snurom var alle kønne og muntre. Til den yngste, Helene, har Christian Winther digtet en Sang, hvori det hedder: Bag Havens Grene en munter jysk Helene.

En af Sofie Saabyes Sønner er Sprogforskeren Viggo Alfred Emil Saaby, f. 29. Okt. 1835 i Snurom, død som sindssyg i 1898 paa Oringe. Han blev Student i 1857, studerede Teologi, men opgav det, paavirket af Kierkegaard, og valgte Filosofi. Efter Faderens Død i 1861 maatte han ophøre med sine Studier og blev Huslærer i Sønderjylland hos Pastor Johannes Kok, der studerede dansk Sprog. Her blev Viggo Saabys Sans for det danske Sprog vakt. I 1863 blev han ansat som Docent i Dansk ved Universitetet, mod Fakultetets Ønske. Han har bl. a. udgivet det Arne-magneanske Haandskrift. Hans Navn er mest kendt gennem Saabys Retskrivningsordbog, som udkom i 1891. Han havde tre Børn og to Børnebørn.

Den yngste Søn, Harald Georg Saabye var født 21. Juni 1838, han blev ligesom Broderen Student i 1857, studerede Teologi og tog efter at have deltaget i Kri-gen i 1864 teologisk Eksamen i 1865. Nogle Aar var han Lærer ved Køben-
havns Kommuneskole men blev i 1874 Præst i Nordby paa Fanø, derpaa i Oure og Vej-
strup og tilsidst, i 1884, i Thoreby. Foruden et Skrift om Afholds-
sagen »Biblen og Vinen« har han ud-
givet »Sekterne i Dan-
mark« og »Et Omrids af Vantroens Histo-
rie«.

Pastor Harald Saabye, 1838—1919.

Pastor H. G. Saa-
bye har haft en ud-
præget Slægtsfølelse;
paa en gammel Konvolut, som indeholder Slægts-
registre, har han skrevet: »Vort Slægtsregister gaar i
Arv til den af mine Sønner, som har Interesse for
Slægtssammenhængen, med Paalæg om at bevare det,
tilføje det Fornødne med Hensyn til Forøgelsen af
Familien og overgive det til sine Efterkommere med
lignende Paalæg«.

Hans Svigerdatter, Fru Henriette Saabye, født
Quistorff, giver følgende levende Skildring af ham:

»Første Gang jeg holdt mit Indtog i Thoreby Præ-
stegaard, var som forlovet ung Pige paa 19 Aar. For-
pagteren hentede Din Far og mig i Nykøbing, de

»brune« strakte godt ud, og med et flot Piskesmæld holdt vi for den store Indgangsdør til Præstegaarden. Døren aabnedes, og jeg saa en fin ældre Dame, et fint ovalt Ansigt omgivet af det blanke sorte Haar. Iført en sort Silkekjole og kun som Pynt den lange fine Guldkæde, som Farmor næsten altid bar. Hun stod og smilede, og jeg vidste straks, at jeg vilde faa en kær Svigermor. Hun omfavnede mig og sagde allerførst: »Aa Gud ske Lov, at Du ikke ligner Fotografiet«. Jeg tænkte ak og ve, men smilede selv om det sved lidt i Hjertet; selvfølgelig syntes jeg selv, at netop det Billede var, som det skulde være. Farmor var elskelig; og aldrig, tror jeg, man kan finde en saa hyggelig gammeldags Præstegaard.

Farfar var en rigtig Præst, en glimrende Taler, der var Malm i hans Ord, naar han stod paa sin Prædikestol; aldrig fordømmende, man lyttede og lyttede og blev ikke træt af, hvad han havde at sige sin Menighed. Jo, en eneste Gang var det, som Farfar talte for aldrig at holde op igen. Det var, da han viede Din Far og mig. Trekvart Time holdt det paa, til Slut var jeg ved at segne.

Han havde mange pudsige Sider; godmodig var han, og dog til Tider lidt bøs. Hans Helligdom var Studereværelset; naar Farfar skulde forberede sig paa sin Søndagsprædiken, saa skulde der være Ro i Omgivelserne. Han var paa en Maade barnlig, lo gerne og højt, naar noget morede ham særligt. En stor Slikmund var han, stod en Æske Chocolate inde i Skabet, varede det ikke længe, før der gik Svind i den, og alle vidste, hvem Synderen var.

Vi gaar tilbage til den første Dag i Præstegaarden. Jeg var henrykt over alt, hvad jeg saa. Min Sviger-

far var en Mand, der talte lige ud af Posen, han kom med pudsige Spørgsmaal, som til at begynde med nærmest forfærdede mig. F. Eks. da vi sad ved Aften-teen, sad han og studerede mig, og sagde saa ganske ligeud, om jeg nu ogsaa troede, jeg kunde blive Harald tro; jo, det mente jeg nok. Ja, sagde han, han kunde tænke sig, jeg ikke vilde være uimodtagelig, hvis andre Herrer gjorde Kur til mig. Jeg rødmede, var ogsaa vred og tænkte, at ham blev jeg aldrig gode Venner med. Men det blev jeg nu alligevel. Men hans sidste Salut, da vi den Aften gik op til vore Værelser, glemmer jeg aldrig. Den lød: »Kan jeg nu stole paa, at Du bliver paa Dit Værelse i Nat og Harald paa sit.« Saa ung jeg end var, følte jeg mig meget saaret; en saadan Tanke vilde være uhørt blandt de unge Piger, jeg daglig omgikkes. Jeg vilde hjem næste Dag; men min Mand (Forlovede den Gang) lo blot og sagde, jeg ikke skulde tænke en Smule over det Sludder.

Naa, jeg tilgav hurtigt min Svigerfar, der var saa uendelig meget rart og godt ved ham. Klog var han, flere Bøger har han skrevet. Der gik et Par Aar, 1908 i Marts skulde det første lille Barn se Dagens Lys i Lægeboligen i Løgstør. Det var en mægtig interessant Begivenhed, ikke mindst for Farfar i Præstegaarden, han skrev altid, om hans Sønneson snart kunde ventes; straks derefter skulde han sende mig Stamtavlen. Farfar elskede at bestemme alt, ikke paa en irriterende Maade, snarere som følede sin Værdighed som Familiens Overhoved, noget vist barnligt var der ved ham. Han havde saaledes bestemt Datoen for vort Bryllup, nu vilde han ogsaa bestemme Kønnen paa det lille Væsen. Den 10nde Marts kom lille

Søster til Verden, og vi var lykkelige for vor lille Pige — men det var Farfar ikke. Brev kom der jo fra ham, han var skuffet, og Stamtavlen kunde jeg ikke faa (hvad bryder en ung Moder paa 21 Aar sig om en Stamtavle, naar hun har et sødt lille Barn), værre var det, at Farfar ikke saa sig i Stand til at komme og døbe sin Sønnedatter. Ja, Farfar havde jeg skuffet dybt, i hans Øjne maa jeg have gjort mine Sager skidt. Men hvordan det nu gik til, hvad Svigermor har haft af Overtalelsesevner vides ikke. Men han kom og vilde absolut døbe hende Sara. Men der gik jeg af med Sejren, det blev til Karen. For Resten blev han saa glad for den lille Pige. 1 Aar og 5 Maaneder efter kom lille Bror til Verden; stor havde Spændingen været i Forvejen, om det nu denne Gang blev en Dreng, og jeg ventede mig det værste. Det blev en Dreng, en stor Tamp paa 9 Pund, og denne Gang kom Stamtavlen omgaaende, og med den et jublende Brev.«

Pastor Saabyes Søn Harald, gift med Fru Henriette Saabye, som ovenfor er citeret, var Læge i Løgstør, og deres Søn, stud. jur., Assistent i Københavns Folkeforsikring Harald Saabye, har fortalt følgende om sin Far:

»Harald Egede Saabye blev født den 9. November 1875 i Nordby paa Fanø som Søn af Sognepræst Harald Georg Saabye. Da han var 9 Aar gammel, fik Faderen Kald i Thoreby Sogn paa Lolland, og Skolegangen kom da til at foregaa i den 5 km borteliggende Købstad, Nykøbing F. 17 Aar gammel tog han Studentereksamen, og straks efter begyndte han i København at studere Jura; dette opgav han dog efter et Aars Forløb og paabegyndte i Stedet det lægevidenskabelige Studium.

Efter at have bestaaet Embedseksamen, aftjente han sin Værnepligt som Reservelæge i Marinen paa Korvetten »Dagmar«. Senere virkede han som Reserve-læge først paa Blegdamshospitalet, senere paa Sundby Hospital. Her stod han en Dag over for tre Tilbud: 1) han kunde vælge at blive Hospitalslæge og dermed forfølge sine videnskabelige Interesser, 2) han kunde tage imod Tilbudet om Stilling som Skibslæge paa et Kryds Jorden rundt, 3) og endelig kunde han vælge den praktiserende Læges brydsomme, men mere indbringende Gerning. At han valgte det sidste kan maaske have sin Aarsag i, at hans Ven, senere Overlæge ved Sct. Hans Hospital, Axel Bisgaard, netop paa dette Tidspunkt saa sig om efter Praksis og foreslog ham Fællesskab. Som Virkefelt blev udset Vedbæk-Rungsted. Samvirket blev dog ikke af lang Varighed, og S. saa sig nu om efter Praksis i Jylland — afbrudt af enkelte Vikariater og Udsendelse som Sessionslæge.

I 1905 naaede Saabye til Limfjordsbyen Løgstør. Om det oprindeligt har været hans Mening at fortsætte Lægegerningen paa dette Sted, er vist meget tvivlsomt. Men Begivenhederne førte med sig, at han her skulde komme til at henleve Resten af sit Liv i utrætteligt Virke for sine Medmennesker. Læger fandtes der da — i Modsætning til nu — ikke Overflod paa. Foruden selve Byen med et Indbyggerantal af ca. 2500 udstrakte Praksis sig ofte til Mennesker, der boede indtil 25 km mod Syd og ca. 18 km mod Øst, ja hyppigt gik Turen ogsaa til det nord for Fjorden liggende Hanherred. Vejene var besværlige at færdes ad; Hovedvejene kunde til Nød gaa an, men Bivejene var i slet Forfatning, Efteraar og Vinter ofte

ganske ufremkommelige. Først i Tyverne er der raadet Bod paa dette Forhold. Ad disse Veje maatte han i adskillige Aar trampe sig frem paa Cykle til sine ventende Patienter. Naar Konsultationstiden om Formiddagen i Byen var overstaaet, ventede der ham som Regel Cykleture paa op mod 100 km daglig paa Kryds og Tværs i det nordvestlige Hjørne af Himmerland, der ikke netop udmærker sig ved sit blide Klima. Da Brugen af Automobileer efterhaanden blev mere almindelig, anskaffede Far sig en Opelvogn. Kort Tid efter brød Verdenskrigen ud, og Mangel paa Benzin og Gummi nødvendiggjorde snart, at Bilen maatte klodses op, og den trofaste Cykel hentes frem. — I 1918 begyndte den travleste og mest opslidende Del af Fars Liv. I saa at sige alle Hjem rasede den spanske Syge, og fra dem alle lød Raabet om øjeblikkelig Lægehjælp. Takket være den kraftige Konstitution, S. var udrustet med, lykkedes det ham fra Maaned til Maaned at gennemføre en Arbejdsdag, der kun levnede ham 3—4 Timers Nattesøvn. Det meste af Døgnet kunde man træffe ham paa Landevejene paa Besøg fra Hjem til Hjem, ofte trækkende med Cyklen gennem høje Snedriver. Jeg husker flere Gange at have set min Fader komme hjem sent ud paa Aftenen med Feber paa over 39, askegraa i Ansigtet af Overanstrengelse og med Forfrysninger paa Arme og Ben. Og næste Morgen var han paany paa Farten. I de følgende Aar tiltog Befolkningstætheden paa Egnen, Udbedringer af Vejene fandt Sted, og Automobileer blev igen det almindelige, efterhaanden uundværlige Befordringsmiddel. Der kom flere Læger — kort sagt — Pionerarbejdet var tilendebragt.

Der fulgte nu en Periode af rolige Arbejdsaar. Et

Par Udenlandsrejser til Tyskland, Svejts og Italien markerede Aarene 1923 og 1925. Selskabslivet i den lille By trivedes. Lægeboligen i Skolegade var ofte Mødestedet for mange Mennesker med videnskabelige, sociale og kunstneriske Interesser. Ofte var Forfatteren Johan Skjoldborg Midtpunktet, hvorom alle flokkedes.

De sidste Aar af Saabyes Liv tilhørte helt Hjemmet og Familielivet. Naar Dagens Gerning var sluttet, Aftensmaden indtaget og Aviserne læst, anbragte han sig under Læselampen og læste da højt af en eller anden god Bog for min Mor og mig. Næsten hver Søndag foretoges Automobiludflugter til forskellige smukke Egne af Nord- og Midtjylland.

Produktiv i videnskabelig Henseende var S. ikke — dertil lagde Lægegerningen for megen Beslag paa hans Tid. En kortere Periode var han af den konservative Gruppe indvalgt i Byraadet. Gennem mange Aar var han Medlem af Sundhedskommissionen. — Jernbanelæge var han lige fra 1905 til sin Død.

Hans lidt heftige Temperament er sikkert aldrig blevet lagt ham til Last. Folk vidste, at den tilsyneladende Bryskhed kun dækkede over et godt og forstaaende Sindelag. Der var almindelig Respekt for hans Dygtighed som Læge, og som Diagnostiker var han kendt i vide Kredse. Som et Udtryk for den Agtelse og Tillid, han nød overalt, kan nævnes, at han som Led i en større Festlighed, Byens Sportsforeninger foranstaltede, med overvældende Majoritet blev udvalgt til »Byens populæreste Mand«.

I de sidste Dage af December 1935 mærkede Saabye første Gang noget til den Sygdom, der skulde afslutte hans Levnedsløb. Et voldsomt Anfald af Angina Pec-

toris tilkendegav med skæbnesvanger Tydelighed, at den største Forsigtighed var paakrævet. Kun et ganske kort Hospitalsophold og Ansættelse af Vikar en Maanedstid undte S. sig imidlertid; med nøjeste Kendskab til Sygdommens Karakter og normale Forløb, besluttede han ikke at gøre Forsøg paa at forhale det uundgaelige Resultat. Arbejdet hjalp ham til i nogen Grad at holde Mismodet og Haabløsheden nede. — Den 2. September 1936 døde han pludseligt af en Blodprop midt i sin Gerning. Døden kom maa-ske nok som en Befrielse for ham selv, men som et knusende Slag for dem, som stod ham nær.

Patienter og Venner rejste i Taknemlighed for hans Virke et smukt Monument af sort Granit med et vel-lignende Broncerelief over hans Grav paa Løgstør Kirkegaard.«

Baade Dr. Saabyes Datter Karen og Sønnen Harald er gift. Karen Saabye hedder nu Fru Bach, hendes Mand, Ingeniør Poul Christian Bach, er Afdelingsingeniør ved Elektricitetsværket i Randers. De har to Sønner, den yngste født 4. December 1939.

*

Henning Pedersens ældste Søn, Troels Georg Pedersen, kender vi allerede fra »Bromme Mølle«. Han kom som ung til København fra Rønne og blev uddannet til Handelen. Megen Støtte fik han næppe hjemmefra. Men han var særdeles dygtig og arbejdede sig hurtigt frem. Han blev Handelsdirektør for et Hørsvinger- og Linnedvæveri. Allerede da han var 32 Aar gammel, kunde han købe Ejendommen Strandgade Nr. 6, kaldet Tordenskjolds Gaard. Det anselige Forhus lejede han ud og boede selv i Fløjen i Gaarden. I Ejendommen fandtes et Sæbesyderi, som han

en Tid drev. Ejendommen er stadig i Slægtens Besiddelse og beboes for Øjeblikket af hans Sønnesøn

Grosserer Georg Pedersen og Familie.

Aage og hans Sønnesøn Hennings Enke, Fru Gerda Barfred, f. Degn.

Den 13. November 1839, altsaa for 100 Aar siden, købte Georg Pedersen i Kompagni med Zinn og Søn og Papirhandler Wancher Øen *Wildersplads*, som dansk Asiatisk Kompagni lod sælge ved Auktion. Efterhaanden udtraadte Kompagnonerne, og i 1848 blev Georg Pedersen Eneejer; forinden havde han taget Borgerbrev som Grosserer; han flyttede nu ind i Hovedbygningen, der ogsaa stadig er i Familiens Eje og nu beboes af hans Sønnedøtre, Frk. Betzy Barfred og Frk. Ellen Barfred.

Wildersplads var blevet anlagt 1735 af Andreas Bjørn, som her grundede et Skibsværft, hvorfra bl. a. Orlogsskibet Københavns Slot, armeret med 44 Kano-

Wildersplads købt 1839 — som den ser ud i 1939.

ner, er blevet søsat. Georg Pedersen benyttede Pladsen baade som Skibsværft og Oplagsplads, senere alene som det sidste. Ejendommen var købt med klogt Fremsyn og blev ham baade til Glæde og Velstand gennem stigende Handelsvirksomhed. Den bevares stadig som Familiens Fælleseje. Foruden disse Besiddelser ejede Georg Pedersen forskellige Landejendomme, bl. a. Nordskrænten i Taarbæk og Avlsgaarden Spangerhede ved Hjørring. Han var en god og agtet Borger paa Christianshavn; han var gift første Gang med sin Kusine Elise Pedersen, anden Gang med Betzy Barfred. Hans fire Børn antog Navnet Barfred-Pedersen, hans Børnebørn hedder Barfred. Georgs tre Døtre var ugifte. Henriette boede i Strandgade og tilbragte Sommeren paa sin skønne Ejendom Høje Sandbjerg, nu Børnehjemmet Betlehem. Julie og Emma boede om Vinteren paa Wilders Plads, et henrivende gammelt Hjem med smukke Malerier. Om Sommeren boede de paa Aggershvile, der nu er Københavns Kommunes Børnehjem: Michaelsens Minde.

Da Emma Cæcilie var Barn, digtede hun et Vers:
 »Jeg Cille P. er født paa en Ø, her vil jeg baade leve

Georg Barfred-Pedersens Børn Henning, Betzy, Aage og Ellen.

og dø« — og det kom til at passe! Sønnen Georg Barfred-Pedersen blev Landmand og Ejer af Gaardene Spangerhede og Raadegaard. Nu bor hans Børn paa Strandgade i Huset med de gamle Traditioner og paa Wildersplads.

Georgs ældste Søn Henning var i en Aarrække Forretningsmand i England, han døde 40 Aar gammel og efterlod sig to Børn: Læge Arne Barfred, som har to Smaabørn, den yngste hedder Troels og er en dejlig Dreng.

Arne Barfreds Søster Ulla er gift med Finn Tulinus, som indtil for nylig var en højt skattet Skolebestyrer i København og nu er Sognepræst i Strø-Gørløse; han har lige udgivet en Bog om Biskop Arni Helgason. Ogsaa her er der to smaa Børn, saa

Slægten vokser videre og fylder Hjemmet paa Wil-
ders Plads, hvor Betzy og Ellen Barfred værner om
de gamle Minder.

Georgs anden Søn hedder Aage, han er Opfinder

Tegnemesterens Oldebarn Georg Barfred-Pedersen
med sit Oldebarn Troels Barfred.

og Fabrikant, har
været i Amerika
og har i 25 Aar
haft Forretning i
Paris med kera-
miske Ovne som
Speciale; han har
sikkert arvet no-
get af sin Com-
binationsevne og
praktiske Fanta-
si fra sin Stam-
fader Henning

Pedersen; han har to smaa Børn; Niels Georg og
Elisa Kristine.

*

Om Henning Pedersens yngste Søn fortæller Sønne-
sønnen Broncestøber G. Erstad-Pedersen:

»Frederik Kristian Pedersen, f. i København 11. Juli
1812, kom med sine Forældre til Bornholm 1816, han
blev senere uddannet som Uhrmager, han havde en
Del Uddannelse i Tegning og hjalp sin Fader med
Tegneundervisningen i den af ham (Faderen) op-
rettede Tekniske Skole i Rønne, han rejste senere
som Uhrmager i Sverrig og arbejdede blandt andet
i Stockholm i nogen Tid, hvorefter han fortsatte Rej-
sen til Norge, hvor han arbejdede i flere Aar i Bergen;
her traf han Jakobia Martine Erstad, f. i Bergen 22. Fe-

bruar 1818, d. 5. Febr. 1899 i Aarhus, med hvem han giftede sig i København d. 7. Oktober 1845.

Den noget svagelige Mands Synsevne var efterhaanden svækket saa stærkt, at han maatte opgive sit Haandværk, hvorefter han med Bistand af sin Broder Troels Georg, lærte Sæbekogeri, derefter nedsatte han sig i Randers som Sæbesyder; han var en meget rettænkende Mand, der var meget anset og respekteret i Randers, hans Sæbe var bekendt for at være udmærket og uforfalsket, Kunder, der flyttede til andre Byer, blev i mange Tilfælde ved med at faa Sæbe tilsendt; men han var ikke Forretningsmand, og da han var meget akkurat og ved sin Uddannelse som Uhrmager var vænnet til en minutøs Akkuratesse, som han overførte til Sæbekogieret, hvor den ikke alene var unødvendig, men ogsaa tidsspildende, levede Familien i ret smaa Kaar; trods dette tog han dog en 14 Aars Dreng, Peter Saaby, i Huset og fik ham sat i Malerlære og beholdt ham til han var udlært.

Hans Faamæthed, der var usædvanlig stor, har jo heller ikke gavnet i Forretningen, hvor hans dygtige, livlige og energiske Hustru var ham en stor Hjælp; det fortælles, at han kunde gaa i indtil 14 Dage uden at tale, men at Børnene kunde se paa ham »længe forud«, naar han vilde til at sige noget, idet der da viste sig nogle tydelige Trækninger omkring Munden; han var meget belæst, og det var ofte meget vanskeligt for Børnene, naar de skulde hente Bøger i Haandværkerforeningens Bibliotek at finde nogle, han ikke allerede havde læst, da han efterhaanden havde læst omtrent alt hvad der fandtes i Biblioteket.

Han var ikke uden Lune, da en Gørtler i Randers, som ofte søgte Raad hos ham, en Dag udbrød: »Kun-

de jeg dog bare finde paa at lave noget, der altid var let at sælge, og som man ikke fik noget Vrøvl med, naar det først var leveret,« svarede han: »Lav Ligkistezirater.« Gørtleren gjorde dette og fik i mange Aar derefter en god Forretning med sine Ligkistezirater.

A. D. Jørgensen og Ida Jørgensen, f. Pedersen.

Han besøgte sin Søn Robert Jacob, der dengang opholdt sig i Sverrig, i det tidlige Foraar 1876, den svaagelige Mand paadrog sig derved en Forkølelse, der gik over til Lungebetændelse, som medførte hans Død den 24. April 1876.☛

Om Bestemoderen Jacobia Erstad fortæller hendes Datterdatter Elise Koppel nedenfor.

Frederik Christian Pedersens ældste Datter Ida blev i 1869 gift med Rigsarkivar A. D. Jørgensen. De fik fire dygtige Børn. *Adolf Jørgensen* er Ingeniør, *Erik Erstad Jørgensen* er en fremragende Havearkitekt — mon ikke nogle af Tegnemesterens Evner er gaet i Arv til ham! — den tredje Søn *Troels Georg Jørgensen* er Højesteretspræsident, det højeste juridiske Embede i Danmarks Land. Han har nylig udgivet en indholdsrig Bog: Bidrag til Højesterets Historie. Datteren *Elise* blev i 1902 gift med Redaktør Vald. Koppel,

deres to Sønner har udprægede kunstneriske Evner: Niels Adolf Koppel er Arkitekt og vandt under Ophold i Finland, hvor han bl. a. arbejdede hos den kendte Arkitekt Aalto, første Præmie sammen med en finsk Arkitekt Pöyry i Konkurrencen om en Forretningsbygning i det finske Viborg; Bygningen er under Opførelse. Den anden Søn Henning Koppel, er Billedhugger og har fra 1936 udstillet paa Charlottenborg og i den frie Udstilling.

Han har bl. a. hugget en Buste af sin Far, som er købt af Politiken.

Henning Koppel, Skulptur.

Her gengives et af hans Værker, som netop nu udstilles paa Kunstnernes Efteraarsudstilling.

Elise Koppel fortæller:

»Min Bedstemor, *Jacobia Erstad*, husker jeg ret godt. Hun tilbragte mange Sommermaaneder hos os paa Lindevej og hjalp Mor med Syning og Stopning. Hun var en kraftig, djærv Kvinde, der absolut ikke holdt sine Meninger tilbage; naar undtages, at hendes Syn svigtede de sidste Aar af hendes Liv, havde hun et straalende godt Helbred og et ukueligt Humør alle Dage. Hun levede under meget beskedne Kaar i Aarhus som Enke, altid tilfreds. En af de Ting, vi Børn husker fra hendes Besøg i København, er et

forbavset Udraab, idet hun kom op i mine tre Brødrers Læseværelse, hvor de sad ved hver sit Skrivebord og hver sin Lampe og læste til Eksamen: »Men Gu-ud! Sikken Mængde Stenolie der dog gaar til i dette Hus!«

Mor blev som tiaarig anbragt hos en ugift Faster *Ida*, der havde Pensionat paa Bianco Lunos Allé. Der kom min Far til at bo, da Mor var 14 Aar, og de blev meget hurtigt forlovede. Tante *Ida* boede i sine sidste Aar paa Sarepta, hvor Mor jævnlig besøgte hende; ogsaa vi Børn maatte af og til vandre ud ad Gamle Kongevej, hvor vi blandt andet kom forbi en Have med græssende Faar — paa Egholms Mark lige overfor Lindevej gik der Køer i min Barndom dér, hvor nu Martensens Alle ligger — og hos Tante *Ida* vankede der Pralinées fra den Sekretær, som nu fra Mor er gaaet i Arv til mig. Tante *Ida* skal have været meget smuk i sin Ungdom; hun havde været forlovet med successive to Mænd, der begge døde før Brylluppet. Hun var en temmelig utilfreds Sjæl, der vist plagede Mor meget.«

Frederik Peter Christians Søn, *Georg Carl Pedersen*, blev født 28. Febr. 1850 i Randers, lærte Kleinmede-Faget og kom efter nogle Rejseaar som Smed ind paa Statsbanernes Centralværksted i Aarhus og blev Lokomotivfører. Under Rensning af Banen for Sne med Sneplov blev han og flere andre dræbt ved en stor Jernbaneulykke ved Hansted den 26. December 1876. Han var gift med Kirsten Marie, Datter af Murer Niels Jensen, Bjødstrup ved Aarhus. De havde en Søn, *Georg Carl Erstad-Pedersen*, f. 10. Sept. 1876. Han blev altsaa faderløs, da han var 3 Maaneder gammel. Hos sin Farbroder, *Frederik Erstad* i Aarhus, blev han oplært i Gørtler-Faget, og

efter yderligere Uddannelse paa tekniske Skoler samt Ophold i England og Tyskland nedsatte han sig 1901 som Broncestøber i Aarhus; han har blandt meget andet lavet Lysekroner og andet Broncearbejde til en stor Mængde Kirker rundt om i Landet. Han var Medstifter af Gørtlerlauget i Provinsen og er fra 1933 Oldemand for dette Laug. Han er en fin og dygtig Mand og stærkt slægtsinteresseret.

Fru Elise Koppel fortæller følgende om sine tre andre Morbrødre:

»Robert giftede sig med en tyve Aar ældre Kvinde, Mariane, der skal have været Godheden selv. Hun havde flere store Børn, og de holdt meget af Robert. Selv fik han ingen. Han var uhyre sær — vi regner i det hele taget Slægten Pedersen for at have megen Særhed i sin Karakter, Trang til Ensomhed og Styrke til at bære den. Han levede de sidste Aar alene i et lille Hus uden for Aarhus, og det hændte, at Folk, der kom for at se til ham, saa ham inde i Stuen, men han kom ikke ud og tog imod dem. De maatte gaa med uforrettet Sag. Han havde saa vidt jeg ved en ganske underordnet Stilling ved de jyske Baner; jeg har kun set ham een Gang i mit Liv; da var han omkring 70, og jeg var forbavset over hans Udseende: han var let og elegant af Skikkelse og lignede en engelsk Aristokrat.

Henning Voigt Pedersen lever endnu; han er en gæv gammel Mand, der ifjor gjorde Selskabsrejser med til Paris, til Rom, til Czekoslovakiet og til Bergen for at se sin Mors Fødeby. Han er 84 iaar. Han ligner sin Mor i Vitalitet og Humør. Som ung Bogbindersvend boede han en Tid i vort Hjem, og han fortæller, hvordan han om Morgenens vækkede mine

Brødre ved at raabe til dem: »Hvad er I, Dreng?«
 Hvortil de øjeblikkelig skulde svare: »Hyrder!«
 »Hvad kan I vogte?« Svar: »Faar! Men ogsaa Ulven
 dræbe, enhver af os forstaa!« — Han gjorde engang
 en Vandretur sammen med to af mine Brødre tværs
 igennem Jylland paa tre — eller var det to? — Dage,
 og endnu den Dag i Dag forsmaaer han anden Befor-
 dring end sine gode Fødder. Han staar op Kl. 5, og-
 saa naar han bor hos os her i Byen og vandrer ind
 paa Gaderne; det forbavser ham meget, at han ikke
 paa den Tid af Dagen kan faa Kaffe i Kafeerne. —
 Han husker en Mængde af, hvad han har læst og er
 i det hele taget et uhyre fornøjeligt Menneske. Han
 bor i Trangstræde i Randers, ganske alene; om Som-
 meren lever han ude paa sin Ejendom ved Vorupkær,
 hvor han blandt andet dyrker Vindruer; her har han
 købt og beplantet 18 Tdr. Land Lyngbakke.

Frederik Erstad lever ogsaa endnu; han bor i Tan-
 gen 8 i Aarhus. Han hører til den stiltfærdige Del af
 Familien.«

*

Henning Pedersens yngste Datter, Helene Hansine
 Sofie, blev født i Snurum 18. Maj 1816 og hjemme-
 døbt 27. Maj s. A., Hun blev i 1841 gift med Fritz
 Theodor Møller, født 15. Maj 1814 paa Nærumgaard.
 Efter at have taget dansk juridisk Examen blev han
 Fuldmægtig paa By- og Herredskontoret i Hasle.
 Han købte Ejendom, som han senere udvidede for at
 faa Plads til Post- og Telegrafkontoret. I 1863 blev
 han nemlig Postexpeditør og i 1869 Telegrafbestyrer
 i Hasle. Han opgav først i 1878 eller 1879 Fuldmæg-
 tigpladsen og døde den 27. Dec. 1883. Efter hans

Død flyttede hans Enke, Helene Møller, til København, hvor hun døde den 27. Juni 1887.

De havde fem Børn. Sønnen Julius var Skolelærer, og der findes et smukt Brev til ham og hans Hustru Marie fra hans Moder i Anledning af, at han den 16. Jan. 1876 havde faaet sin tredje Søn. Fødslen blev anmeldt gennem et Telegram, der kom til Hasle 1 Time og 35 Minutter efter at det var blevet indleveret. En Del af Brevet med Efterskrift fra Faderen, Postmester Møller gengives her:

Min inderlig kjere Julius!

Tak for den glædelige Efterretning, at et Telegram underrettede os om igaar. Hvor blev jeg glad min søde Marie for at høre Du havde faaet det *lykkeligt* og *vel* overstaaet. Ja jeg har ængstet mig *meget* for Dig, og jeg ønsker Eder tillykke med Eders kjere Dreng, jeg tror nok, at Du min Julius gjerne havde seet det havde været en lille Pige, men det maa Du nu finde dig i fordi Du har saadan Hastværk med at faa de Børn, vil Du have en lille Pige saa maa Du give lidt Tid og nøies med disse tre Krabater for det første, ellers opnaas det ikke! Efter hvad de andre siger har Du nok faaet det min kjere Marie efter Ønske, thi Du skal have ønsket at faa 12 Drengene for at Du kunde møde med dem hos Kongen. Nu mangler Du jo da ikke flere end 9 for at faa det som Du ønsker det...

Efterskriften lyder saaledes:

Til Lykke kjere Børn med Eders 3die Søn, vi faar vel snart noget at høre om ham, hvor meget han veier og hvor lang han er etc. Jeg sender dig her 10 Kroner

til Smaaudgifters Bestridelse, ikke til Sønnen, han faar ikke noget af mig før jeg lær ham lidt nøiere at kjende... Lev vel, vær venligst hilset af

Eders Fader Møller.

Helene Sofies Sønesøn, Georg Møller, tidligere Lærer i Renge, fortæller følgende om sine Barndoms-erindringer:

»Som 9 Aars Dreng besøgte jeg min Faders Forældre i Hasle. Jeg var der 3 Maaneder. En ung Pige fra Faders Skoledistrikt skulde paa Bornholms Højskole; hun var min »Barnepige« til og fra Øen.

Farmoder var en statelig Dame, der med Myndighed styrede sit Hus. Jeg husker, jeg plagede hende for at faa Besked om, hvorledes Farfar bar sig ad, da han friede. I Stedet for at vise mig bort, gav Farmoder til sidst efter for mit Plageri og sagde: »Din Farfar friede paa denne Maade: »Vil du ha'e mig, saa ta'e mig, men grin ikke af mig!«

Iblandt de Minder, jeg har fra min »Bornholmer-tid« vil jeg fortælle et. — Farfader lavede flydende Blanksværte, som han fyldte paa Flasker. Disse stod paa en Hylde i Vaskehuset. En Middagsstund undersøgte Kusine Helene (nu Mrs. H. Knightley) og jeg denne Hylde med det Resultat, at den faldt ned, og Flaskernes Indhold forvandlede det nyskurede Flisegulv i Vaskehuset til det »sorte Hav«. Farfader havde et kolerisk Temperament, der gav sig Udslag i skarpe Irettesættelser og en enkelt Gang en Lussing; en saadan fik jeg ogsaa efter Blanksværtetragedien, men den var fortjent.

Faders yngste Søster, Ida, var hjemme; men de to

ældste havde forladt Hjemmet. Jeg mener, det var sket, fordi der var Uoverensstemmelse mellem dem og deres Forældre. De var — sammen med en Veninde, Enkefru Hertz — blevet Unitarer, og dette tror jeg frembragte Brudet.

De bosatte sig i Fredensborg, hvor de oprettede en Kostskole for Piger. Fru Hertz's Broder var Plantageejer paa Java. Hans Børn samt en Del andre fra Danske i hollandsk Indien blev optaget i deres Hjem. Fader har fortalt mig, at Faster Elise var meget svag; hun maatte i flere Aar køres i Rullestol. Men i hendes svage Legeme boede en levende Aand. Hun lærte sig selv Fysik, Matematik og Latin, saa hun kunde dimittere til Eksamen. Om det var Præliminæreksamen eller Studentereksamen, ved jeg ikke. — Desuden blev hun Forfatterinde til en hel Del Fortællinger for Børn.

Saavidt jeg kan skønne, var Fader en god Lærer. Hans kæreste Fag var Religion og Dansk. Men bedst husker jeg ham naturligtvis som Fader. Hvor kunde han fortælle for os, lære os Sange og synge med os. Den Gang holdt man »Mørkning« om Vinteren, og disse Mørkningstimer, hvor Gløderne i Ovnene var den eneste Belysning, var rigtig skikkede til Fortælling og Sang af Tekster, vi kunde udenad. Med et Par af mine smaa Søskende paa Knæene og de ældre af Børneflokkene siddende og staaende omkring sig fortalte Fader. Tit var det om Tildragelser, han selv havde oplevet, og som han ofte ikklædte Eventyrets Form. —

Mange Adspredelser havde vi ikke som Børn. Kaarene var trange, og Børneflokkene stor. Til Genæld skønnede vi ogsaa paa de faa Gange, vi oplevede

noget fornøjeligt, skønt det ofte var af saadan Art, at man maa smile af det. En Høst, da vi havde arbejdet flittigt, lønnede Fader os med en »Jernbanerejse«. Vi *spadserede* til Storehedinge (ca. 4 km), *kørte* med Banen til Klippinge (ca. 6 km) og *gik* hjem til Skolen (ca. 6 km). — Men hvilken Oplevelse, og hvilket Samtaleemne om Aftenen og længe efter!«

Om Helenes Datter Elisa, der er nævnt ovenfor, meddeles følgende:

Hun skrev sine Børnefortællinger under Pseudonymet »If«. Efter hendes Død udkom der paa Cammermeyers Forlag i Kristiania en Samling af disse Fortællinger, kaldet »Eventyr og Virkelighed« med Forord af Alfred Ipsen. Han beretter heri, at hun først udgav et Børneblad, »I Fritimerne« hed det. Engang var der en lille Pige, der vilde skrive til hende. Den lille Piges Far sagde, at hun skulde skrive til »Bladet«, men det syntes Barnet var saa sært. Saa gav hendes Broder hende det Raad, at hun skulde prøve at skrive »Kære If«, det var jo Bladets Begyndelsesbogstaver, men det lød som et Navn. Siden antog Elisa Møller dette Navn og skrev under det, ogsaa da Bladet efter nogen Tids Forløb gik ind.

Som Barn var Elisa Møller saa svag, at hun ikke kunde taale at gaa i Skole, men maatte undervises hjemme af en Lærer. Hun var meget lærelysten, og da hun ikke kunde tumle sig frit omkring som de andre Børn, søgte hendes livlige Fantasi Næring i Bøgerne. Da hun blev voksen, lærte hun at telegrafere, blev Bestyrer af sin Fars Telegrafkontor og gik med Liv og Sjæl op i denne Virksomhed. Men hendes Kærlighed til Børn var stor, og hun blev gennem den draget ind i Lærerindegerningen. Som ovenfor nævnt

oprettede hun sammen med sin ældste Søster Helene en Skole i Fredensborg. De sidste femten Aar af sit Liv led hun af en organisk Hjertesygdom, som fængslede hende til hendes Stuer.

Hendes smaa Fortællinger er livlige og fulde af Spænding. Hun ser med Børnenes Øjne og fortæller med deres Ord, og der er ingen paaklistrede moralske eller pædagogiske Lærdomme. Hun søger at udvikle Børnenes Følelsesliv gennem selve de Karakterer og Begivenheder, hun skildrer, og hun bruger sin Opfindsomhed til at udvikle deres Forstand og Dømmekraft.

Vilhelm Pedersen: Tegning.

III.

SOPHIE FREDERIKE PEDERSENS SLÆGT

Herunder Familjerne: *Mundt, Lier, Mundt-Petersen,
Seehusen og Jørgensen.*

Næst efter Tegnemesteren er der ingen, der i »Bromme Mølle« fortællendes saa meget om som Frederike; vi lærer hende at kende som sin Faders elskede Datter, til hvem han havde stor Tillid og Fortrolighed, som Lærerinde først inde i København hos Kammerherre Urnes, saa paa Augustenborg Slot for Prinsesse Caroline Amalie, der kaldte hende Selle, og endelig som Møllerkone i Bromme, efter at hun var blevet gift med Møller Hans Henrik Jørgensen; i Sorg og Glæde en from Kristen, en trofast Hustru og Mor og en dygtig Husholder. Hun blev kun 56 Aar gammel og døde 3. Januar 1832. Hun havde tre Døtre og en Søn: Line, Sine, Jette og Christian. Jette døde, da hun var 16 Aar; de andre tre blev gift, og her skal fortælles spredte Træk fra deres Slægtshistorie, alt i Tilknytning til, hvad vi ved om dem fra Bromme Mølle.

Det var under ret usædvanlige Forhold, at Forbindelsen blev knyttet mellem Caroline Amalie Jørgensen og Carl Emil Mundt. Correspondancen herom er vel nok noget af det mest spændende i Bromme Mølle, og jeg tænker altid med Taknemlighed paa den

brave og modige Skolelærerkone Christine Poulsen i Pedersborg, som førte dem sammen. Et lykkeligt Ægteskab blev det, men det varede kun tolv Aar, før

Sophie Frederike Pedersen, gift Jørgensen, 1776—1832.

Caroline Mundt efter at have sat syv Børn i Verden døde af Brystsyege. Faa Maaneder tidligere havde de paa samme Dag i November 1844 mistet to Børn, en Pige og en Dreng paa 8 og 7 Aar af Difteritis. I den Anledning skrev Digteren B. S. Ingemann følgende Brev og Digt til dem:

Kjære Prof. Mundt!

Medfølgende lille Digt faldt mig ind idag med Tanken paa de to Børnesjæle, der nu som Trækfugle mod

Vinteren fløj til et mildere Land, medens de her syntes at hvile i Dvale. Sangen kan vel ingenlunde udtale, hvad der ved sligt et Tab maa røre sig i en Faders og en Moders Bryst; men De vil maaske dog modtage den som en Gjenklang af venlig Deltagelse. Gud styrke og velsigne Dem og Deres Kone!

Deres hengivnest

D. 15. Novbr. 1844.

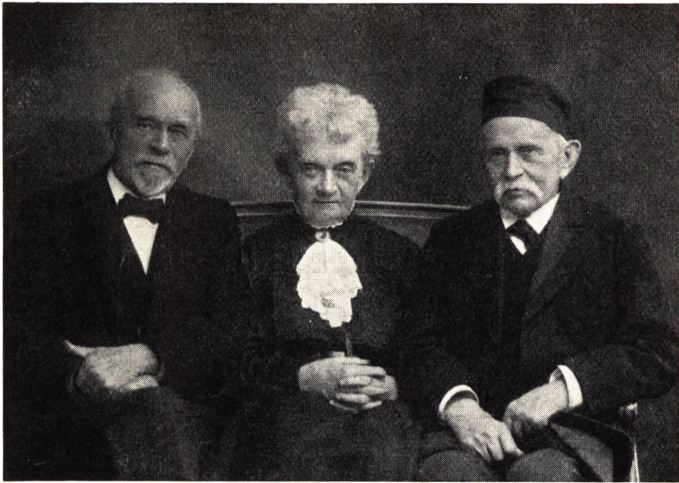
Ingemann.

To Fugle hvile paa nøgne Qvist —
— Histnede to Søkende sove —
Følg med, kjær Søster, følg med!
Vi flyve til de grønne Skove!

Men nu er Skovenes Pragt forbi —
Nu Løvet i Rimfrosten isner —
Flyv med, kjær Søster! flyv med!
Til Skoven, som ret aldrig visner!

Men her jo Fader og Moder bor —
Og her skal jo Børnene sove —
Nei, flyv, kjær Søster! og syng:
Vi sees i de grønne Skove!

Da Sorø Akademi blev ophævet, flyttede Carl Emil Mundt til København. Han blev titulær Professor og skrev en Række meget anvendte Lærebøger i Geometri, Trigonometri, Astronomi m. m. Han var Medlem af den grundlovgivende Rigsdag, valgt i Sorø. 1851-52 var han Statsrevisor og i 1854 blev han Medlem af Landstinget. Bedst kender den yngre Slægt ham fra den store Portrættegning af Datteren Emilie Mundt, hvor han sidder med lang Pibe i Munden og stort

3 Søkende: Christoffer, Emilie og Henrik Mundt.

hvidt Skæg ved sit Skrivebord, fordybet i matematiske Studier. Han var først Teolog, men kastede sig derpaa over Matematik. Sin Kristentro slap han aldrig, urokkelig retsindig var han med et varmt, kærligt Hjerte.

*

Caroline Amalies ældste Søn, *Jodochus Henrik Mundt* (1834—1926) blev Student fra Sorø og juridisk Kandidat i 1858, var Auditør i Hæren 1861—66 med Bopæl først i Aarhus, senere i Rendsborg, hvor han boede, da Krigen udbrød i 1863; under Krigen fulgte han med Hæren nordpaa. I 1869 blev han Overretsprokurator og var i 30 Aar, fra 1871 til 1901, Censor ved Universitetets juridiske Examen. Han døde i 1926, næsten 92 Aar gammel, elsket af sin store Slægt og højt anset af sine juridiske Kolleger. Han blev i 1862 gift med Anna Paulsen (1840—1905). Af Opteg-

nelser, Breve og den endnu levende Slægts Minder om ham findes der rigeligt Stof til en hel Bog, men dette store Stof ligger udenfor denne Bogs Rammer.

Han var livlig, velbegavet og fuld af Interesser, som vekslede fra Aar til Aar; fra sin Sorøtid havde han bevaret en stor Kærlighed til Naturen. Da vi var Børn, samlede han saaledes Biller, og Søndag efter Søndag var vi Børn med ham paa lange Spadsereture omkring Lyngby, Frederiksdal, ja helt op til Rungsted, og den Iagttagelsesevne, vi der fik indpodet, har haft stor og vedvarende Betydning for os. I Livets dybe Spørgsmaal var Far gennem mange Aar søgende og kæmpende med Tvivl, men han slap aldrig Troen paa Gud og fandt tilsidst helt Hvile i den. Jeg husker en Dag, da han var 87 Aar og havde Lungebetændelse; vi troede ikke, han skulde leve Natten over; saa sagde han pludselig, stærkt betaget: »Nu kunde jeg godt gaa ud og prædike — det er kun saa kort, hvad jeg har at sige: *Kristus har gjort det altsammen.*« Det var, som han med et fik Sejr over al Tvivl. Han blev rask og levede endnu fem Aar.

Min Mor var Datter af Amtsforvalter Paulsen, Hilerød, hun mistede tidligt begge Forældre og fik senere sit Hjem hos Natalie Zahle, hvor Far var Lærer; baade N. Zahle og hele hendes dygtige Kreds af Medarbejdere har haft stor Indflydelse paa vort Hjem og paa os Børn, ofte boede vi hos hende i Maanedsvis og kom der i Berøring med mange højt begavede Mennesker.

Mor har altid været lille og skrøbelig, men der boede en stærk Aand i hende, og hun levede sit Liv med Gud og fik Dag for Dag sin Kraft fra ham. Hun var nok i de senere Aar mere syg, end vi var klar over,

Henrik Mundt paa sin 80 Aars Fødselsdag, 4. Mai 1914, med sin Familie samt Edel Liisberg i Haven ved Prinsessestien.

og havde mange vaagne Timer om Natten. Men hun sagde selv: »Det er da godt, at jeg ligger vaagen et Par Timer om Natten, hvordan skulde jeg ellers faa Tid til at bede for alle mine kære.« Forbøn er en mærkelig Kraft, den virker langt ud i Fremtiden, længe efter, at den der bad, er gaet hjem til Gud. Det var Guds frygt, der bar mit Barndomshjem over ikke saa smaa Kriser og Vanskeligheder.

Hjemmets ældste Barnebarn, min Søstersøn Tyge Martensen Larsen, nu Politimester i Tønder, født 1893, skildrer her sine Barndomserindringer om sin Morfars og Mormors Hjem:

»I Sommeren 1886 byggede min Morfader, Overretsprokurator I. H. Mundt, en Villa i Kongens Lyngby paa Virum Skrænt i Nærheden af Sorgenfri og Lottenborg, højt oppe over Prinsessestien, som han paa Trods af de Virumbønders forgæves Protest ved Retten rykkede længere ud i Mosen, hvoraf et Stykke blev købt til Ejendommen for at skaffe bedre Plads til den store, ejendommelige og smukke Have, som han med Flid og Snille anlagde paa den bratte Skraaning mellem Jernbaneslugten og Stien.

I dette nye Hjem med den usædvanlig skønne Udsigt over Lyngby Sø, Mosedragene over mod Bagsværd og Skovene ved Frederiksdal dannedes Midtpunktet for en stor Slægt- og Vennekreds, som med gammeldags og for vor Tid vel næsten utrolig Gæstfrihed blev modtaget der med aabne Arme.

I disse Omgivelser færdedes da ogsaa Kredsen af Børnebørn, og Minderne fra Morfars og Mormors Hjem i Lyngby hører for os til Barndomstidens første og rigeste; her fandtes i ganske egentlig Forstand for os vort andet Hjem, her modtoges vi med Kærlighed

og nænsom Forstaaelse og Paavirkning, som paa betydningsfuld Maade var med til at bestemme vor Udvikling og vor Livsopfattelse. Retsindighed, skaansom Bedømmelse af og Kærlighed til Næsten karakteriserede disse to elskelige Mennesker, hvis hele Væsen var gennemsyret af den Kristendom, som for begges Vedkommende var Ledetraaden i Tilværelsen, for Mormors Vedkommende vel ganske primitiv og oprindelig erhvervet — for Morfars Vedkommende tilgnet gennem Kamp til Sejr. »Hun søgte ikke sit eget«, skrev Morfar om sin Hustru, da hun døde — det tilsvarende kunde med Sandhed ogsaa siges om ham, sjældnen uegennyttig, som han var i sin daglige Færden — og det ikke blot i Familiens og Vennernes Kreds, men ogsaa, hvorom mange Vidnesbyrd taler, i sin Virksomhed som Sagfører.

Mormor var lille og fin, ubeskrivelig kærlig og omsorgsfuld — altid tænkende paa andre. Hendes største Glæde var at hjælpe, om hun saa blottede sig selv for det i Øjeblikket nødtørftigste. Ved et Selskab i Hjemmet havde en af Kredsens nærmeste, Edel Liisberg, der i en Aarrække havde sit Ophold under Morfars Tag, tegnet og koloreret et lille vittigt og karakteristisk Kort til hver enkelt ved Bordet. Paa Mormors saa man hende ved Siden af et tomt Klædeskab staa skjult bag et Skærmbrædt og række sin sidste Kjole ud til en, der havde den Behov.

Hun besad ikke blot sine Børnebørns Kærlighed, men ogsaa deres barnlige Fortrolighed. Alt for tidligt maatte vi miste hende. Hun døde i Sommeren 1905 efter en Operation. Sig selv blev hun lig til det sidste. Hun strakte Haanden ud for at klappe sin Sygeplejerske taknemmeligt paa Kinden, saa sank hun sammen

og var død i samme Stund. Var de legemlige Kræfter stundom smaa, hvor stor var hun ikke i Kærlighed.

I Hjemmet tog Moster Gerda hendes Plads, som den, der tænkende paa os alle styrede Huset for Morfar. Hvad han fik, og vi har at takke hende for, er meget og kan ikke siges her.

Den store Villa bestod af tre Etager foruden det øverste Loft, der for os Børn rummede den særlige Tillokkelse at være Magasin for en Del af den foregaaende Generations Legetøj, hvoriblandt en Sæk med nogle af de solideste Byggeklodser, som jeg mindes at have set, en høj sort Hat, et Par violetrøde Epaulletter, et Dukketeater, der efter Morbror Ejvinds paategnede Skøn var ej blot til Lyst »men ogsaa til Grin« — og meget andet.

I den underste Etage, der mod Havesiden rummede nogle store Værelser, hvoriblandt en dejlig Havestue, medens Gaardsiden, derved at Villaen var bygget ind i Bakken, var halvt Kælder, var indrettet en selvstændig Lejlighed, som benyttedes til Sommerbeboelse for nære Slægtninge eller gode Venner. Fra de tidligste Aar i min Erfaring mindes jeg saaledes Artillerikapitajn Haases og min Grandonkel Lægen Christoffer Mundt og hans Familie; han malede i Omegnen sine dejlige Akvareller og dyrkede paa talrige Udflugter sit Speciale: Svampejagten. Hans Sønner var, som adskillige af det Slægtled i Familien, overordentlig ivrige Amatørfotografer, og jeg føler endnu Duften i Næsen af Kemikalierne fra de Stunder, hvor jeg som lille Dreng fik Lov at komme med ind i Mørkekammerets svagt røde Belysning for at se paa, at den mystiske Fremkaldelse fandt Sted.

Fra 1904, da Far kom som Præst fra Vejlbj ved

Aarhus, til Embedet som Sognepræst ved Sct. Pauls Kirke i København, og indtil Morfar i 1914 — umiddelbart inden Verdenskrigens Udbrud og kun 3 Fjerdingaar forinden Far fik Embedet som Domprovst i Roskilde — solgte Ejendommen til Skolebestyrer Thyssen i Lyngby, var det os, der i denne Lejlighed havde vort herlige Sommerhjem — ofte fra tidligt paa Aaret til sent paa Høsten, saaledes at vi i en Periode baade før og efter Sommerferien maatte tage med Toget til og fra vore Skoler i København.

Den midterste og den øverste Etage i Villaen omfattede Morfars og Mormors egentlige Lejlighed. Hvor mange Minder vælter ikke ind over mig, naar Tanken vendes mod disse Stuer. Den store Spisestue med de gamle franske Stik og det smukke Billede af Elsas-Lotringen i den skønne men alvorligt vemodige unge Kvindes Skikkelse.

Jeg mindes det store runde Spisebord, paa hvilket Messingthemaskinen om Morgenen snurrede hyggeligt ved den nederste Ende. Jeg husker Morfar, der henrykkede sine Børnebørn ved at »spise The og drikke Kryddere«, og som demonstrativt lod Skeen staa i Koppen, hvorfra Mormor lige saa demonstrativt søgte at fjerne den.

Jeg mindes Dagligstuen med de store Spejle i Hjørnerne, Mormors Skrivebord, Bogskabet ovenpaa hvilket stod i Gibs Ganymedes og Ørnen, Hængelampen over det med Mosaiker indlagte Søjlebord, der nu staa i min Moders Stue, og ved hvilket Morfar sad i sin grønne Lænestol og læste. I denne Stue indlededes og sluttedes Dagen som oftest med Andagt, Oplæsning af korte Prædikenstykker, Bøn og Salmesang.

Efter Middagen Klokker 6 lagde Morfar Kabale —

saa godt som altid »Diplomaten«, der stundom kun kunde bringes til at gaa op ved Anvendelsen af en eller flere »Snyd«.

Meget ofte læste Morfar højt for os alle — baade gamle og unge. Jeg hører med usvigelig Sikkerhed fremdeles hans Stemme for mit indre Øre. Oplæsningen var — i Modsætning til, naar han fortalte os Børn Æventyr og Historier, f. Eks. fra Junglebogen, hvor han kunde udfolde sig med megen Effekt — uden større dramatiske Udsving.

Foredraget var ret ensartet, og stundom var Stemmeføringen en lille Kende snublende — men ingen kunde alligevel gøre det mere »helt rigtigt« end han, og ingen hørte vi hellere paa. Repertoiret strakte sig over hele Litteraturen — baade den skandinaviske og Verdenslitteraturen — og f. Eks. Engelsk læstes ofte op i direkte Oversættelse, uden at vi i Grunden behøvede at være klar over, at den Tekst, som han holdt i Haanden, var trykt i et fremmed Sprog.

Jeg mindes i den Forbindelse min egen Far fortælle, hvorledes Morfar paa en Tur i Italien, paa hvilken flere af hans Børn og Svigerbørn var med som hans Gæster, i Pompeji læste højt af en engelsk Udgave af »Pompejis sidste Dage«. Far, der ikke var særlig dybtgaaende funderet i det engelske Sprog, tilbød saa til Morfars Overraskelse at overtage Oplæsningen, hvilket derpaa skete til almindelig og meget overraskende Tilfredshed, indtil det afsløredes, at Far bag Morfars engelske Udgave havde skjult en lille tysk Reclamudgave af Bogen. Det lille Puds, der ikke havde gjort sig i en Skoleklasse, morede Morfar umaadeligt, saaledes som han i det hele som kun faa kunde more sig over enhver god Historie. Naar han

var ude at rejse — og han havde da altid nogle af sine nærmeste med — skrev han lange Breve hjem til os andre, livfulde og interessante; de læstes højt for alle os hjemmeværende, og vi fulgte spændte med, naar han paa sin friske og ligefremme Maade fortalte om alt, hvad de saa og oplevede.

Den 4. Maj var det Morfars Fødselsdag. Bøgen havde som Regel foldet de første Blade ud i Sorgenfri Skov. Slægten samledes med Vennerne i Hjemmet, og Dagen staar for mig som en af Aarets største. Her kom Natalie Zahle og hendes Kreds, her mødtes Mormors Slægt med Morfars, og ogsaa Svigerbørnernes Familier faldt indenfor Rammerne. For Børnene var Festens Clou det Øjeblik, da den for Dagen traditionelle Plumbudding blev baaret brændende ind. Efter Middagen blev der drukket Kaffe i Havestuen med det store Vindue med Udsigten over Lyngby Sø, paa hvis modsatte Side man saa Valdemar Poulsens høje Master til hans traadløse Telegrafi. Dørene var aabnede til den lange Trappe ned til den store men temmelig stejle Plæne, neden for hvilken der laa en lille Dam, hvis Overflade sædvanligt var dækket af et lysegrønt Tæppe af Andemad, som Morfar til Stadighed søgte at bekæmpe ved at skumme Vandet med en Ketscher.

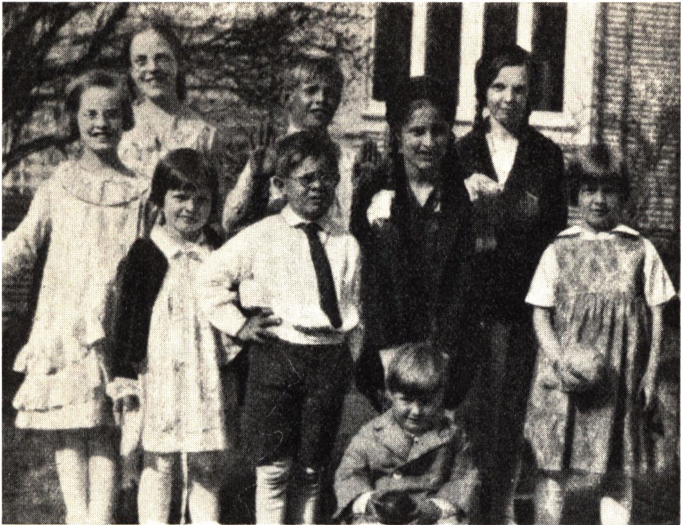
Ja, Haven! Det var vel en Have, som ethvert Barn kunde ønske sig en Have. Hver Sti, hver Busk, hvert Træ staar indprentet i min Erindring, saaledes som den saa ud i 1914. Her var et meget afvekslende Legeterræn, en Rigdom af Frugt af enhver Art, og der var ikke nævneværdig Begrænsning i Adgangen til at tage for sig af Retterne.

I Bakken langs Jernbanen var der til Fyld ved An-

læget af Dæmningen over Søen afgravet et bredt Areal, og paa en Del af dette havde Morfar foruden en righoldig Urtehave anlagt en Tennisbane, der blev en munter Tumbleplads for flere Generationer af »Bakkens« Beboere. Thi Morfar var jo ikke den eneste, der havde fundet paa at bygge Hjem paa dette den Gang noget afsides beliggende Sted. Før ham havde Hygiejnikeren og Sindssygelægen, Professor C. G. Gædeken bygget derude, og faa Aar efter opførte Enkefru Marie Schrader sin store, herskabelige Villa paa den modsatte Side af Morfars. Mellem disse tre Familier opstod et inderligt Venskab, der mellem Mundts og Schraders blev saa indgaaende, at ialt 4 Ægteskaber mellem disse Slægter i Aarenes Løb blev Følgen.

Man mødtes ude og inde. Familierne hørte alle til de tidligste Cyklister her i Landet, om det saa var den hæderkronede Professor, saa anskaffede han sig en trehjulet Befordring og rullede med paa Turene ud i Landskabet. Der udkæmpedes store Turneringer paa Tennisbanen, og om Aftenen bemandedes Baadene, hver Familie havde sin — Morfars laa i en særlig, lille Dam inde i Haven, saaledes at man under en Bro paa Prinsessestien maatte stage sig ud i Søen, før Aarerne kunde lægges ud. Saa roedes der over Søen, forbi den mystiske »Terneø«, som med Aarstiderne først kom frem og siden paany forsvandt under Søens Overflade, derpaa gennem Kanalen og under Nybro og endelig gennem Bagsværd Sø forbi de gamle Patriciervillaer og frem til det Punkt, som vi benævnte »Bunden af Bagsværd Sø«. Saa gik man i Land, nød den medbragte Forfriskning, spadserede i »Bøndernes Hegn« og vendte hjem, naar Mørket var ved at falde

Ejvind Mundts Børnebørn i Norge 16. Maj 1932.

paa. Saa blev der sunget, eller Edel Liisberg spillede paa sin Okarino — skønne herlige, rige Minder, som — skønt jeg kun er middelaldrende — synes at høre en fjern Fortid til — Tiden forud for den store Verdenskrig.«

Henrik Mundt havde ni Børn, hvoraf de fire døde som smaa. To Sønner og tre Døtre overlevede ham.

Den ældste Søn, Ejvind Mundt (1863—1939) var Læge i Rudkøbing i 40 Aar. Han var en from Kristen med stor Kærlighed til og Forstaaelse af Mennesker, et ejendommeligt Menneske, meget foretagsom og paahtsom. I 1894 blev han gift med Olga Jensen. Han var Medlem af Menighedsraadet og stærkt interesseret i Rudkøbings Forskønnelse, plantede nye Anlæg og forbedrede de gamle. Mange levende Smaatæk fortæller man endnu om ham derovre. Han kørte paa

Cykle med sin Lægetaske hængende over Stangen, og med Aarene opnaaede han en Færdighed som Cyklist, der var lidt udover det almindelige. En Dag havde han Ærinde hos en af Byens Manufakturhandlere, og

Helge og Inger Mundt i Skovridergaarden.

da han mente, det var upraktisk at staa af Cyklen for at gøre Indkøbet, rullede han over Forstøvet gennem den aabne Butiksdør og lige ind til Disken i Forretningen. — Hans praktiske Anlæg gav sig ofte Udslag paa en morsom Maa- de paa hans Sygbesøg. Han var

saaledes en Dag kommet ind i et lille Hus paa Landet, hvor Luften tydeligvis var af ældre Aargang. Han aabnede ikke Vinduerne, fordi han var klar over, at de vilde blive lukket, saa snart han var forduftet, men da han gik, tog han resolut Døren af Hængslerne og stillede den op mod Muren. Var der Nød og Trang, f. Eks. ved en Fødsel i et lille Hjem, skaffede han selv det nødvendigeste til Veje. Han havde tre Døtre, som alle er gift. Inga Mundt med Ingeniør Georg Hauge og Asta Mundt med dennes Broder, Læge Olaf Hauge, begge i Norge. De stammer direkte ned fra Hans Nielsen Hauge. Inga Hauge har fem Døtre og to Søn-

ner, Asta Hauge har 2 Sønner og to Døtre. Ejvind Mundts yngste Datter Elna er Kommunalærerinde i København og gift med Kommunalærer Richard Pedersen; hun har en Søn, Ole.

Ejvind Mundt døde i Marts 1939 oppe i Norge, hvor han var paa Besøg hos sine Børn.

Helge Mundt blev Forstmand, hans Hustru er født Inger Schrader; han blev kongelig Skovrider ved Sorø Akademi II. Skovdistrikt, og Hjemmet ude paa Fredskovsminde aabnede sig gæstfrit for en talrig Kreds af Slægt og Venner, der

Astrid, Gerda og Marie Mundt.

med stor Tak mindes de glade Timer ved Kaminens Baal og Spadsereture ude i Skoven. Helge Mundt er meget anset blandt sine Kolleger; han har holdt talrige Foredrag i Udlandet og udgivet en Række forstlige Afhandlinger.

Henrik Mundts ældste Datter, Astrid blev i 1892 gift med den højtbegavede Teolog og Forfatter Hans Martensen-Larsen, Dattersøn af Biskop Martensen. Han døde i 1929 som Domprovst i Roskilde. De havde syv Børn, men mistede to af dem som voksne under Influenzaepidemien. Den ældste Søn, Tyge, er, som nævnt, Politimester i Tønder og er den i vor Familie mest slægtskyndige og slægtsinteresserede; han har to Børn. Den næste Søn, Aage, er Præst i

Marie Mundt, tegnet af Emilie Mundt.

Horsens, han har en Datter. Den tredje Søn, Henning, er ligesom sin Morbror, HelgeMundt, kgl. Skovrider — ude i Dyrehaven, han har fire Børn. Den yngste Søn, Oluf, er Læge og gift med Else Paludan-Müller. Datteren Edith er Menighedssygeplejerske paa Frederiksberg.

Familien Liers Dagligstue malet af Emilie Mundt.

Henrik Mundts yngste Datter Marie blev i 1907 gift med cand. jur., Landmand Constantin Brun, der har to Sønner af første Ægteskab, Ingeniør Oscar Constantin Brun og Dr. med. Georg Brun, som var ganske smaa, da min Søster giftede sig med deres Fader, og derfor altid har været nær knyttet til vor Slægt. I min Søsters Ægteskab er der fem Børn. Den ældste Søn, Henrik, er Landmand i England, han har en Søn; de to yngre Sønner er Ingeniører, den ene, Carl, i Købehavn — han har ogsaa en Søn — den anden, Johannes, for Tiden i Persien. Den ældste Datter, Anna Margrethe, er Tandlæge og gift med Arkitekt Schmelling.

Caroline Amalie Mundts ældste Datter *Henriette* (1839—1883) var først gift med Julius Knub og efter hans Død med Albert Theodor Lier. Der var seks Børn. En af Sønnerne, Valdemar Lier, er Ingeniør og Opfinder (bl. a. af Lier-Lampen og et elektrisk Ur). En anden Søn, Axel, var Gartner, først i Holte, senere ved Viborg. Meget stille var han, men kom Talen ind paa Blomster, lukkede han sig op og talte med Varme og Glæde om det, der fyldte ham. Han var Censor ved Fagprøven for Gartnerelever. Han har en Datter, gift med Ove Willumsen, som har overtaget Svigerfaderens Gartneri.

Henriette Liers Datter Ella blev i 1896 gift med Grosserer Schrader. Der er fem Børn og tre Børnebørn; en Søn, Svend, er Grosserer; han har en Søn og en Datter.

Henriettes yngste Søn Harald (1881—1930) var Officer. Der er tre Børn, Sønnen Paul er cand. mag. og Lærer, Datteren Inger er gift Jørgensen og har en Søn, Claus.

Caroline Amalie Mundts fleste Efterkommere stammer dog fra hendes Datter *Jacobine* (1840—1914). Hun blev gift med Charles Frederik Petersen fra Ødemark, og de havde tretten Børn. Hun var livlig og velbegavet og tilbragte i sin Ungdom et Par Aar som Lærerinde hos Pastor Krarup, Løgumkloster, Sønderjylland, hvorfra hun hyppigt sendte Breve hjem til sin Far og sine Søskende paa Vesterbrogade for at fortælle om alt, hvad hun oplevede.

Her gengives et Par Breve til og fra Præstegaarden.
Brev fra Carl Emil Mundt til Datteren *Jacobine*.

30/10 1859.

Min kjære Pige!

Uden at have læst omstaaende, som er mig forbudt, og altsaa uden Henhold hertil maa jeg dog være med den første Gang, der skrives til dig i den nye fra os afsondrede Stilling, uagtet jeg snarest ventede, at Henriks Beretning, som først ventes imorgen, vilde have givet mig Anledning til at skrive. Det glæder mig ret, at det første Indtryk, du har modtaget, har været godt. Jeg vil nu haabe, det vil saaledes vedblive. Det var ogsaa, hvad jeg ventede, at den første Modtagelse vilde være mere opmærksom fra Konens Side end fra Mandens. Deraf følger imidlertid ikke, at jo Manden ved nærmere Bekjendtskab kan vise sig ligesaa venlig og godmodig. Det er ikke sjældent, især for vort Kjøen, at en vis Ligegyldighed og Tavshed i Væsen er forbundne med en i høj Grad velvillig og kjærlig Charakter. Det gunstige Vejr i Fredags bemærkede vi og glædede os derover. Du har altsaa ikke været søsyg, men har dog formentlig haft Lejlighed til at se, hvorledes denne Tilstand tager sig ud hos andre.

I dine følgende Breve maa du udbrede dig ret meget over dit hele daglige Liv. Det var skjøndt, om du kunde tage dig over for en vis begrændset Tid at beskrive alt, hvad der foregaar i og om dig, og alt hvad der siges fra Morgen til Aften. En saadan Beskrivelse vinder just Interesse ved sin Detail, og derved kan man danne sig et tydeligt Billede af hele dit Liv. Det skal du naturligvis ikke vedblive med, men kun for en kort Tid, især i Begyndelsen. Giv os en Tegning af Værelserne med nærmere Beskrivelse af dit eget. Hvordan synes du om Prædiken. Er det altid Dansk eller afvexlende Tysk? Du afholder dig vel fra alle politiske Despyter og er saa høflig at tale Tysk til dem, der ikke godt kan tale Dansk? Hvorledes staar Pianoet? Kunde det være dig i nogen Grad ønskeligt at have eget Instrument? Adressen, hvor Tøjet skal afleveres i Flensborg, faar jeg vel med Henrik.

Din hengivne Fader

C. E. Mundt.

Hils Krarup og Kone venskabeligst.

Jacobine til Broderen Christoffer.

Ogsaa til dig, Hvidtop, Grønært, skulde jeg jo skrive engang om ikke af nogen anden Grund, saa for at takke dig for dine to Breve, som var mig meget velkomne, og jeg kan forsikre dig, at dersom de maatte have mange og lange Efterfølgere, saa skulde de finde en ligesaa venlig Modtagelse. Men jeg har jo ogsaa en anden Grund til at skrive, fordi dit Abekatteansigts Billede ofte staar for mig og fortæller mig, at jeg længe efter dig. Hvad sammes Abekattestreger angaar, saa kan jeg sige dig, at Pastor Krarup er din Overmand i at efterligne alle Dyrelyde, han gjorde det for-

leden Dag for Holger, han gjør udmærket, galer fortræffeligt o. s. v., jeg maatte tænke paa dig derved. Ligeledes, skøndt jeg er flygtet herover paa Vestkysten er jeg dog ikke undgaaet de hulde Toner af denne: »partant pour la syrie«, da Præsten spiller den akkurat som du, dog ikke slet saa ofte. Hvordan gaar det dig nu for Tiden i Skolen? Fortæl mig lidt ordentligt derom, naar du med det første skriver, skulde du ikke have forandret Bestemmelse og faaet Lyst til at blive ved Bogen? Fortæl mig, hvad Nummer du er o. s. v., det er en Ting, som jeg gerne vil høre om, den ligger jo Fader og alle os andre, som holder af dig, paa Hjertet. —

Jacobine til sin Fader.

December 1859.

Kære Fader!

Hvad mener du med en gensidig »penchant«? Du er egentlig slem med fremmede Udtryk, min kjære Mand — o, Undskyld, jeg maa nok ikke sige saadan — min Herre. — Aa, jeg kan ikke modstaa Musik, naar mit Sind er fuldt. Jeg *græd* ved den første Salme i Dag ved at tænke paa Henriks og Annas Forlovelse. Frk. Roll holder meget af Musik, jeg spillede en Del for hende, det var til Fornøjelse for os begge, for det morede mig i høj Grad, at hun kendte alt, hvad jeg spillede. Loreley var hun saa fornøjet over at høre, det er jo ogsaa mit Yndlingsstykke. Sonate pathetique kjendte hun ogsaa. I synes vel, det er en underlig Ting at skrive om, men naar nu aldrig nogen aner, hvad det er man spiller eller siger, det er kønt, saa gør det godt at have nogen, der kan finde det og udtale sin Følelse engang igjen. Det er ingen Forfænge-

lighed, for Folk takker mig saamænd nok fordi jeg spiller, jeg bryder mig ikke om at beundres, men at man kan spille hele Bethovens Sonate pathetique for dem, uden at de kan mærke, at den er formelig dejlig, at ingen bemærker, hvor mageløs Ouvertyren til Jægerbruden er, det har noget oprørende ved sig. Ja, men det er ogsaa sandt. Jeg kunde sommetider være tilsinds at fare op ved et eller andet Sted og udbryde: Er det ikke vidunderligt, henrivende, yndigt! Men de vilde da tro, jeg var gal. (Jeg bliver næsten sværmerisk Emilie, gør du kun Nar af mig igjen). Det er forresten morsomt, hvor »Rousseaux' Drøm« gør Erobringelser. Præsten kan saa godt lide den; naar jeg spiller for nogen, beder han, altid om den og Kong Christian. Bravo, dacapo raabte han over Kong C., da jeg spillede den ovre hos Ishøjs i Søndags. Fader, jeg kan ikke udstaa din ildevarslende Lignelse med de nye Koste. Synes du Fader, at alt er saa rosenrødt? Det troede jeg egentlig ikke, jeg gjorde det til, for saadan begejstret er jeg da ikke over alting, men synes, det er vakre Mennesker, jeg er kommen iblandt, og at jeg har det godt hos dem, men du kan tro, Fader, at det er Livet set med nittenaarige Øjne, det tager sig som oftest lyst ud for dem. Forleden var der noget, jeg ikke vidste; »ved De ikke det, det var slemt nok,« sagde Præsten, saa nu læser jeg Dannevirke grundigt og findes nu værdig at tale med Præsten om Politik og tør komme med mine, paa Grund af min Uvidenhed, vidtløftige Spørgsmaal. Her taler Damerne slet ikke om Politik, kun om Smør, Mælk, Flæsk, Æg, Kagebag og Børn. — Aa! Gid jeg nu i Julen kunde flyve hjem, om det blot var for en Time. Jeg har vist fortalt Jer om, at jeg i Fantasien rejser hjem til Jer. Juledag

Asta, Gerda, Caroline og Elin
Petersen.

Jakobine Petersen, f. Mundt,
med Tvillingerne Asta og Gerda.

tager jeg imod Gratulationer af alle mine Venner den
hele Dag.

Din hengivne Datter

Jacobine.

Da Jacobine havde 11 Børn, var der 10 Døtre og 1 Søn; saa kom der tilsidst 2 Sønner. Charles Petersen var Forpagter af den store Gaard Öfrabyborg i Nærheden af Ystad. Hvor mange af os, der hører til den yngre Slægt, har ikke tilbragt dejlige Sommerferier der, levet med i Landbrug og alt det, der foregaar paa en stor Gaard: Brygning, Bagning, Vask, Vævning, Mejerivæsen og Høstarbejde.

Jacobine Petersens ældste Børn fik deres Uddannelse i Danmark, men alle de yngre blev opdraget i Sverige. De to ældste Døtre er Tvillinger: Asta blev gift med Ter-Borch i Sverige, hendes Datter, gift Lundberg, er allerede Bedstemoder, saa paa dette ene Punkt af Slægten har vi otte Slægtled paa Stamtavlen,

og dens yngste Skud skal derfor nævnes her: Han hedder *Lars Gustaf af Petersén*, er født den 22. Juli 1938 og tilhører gennem sin Far en gammel svensk Adelslægt.

Den anden Tvilling, Gerda, blev gift med Juveler Albert Dreboldt, som havde overtaget den Mundt'ske Guldsmedeforretning, der havde til Huse i den gamle Hjørnebygning paa Helligaandskirken Grund. Jeg husker tydeligt, at jeg som Barn har set den gamle Loftsbjælke, hvis Indskrift fortalte, at her standsede i 1728 Ilden vestfra og i 1795 Ilden, som kom østfra. Den skal nu være havnet i samme Hus i en Systue oppe paa 4. Sal.

Dreboldts havde fire Børn. Der er to Børnebørn.

Elin blev gift Drakenberg og lever i Stockholm: fire Børn og to Børnebørn.

Emily blev gift med Ingeniør Jochimsen, en fin og fremragende Mand. De døde begge tidligt. Fire Børn og fire Børnebørn.

Agnes er Enke efter Kreditforeningsdirektør Biering; hun har to Døtre. Ingeborg er gift Birch, bor i Sverige og har tre Børn.

En af de yngre Døtre, Henriette Mundt Petersen, blev gift med Frederik Schrader, som hun lærte at kende, da hun var paa Besøg hos sin Morbroder, Henrik Mundt, i Lyngby. Hun er nu Enke, har to Børn og fire Børnebørn.

De to yngste af den store Søkendeflok er begge Landmænd i Sverrig. Georg har fem Børn og Julius otte. Det er Julius' Kone, Greta, født Berglund, som jeg har citeret i Forordet. Interessen for den gamle Slægt er kommet stærkt frem hos hende og hendes Børn.

Emilie Mundt: Asylbørn.

Caroline Mundts Datter *Emilie* (1842—1922) blev Malerinde, og hun har sammen med sin trofaste Ven og Livskammerat, Marie Luplau, været blandt Pionererne for Kvindesagen. I 1875—76 opholdt de sig i München for at studere efter levende Model, hvad der i visse Kredse herhjemme vakte saa stor Forargelse, at nogle af Emilies bedste Venner brød Forbindelsen med hende. Senere har hun studeret i Paris, besøgt Italien, Schweiz og Bretagne. Fra 1878 til 1923 udstillede hun paa Charlottenborg. Hun malede Portrætter og nogle Landskaber, men er mest kendt for sine Asylbilleder, hvor hendes kunstneriske Opfattelse i Forbindelse med hendes Kærlighed til de smaa i Samfundet gør sig stærkt gældende. I 34 Aar havde hun og Marie Luplau en Tegne- og Maleskole. — Hun var et uhyre beskedent Menneske. Natalie Zahle har fortalt mig, at Emilie Mundt et af de første Aar, hun udstillede paa Charlottenborg, en Dag spurgte hende: »Borgmester Hansen, er han gal?«, og paa et forbavset Spørgsmaal om, hvordan hun kunde sige saadan noget, svarede hun: »Han har nemlig købt et af mine Billeder.«

Paa en Reklame for Støvsugere, som nylig kom ind ad Døren, fandt jeg til min store Forbavselse en Tegning med fem Børn af hende: Smaabørn for halvthundrede Aar siden, som trængte til mere Røgt og Pleje, end de fik. Det er et Udkast til hendes store Asylbillede. — Et elskeligt og kærligt Menneske var hun, opofrende og med et varmt Hjerte for de smaa i Samfundet.

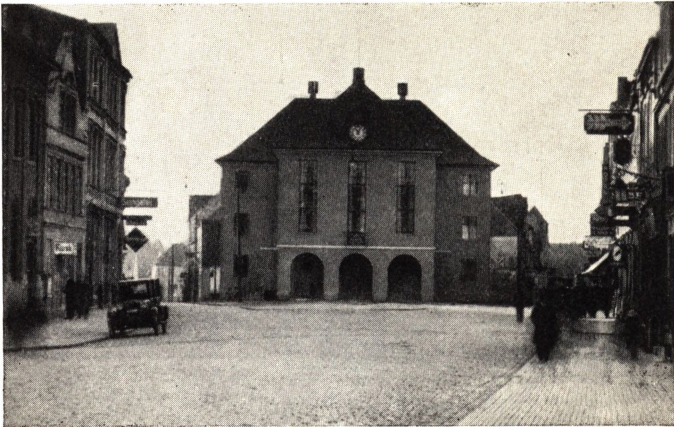
Caroline Mundts yngste Søn, *Christoffer* (1844—1925), der blev moderløs, allerede da han var et Aar,

Christoffer Mundt og Familie.

havde kunstneriske Anlæg, men gennemførte dog efter Faderens Ønske sit Studium og blev Læge — en meget anset og afholdt Læge paa Frederiksberg. Men Slægtens Talent for at tegne og male kom dog til at præge hele hans Liv. I al sin Fritid tegnede og malede han. Mange af hans Akvareller er rene Kunstværker. Efter de Skitser, han tog ude i Naturen, malede han hvert Aar med utrolig Flid en stor Mængde »Julekort«, der blev sendt til Familiens ældre og yngre Medlemmer, og som nu i alle Grene af Slægten smykker Væggene, og med deres klare, livlige Farver og fine Naturopfattelse glæder den ene Generation efter den anden. Han elskede Naturen; han har udgivet en Svampebog med sine egne kolorerede Illustrationer; han oprettede Svampeforeningen og var den første Leder af en lang Række Svampe-Ekspeditioner til Skovene i Københavns Omegn.

Sønderborg Raadhus tegnet af Holger Mundt.

Han og hans Hustru, f. Antonie Krieger, havde fem Børn, den ældste Søn døde som lille, en Datter, Ingeborg, døde som ung; tre Sønner lever endnu. Den ældste Søn, Otto, er Sognepræst i Matthæus Sogn, han er gift med Sophie Levinsen, de har en Datter, Benedikte. Kaj Mundt er Landsdommer, han er gift med Anna Margrethe Frederiksen, de har en ung Søn, Jørgen, som studerer Jura, han er den eneste mandlige Efterkommer i Slægten Mundt.

Den yngste Søn, Holger, er akademisk Arkitekt; han fik som ung første Præmie i en Konkurrence om Bispetorvet i Aarhus. Han bor nu i Sønderborg, hvor han bl. a. har bygget det nye Raadhus og mange andre Bygninger. Hans Hustru er født Fischer Jørgensen, de har to Døtre, den ældste, Karen, er Arkitekt og fører saaledes Familie-Traditionen videre. Hun er gift med Arkitekt Ebbe Clemmensen. Her gengives, hvad hun har fortalt om sin Farfar Christoffer Mundt.

»Da bedstemor døde i 1920, blev det bestemt, at far, mor og jeg skulde flytte fra Amager, hvor vi boede, ud til lejligheden paa Gl. Kongevej 100 og bo der sammen med bedstefar, der efter bedstemors død følte, at han var blevet en gammel mand.

I vores fælles lejlighed, som ganske fejlagtigt forekommer mig at være kæmpestor, havde bedstefar to stuer. Det er navnlig den lille stue, jeg kan huske. Det var her, man altid kunde finde bedstefar, baade naar han havde konsultation, og naar han om aftenen sad og malede.

Der var altid noget spændende ved at komme ind til ham, maaske fordi man var derinde saa kort tid ad gangen, at man ikke fik set sig mæt paa alle hans ting, navnlig ikke paa det lille glas m. sølvlaag, der stod ovenpaa hans skrivebord. Det var nemlig altid fyldt med chokolade til de smaa patienter. Ogsaa den bugnende papirkurv havde en magisk tiltrækningskraft paa en — den maatte man rode i ligesaa meget man vilde — man kunde bruge bagsiderne af Brevene til at tegne paa — og det kunde ogsaa ske, at bedstefar »tabte« forskellige rare ting derved, det har jeg endnu et fint udskaaret ben-penneskaft til minde om. Andre rare bedsteforældre fortæller historier for deres børnebørn, bedstefar *tegnede* for os. Han havde til det formaal foræret mig en bog med hvide blade, »Karen-bogen« (jfr. »Far og mor-bogen«, »Jørgen-bogen«), som jeg kom stikkende med om aftenen, naar han sad ved sit skrivebord indhyllet i røg og bakkede paa sin lange pipe.

Og saa tog han fat, (hvis han da ikke var »jamsk« eller »mausk« — bedstefars udtryk for at være uoplagt).

Han kradsede først nogle lette blyantsstreger ned og begyndte saa hurtigt at male, helst nisser med røde huer, men paa opfordring iøvrigt baade »den lille rød-hætte«, soldater fra 1848, elefanter, næsehorn og den samlede familie. Naar malingen var tør, blev tegningen gaaet efter med pen, og hvis han var særlig oplagt, kom der et lille vers forneden som f. eks.:

»Her ser du en nissemand, som stjæler,
han har stjaalet en gris, og grisen vræler.«

Da han døde, arvede jeg hans farvelade. Det var tydeligt at se, at den røde nissehuefarve var mest hul.

Bedstefars store stue kom jeg sjældent i, den var til daglig iskold. Her var det meste fra det gamle hjem samlet, saa her var lidt rigeligt med møbler. Det, der gjorde mest indtryk paa mig, var et billede af onkel karl, det stod paa et staffeli, udskaaret i »almuestil«. Jeg fik at vide, at han var død som barn, noget der virkede helt uforstaaeligt paa mig.

Bedstefar som læge har jeg kun et utydeligt billede af. Den hostesaft, han skrev op til mig, var jeg vild efter at faa — den smagte af marcipan, iøvrigt mærkede jeg kun til hans lægegerning, naar jeg saa de store blomsterdekorationer, han fik til sine fødselsdage af »taknemmelige patienter«. Men jeg har aldrig været i tvivl om, at han betød meget for de mange hjem, hvor han som huslæge fulgte med i familiens trivsel.«

*

De to Søstre, Caroline og Jensine Jørgensen, havde, som man husker fra »Bromme Mølle«, Bryllup samme Dag, den 3. August 1833, Caroline med Adjunkt Mundt og Jensine med Instrumentmager Seehusen.

Jensine Seehusen blev ikke saa lykkelig i sit Ægteskab som Caroline Mundt. Andreas Seehusen maa have haft ikke saa ganske faa Vanskeligheder, tog ofte hjemmefra i længere Tid, og der har sikkert været meget smaa Kaar i det lille Hjem paa Christianshavn. De fik to Sønner, *Wilhelm Seehusen* (1834—1879) og *Heinrich Seehusen* (1836—1912). Tidligt mistede de to Smaadrenge deres Mor. Andreas Seehusen giftede sig snart efter med Jensines trofaste Ven Petra Heggelund, der blev en god Mor for de to Stedsønner. Men ogsaa for hende maa det have været svært. Andreas Seehusen rejste ud af Landet, og om hans senere Liv og Død ved man intet. — Petra fik selv en Søn, der hed Frits. Han blev Sømand, men døde som ung i Brasilien af gul Feber.

Jensines Familie tog sig trofast af Wilhelm og Heinrich, og i Bromme Mølle havde de altid et Tilholdssted. Heinrich var en Del af sin Barndom i Pleje hos en Ven af Familien, Lærer K. G. Horst i Herlev. Wilhelm derimod gik i Skole paa Sorø Akademi og har efter Brevene at dømme ikke haft helt let ved at samle sig om sit Arbejde. Her gengives nogle Breve til ham: fra hans Mosters Mand, Adjunkt Mundt, fra hans Morbroder Møller Chr. Jørgensen i Bromme og fra hans Stedbror Fritz om store Begivenheder i Bromme Mølle:

Min kjære lille Wilhelm!

Tak for dit Brev og dine gode Ønsker for mig i det nye Aar! Enten du giver mig dem i Vers eller Prosa, er det mig det Samme. Jeg veed nok, Du mener det lige godt. Jeg har heller aldrig kunnet gjøre Vers. Naar jeg tænker paa, hvad jeg skal ønske Dig i det

nye Aar, veed jeg virkelig intet bedre, end at gjentage dit eget Ønske, at Du maa gjøre mig Glæde — og din Moder. Thi vel er det ikke for vor Skyld alene, at Du skal beflicte Dig paa at gjøre Guds Villie, men for Guds Skyld og for din egen, men Du er kun et Barn, og derfor finder Du bedst den rette Vej ved at følge den, som vi vise Dig. Vær altid aaben og ærlig, saa ville alle holde af Dig. Stræb redeligt at benytte den gode Leilighed, Du har til at lære noget Nyttigt. Du vilde ellers højlig fortryde det, naar Du blier ældre. Man har vel Lov til at attraa Fornøielser, men ikke førend Arbejdet er vel gjort. Vi leve ikke for at fornøie os, men for at arbejde, og jo ældre vi blive, desto mere vokser Arbejdet, og Fornøielserne aftage.

Din Historie har jeg ikke læst endnu.

Din hengivne Oncle

Sorøe, d. 1. Jan. 1846.

C. E. Mundt.

Bromme Mølle, d. 3. Decbr. 1846.

Min kjære Wilhelm!

Din Characterseddel for sidste Maaned, som jeg modtog i Gaar, har ikke foraarsaget mig nogen Glæde, ligesaalidt som Dine foregaaende Charactersedler i Almindelighed. Jeg havde dog bestandig haabet, at det med Tiden, naar Du blev lidt ældre, fornuftigere og lidt mere vant til at bestille Noget, skulde gaa noget bedre for Dig; men desværre, jeg seer det Modsatte skee, Du gaaer tilbage istedetfor frem. Du veed ikke, hvor ondt dette gjør mig. Jeg kan ikke længere være taus herved. Du indseer ikke, eller rettere Du tænker ikke over, som Du burde, hvor urigtig Du handler baade mod Dig selv, og mod Dine, som hid-

entil med saa megen Velvillie og Glæde har stræbt at hjælpe Dig fremad, og gjort Dig saa meget Godt; jeg mener Din Onkel Mundt og Din Moder, som Du begge lønner med Utaknemlighed og skaffer Sorg for al deres Kjærlighed mod Dig. —

At Du handler urigtigt mod Dig selv, maa Du ogsaa kunne indsee. Du har nu Leilighed til at skaffe Dig Kundskaber og Dannelse, som er saa uundværlige, og immer blive nødvendigere for ethvert Menneske, som vil frem i Verden, en Leilighed som saa uendelig mange Mennesker maa savne, hvor meget de end kunde ønske denne, og fortjene den, en Leilighed som ikke kommer igjen og som, det kan Du troe mig, Du sikkert vil komme til at beklage, om Du lader den gaae tabt og som Du synder mod Forsynets Godhed ved ei at benytte.

Det er ikke for at skjende paa Dig, at jeg siger Dig dette; det gjør mig kun ondt at Du saa slet bruger Din Tid og den gode Leilighed Du nu har til at gjøre Dig til et dueligt Menneske i Fremtiden. Betænk om Du med Billighed kan vente at Andre altid ville vedblive at hjælpe Dig, naar Du selv lægger Hænderne i Skjødets? Nei min kjære Wilhelm dette kan og bør Du ikke gjøre Regning paa. Stræb hvad Du kan, og vær flittig. Tænk ikke paa at undskylde Dig med at Du mangler Evner; men benyt derimod af al Kraft de Evner Du af Naturen har modtaget og Du skal da see, at Du virkelig formaaer mere, end Du nu troer eller venter. Kan Du ikke indhente, hvad der allerede er gaaet tabt, saa lad dog derfor ei Fremtiden gaae tabt med, og Du skal see Fliden har sin Løn i sig selv. Denne Maaned er kun kort, da Juleferien indtræffer deri. Vær rigtig flittig og prøv hvad Du for-

maaer denne korte Tid, og Juleferien vil da først blive en rigtig Glædestid for Dig, og det vil da ogsaa være mig meget større Fornøielse at see Dig her.

Din hengivne Onkel

C. Jørgensen.

Bromme, d. 16/3 54.

Kjære Wilhelm!

Jeg vil fortælle dig en Nyhed, som vist vil baade glæde og overraske dig meget, og maaske opmuntre dig i din Udørken af Danmark, hvor du sørgeligen henslæber dit Liv, den nemlig, at du snart faar en ny Tante ved Navn Bine, da — Onkel Christian — har — forlovet sig — med — Jomfru eller Frøken, hvad man nu skal sige, dog nu er vi jo snart ikke mere i Uvished om, hvad vi skulle sige til hende, altsaa Jomfru — eller — Frøken — — R — o — u — s — i — n — g.

Engang i Efteraaret, vi haabe alle saasnt som muligt, skal Brylluppet staae med Dands og klingende Spil, enhver som har Lyst kan see derpaa, vi indbyde alle Store og Smaa til Festen — til Festen i Kjøbenhavn og Bromme, og jeg haaber isærdeleshed, at du kommer dertil, eller ogsaa idetmindste drikker dig en god Perial i en Flaske Viin og drikker de Forlovedes Skaal af Hjertens Grund. Vi har haft Gilde herude for alle Folkene og dandset af Hjertens Lyst i den lille Skov og drukket Punch og været glade, og Skoven var illumineret med couleurve Lamper, som vi i en Fart hentede fra Ødemark, da Charles netop var hernede den Dag, det skeete. Enkebølle var ogsaa herude og lavede et nydeligt Transparent og en Sang for de Forlovede. Alle herude ere beskæftigede med

at skrive Breve; men jeg er den eneste, der kan skrive dig til. Jeg skal hilse dig fra Onkel, og sige dig, at han skal skrive dig til, saasnart han faaer Tid. Ellers har jeg Hilsener nok fra alle og mest fra din Broder
Frits.

Vilhelm kom i Tømrelære først i Skagen, senere hos Tømremester Rasmussen i Stubbekøbing. I et andet Brev foreslaar Frits, at Vilhelm sammen med en Ven Jessen skal rejse til en dansk Familje i Australien, egentlig ikke for at grave Guld, men snarere som Haandværker.

Vilhelm blev Tømremester i Sorø, blev gift med Margrethe Hass, men saa kom Krigen 1864, og han maatte afsted; en Dagbog fra Krigens Dage er opbevaret i Slægten, den fortæller om Kampen og de vanskelige Levekaar; den ender saaledes: Lørdag d. 15. Maj 1864: »Ende paa dette Felttog og Gud give, at jeg ikke atter skal begynde paa en lignende Dagbog«.

Her gengives to Breve fra Krigens Tid fra Heinrich Seehusen til Stedmoderen Petra Seehusen og hendes Søster Dine Heggelund, som i mange Aar havde styret Huset for Onkel Christian i Bromme.

Kjøbenhavn, den $\frac{4}{3}$ 64.

Kjæreste Moder!

I Onsdagsmorges (den 2. Marts) om Morgenens Kl. 5 reiste vor kjære Vilhelm til Kamppladsen. Hvorhen han skulde vidste Ingen, heller ikke fik jeg anden Besked end at han hører til 10de Regiment (Slesvigere), men Compagnie og No. vidste han ikke. Saasnart han kan, skriver han og mælder os sit No.

Først om Aftenen silde Kl. 8 fik han Dagen forud Ordre til at reise næste Morgen. Alt gik i eet Roderie, og i en Fart maatte jeg hjælpe ham med at hente sine Sager hjem til os fra Mundts, og bringe dem hjem til mig, for at han ikke skulde sove over sig. Først Kl. 1 bleve vi færdige, og Kl. 4 skulde vi igjen op. Vi havde lige skrevet til Margrethe, og mange Taarer faldt paa Papiret. Endelig kom vi i Seng, men inde fra Sovekammeret hørte jeg hvordan han hulkede sin Sorg ud. Han laa inde paa Sophaen i Dagligstuen. Jeg listede mig ind til ham, og sad mig ved hans Seng. Vi talte længe sammen, og aabent som Brødre. Vi lode begge vore Taarer have frit Løb, og — da jeg gik fra ham, troer jeg Gud skee Lov det var med et mere let Hjerte paa begge Sider. V. er ikke Atheist, og han erkjendte selv, at han havde handlet meget urigtigt i at spotte dermed, og villet indbilde os det. Jeg veed nu at han troer paa Gud, og at han hos ham vil og kan søge og finde Trøst.

Da der næste Morgen blev kaldt paa os Kl. 4, var V. ved den bedste Fatning, al Forsagthed var borte, og han sagde Farvel til dem derhjemme som om han skulde reise til Sorø. Jeg fulgte ham ud til Kasernen, og der, mellem de mange Kammerater var han en rigtig »Jens«. Gud velsigne og bevare ham!

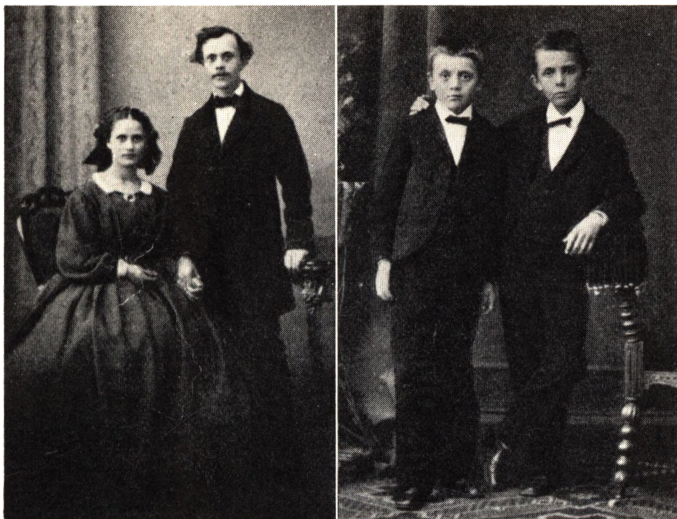
Ja jeg har ellers Intet at mælde, saa I faa nøjes denne Gang hermed.

Jeg gaar og skranter lidt af og til, men nu kommer vel snart det Foraar, som nok ogsaa de Fleste længes efter.

Mange Hilsener fra os alle

Eders hengivne

Heinrich Seehusen.

Heinrich og Elise Seehusen.

Christian og Axel Seehusen.

Vilhelm Seehusen havde fire Børn. De to ældste døde som smaa. Christian og Axel voksede op. Alle-rede da Christian og Axel Seehusen var 14 og 13 Aar, mistede de deres Far, og deres Mor giftede sig senere med Knudsen, som blev Drengene en god Fader. — Christian blev Kontormand, Axel blev uddannet paa Kunstakademiet og blev senere Malermester. Tante Margarethe Knudsen husker jeg fra min tidligste Barndom, hun havde Husholdningsskole hos Natalie Zahle, Nørrevold Nr. 7. I Natalie Zahles Hus boede ogsaa Tegneren Wilhelm Pedersens Enke, Adolphine Pedersen, oppe paa Kvisten med sine to Sønner, Thorolf og Viggo.

Christian og Axel Seehusen blev dygtige Mennesker. Christian døde som Bogholder i 1929. Han havde en Datter, Karen Margrethe, der er gift med

Direktør Kruse i Hamborg og har to Børn. Datteren har trofast opbevaret de Breve, som her er gengivet.

Malermester Axel Seehusen er en dygtig og driftig Mand, han har to Sønner og to Børnebørn.

Heinrich Seehusen (1836—1912) var som tidligere nævnt Plejebarn hos Lærer Horst i Herlev og kom senere paa Jonstrup Seminarium. Efter endt Uddannelse var han først Lærer i København og blev derefter Enelærer i Værløse. Han blev gift med Elise Nielsen. Et Brev fra ham er gengivet ovenfor. Jeg husker ham, fra jeg var Barn. Hver Gang der var Valg, kom han kørende fra Værløse til Lyngby for at give sin Stemme, og han plejede da at spise Frokost hos os. Mild og kærlig var han. Han og Far, der var Fætre, vekslede altid Barndomsminder, og vi Børn lyttede dertil. Jeg husker, han var bekymret for, hvordan det skulde gaa hans yngste, ugifte Datter, Hertha, som fra Barn af var svagelig. Nu bor hun i Soldins Stiftelse i København og er ligesom Faderen altid mild og glad og kærlig og har stor Interesse for Slægten.

Heinrich Seehusen havde ti Børn, hvoraf de fire døde som smaa. De kunstneriske Evner baade i Retning af Musik og Tegnekunst finder man atter i denne Slægt. Den ældste Søn Wilhelm var Kaptajn i Viborg, en af hans Sønner, Haakon, er Violoncellist, han har tre Sønner, der alle er musikalske. En af dem, Finn, er Elev i De forenede Kirkeskoler (Københavns Sangskole). Han har desuden udpræget Tegnentalent.

En anden Søn, Viggo, er Domkantor i Viborg, han har to Sønner. Datteren, Fru Lilli Jensen, gift med Fabrikant Anders Jensen, har fire Børn og tre Bør-

nebørn, en af Døtrene er Reklametegner, hun hedder Fru Ulla Pihl.

Den yngste Datter, Hertha Seehusen fortæller her om sine Forældres Hjem i Værløse.

»Far og Mor var saa vidt forskellige, som tænkes kunde, men de kunde dog ikke nogen Tid undvære hinanden.

Far tyede gerne til Mors klare Tankegang og derpaa hurtigt følgende Handlinger i al daglig praktisk Gerning, og det var vist ikke altid helt smaa eller lette Problemer, hun løste til Tilfredshed for ham og Hjemmet. Han beundrede og roste hende ogsaa meget derfor.

Mor trængte paa sin Side meget til Fars stille og gennemtænkt kærlige Væsen, som tidt var en Dæmper paa hendes meget urolige Sind.

I kristelig Retning var han ogsaa baade hende og Børnene en uundværlig Støtte ved sit stærke og dog ydmyge Trosliv. Mor fulgte ham gerne her, og de var ganske enige om, at her aldrig maatte svigtes.

Fars Stilling som Enelærer i en Landsbyskole med ca. 100 Børn ad Gangen var vist meget trættende og svær for den lille svagelige Mand, han var.

Eftermiddagen blev brugt til Ordning og Tilplantning af den store Have, og han var altid glad, bare Mor brugte saa meget som muligt af Frugt og Urter. Syltekrukkerne kunde ikke blive for store. De forstod ogsaa at hygge sig i Haven; Eftermiddagskaffen under Kirsebærtræerne med Kobberkande og Hjemmebagt, staar ikke alene for os selv, men for alle, som gæstede dem, som noget af det dejligste Minde. Iøvrigt var deres Gæstfrihed utrolig stor. Alle var velkomne, ikke alene Venner.

Den fattigste Husmandskone var god nok, fattig, rig, ung eller gammel, det tænkte de ikke paa, aldrig gik nogen forgæves til dem om Raad og Hjælp og Trøst.

Vinteraftenerne gik med Haandarbejde, og Far var meget stolt af at kunne holde Ild i den lange Pibe, mens han læste højt. Kom det til et for spændende Sted, snappede Mor Bogen fra ham, det gik hende for langsomt, og saa jappede hun det igennem. Hun kunde ikke vente.

Mors Indsats var foruden den store Husholdning, mange Børn og mange Gæster og Pensionærer ogsaa Syning. Hun syede til sig selv og Pigerne, ogsaa til Far og Drengene, indtil Viggo, som gik paa Jonstrup, kom og sagde: »Mor, nu gaar det ikke længer, at Du syr mine Bukser.« Saa fik Skrædderen Lov. Derfor hændte det ogsaa en Søndag, at Mor sad meget andægtig i Kirken med foldede Hænder og med et stort — Fingerbøl paa. Det var umuligt at lade være med at le af det, selv Far havde ondt ved at holde sig alvorlig, da han saa det.

Selv om de boede meget isoleret fra Familien, havde de dog saa mange Venner, som var til stor Opmuntring for dem, baade blandt Beboerne i Værløse og blandt Lærerfamilierne paa Jonstrup Seminarium, som søgte meget til Værløse Skole. Og Fars kæreste Ven var hans Plejebroder, Lærer Horst i Farum; der var Glæde over hele Hjemmet, naar de kom paa Besøg.

Far var Lærer i Kirkeværløse i 38 Aar, saa det har jo været hele deres Tilværelse som gifte. Jeg ved, at Far og Mor var meget afholdte og sammen gjorde meget godt for Ungdommen i Sognet, men forresten for alle, som Far var sat til at vejlede og hjælpe.«

Christian og Jacobine Jørgensen.

Sophie Frederikes eneste Søn, *Christian*, (1814—1891) overtog Møllen, da han var 19 Aar. Bromme Mølle blev Tilholdssted og Feriehjem for alle de unge i Slægten. Her har den ene Generation efter den anden færdes baade i Vandmøllen og i Vejrmøllen, der nu forlængst er revet ned. Vi kom i Bageriet, naar Dejgen blev lagt, og naar de varme, friske Rugbrød og Sigtebrød blev taget ud og med Vogne sendt viden om i Egnen. Her fik vi selv Lov til at malke Køerne, at se Mælken blive skummet og Fløden kærnet til dejligt Smør. Jeg synes endnu, jeg kan lugte den friske Kommenost, hvortil den skummede Mælk anvendtes. Her var fuldt af Heste og Køer og Grise, Ænder og Høns. Vi fik Lov at færdes frit alle Vegne, roede paa Møllendammen op gennem Aaen til Munkebjergby Sø, vi var tidligt oppe og saa alle de Aal, op til flere hundrede Pund, som paa en

enkelt Nat kunde blive fanget ved Mølleslusen. Vi saa Kornet blive malet til det fine hvide Mel, og i Bromme Mølles egen private lille Skov travede vi rundt og oplevede alle Naturens Undere paa de forskellige Aarstider.

Gamle Onkel Christian var en stille, mild Mand.

I en lang Aarrække boede han og Tante Bine i en Del af Bromme Mølle, medens deres Søn, Frederik, der egentlig var min Generations Onkel, men som jeg altid har kaldt ved Fornavn, og hans Hustru, Louise, f. Becker, havde deres eget Hjem i Møllen. Mine Brødre, der som unge Mennesker plejer, altid var parat til et godt Maaltid Mad, kunde derfor viseligt indrette det saadan, at de først spiste Middag hos de Unge og en Timestid senere hos de Gamle.

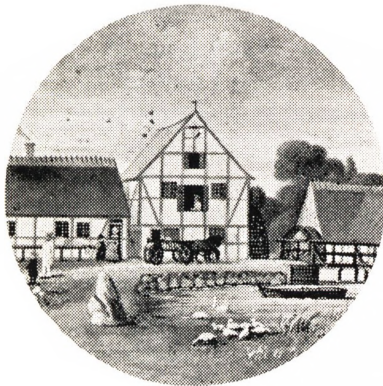
Frederik Jørgensen (1857—1922) gik som ung paa Sorø Akademi og tog Realeksamen, hvorefter han begyndte paa sin praktiske Uddannelse. Han var først i Maskinlære i Odense hos Fabrikant Eller, lærte saa Landvæsen paa Bavelse, Mølleri hos Høyer i Holløse Mølle og afsluttede sin Læretid paa Landbrugsskolen i Lyngby. I Mellemtiden havde han aftjent sin Værnepligt, og saa drog han hjem for at styre Bedriften som Forvalter hos sin Far, giftede sig, blev ved Faderens Død Forpagter og ved Moderens Død i 1904 Ejer af Bromme Mølle. Han udnyttede alt det, han havde lært, til at omskabe det gammeldags Landbrug med Mølle- og Bagerivirksomhed til et fuldt moderne Brug.

Frederik Jørgensen var en Mand, der indgød Tillid, én der var god at komme til om Raad og Hjælp, han nød ualmindelig Anseelse og Agtelse blandt Egnens

Folk. I Sogneraadet sad han en Række Aar, deraf et Par som Formand; hvor der var Tale om at føre det ny frem, var han ogsaa sin Egn en god Mand. Egnens Fællesmejeri blev til paa hans Initiativ, og han styrede det som Formand i 25 Aar. Den stedlige Telefoncentral i Dianalund skyldes ham. Sorø Svineslagteri var han med til at starte, han var dets første Formand og udførte et stort Arbejde det Aar, det blev bygget.

Men han trængte sig aldrig frem. Han hørte til de stille i Landet. Han var som Dreng og i Ungdomsaarene meget faamælt og tilbageholdende — snarest noget genert. Men han blev paa sine ældre Dage, da det groede om ham, da han saa Frugterne af sin Dygtighed og Flid, mere og mere en livlig Mand og fornøjelig Mand i Samvær.

Han og hans Hustru skabte sammen et gæstfrit smukt Hjem i Bromme Mølle, indtil den blev solgt 1915. Fru Louise Jørgensen bor nu som Enke i Sorø, og vi er hende og Bromme-Slægten taknemmelige for alt, hvad den gav os.

Bromme Mølle 1782, malet af Troels Pedersen.

IV.

FREDERIK WOLF CARL PEDERSEN OG HANS SLÆGT

Vi kommer dernæst til *Frederik Wolf* (1778—1854). Han var Organist, Musiklærer og Komponist og gift med Benedicte Borch, en Søster til Paludan-Müllers Hustru. Hans Portræt, malet af Wilhelm Pedersen, har altid fængslet mig, baade fordi det er saa smukt udført og fordi det gengiver en fin og ædel Personlighed. Man har Indtryk af — ogsaa efter hvad vi kender til ham fra »Bromme Mølle« — at han var mere hjemme i Tonernes Verden end i det praktiske Liv.

De musikalske Evner gik ogsaa videre til hans syv Børn, hvoraf de fem døde ugifte. Datteren Adophine blev gift med sin Fætter Wilhelm Pedersen, se næste Kapitel, Sønnen Rudolph Frederik (1813—1871) blev Distriktslæge i Skelskør og havde en Datter, der blev gift med Toldforvalter Adolph Fibiger; de havde to Døtre. Den ene døde som ung, den anden blev gift Kaaber, men det har ikke været mig muligt at skaffe videre Oplysning om denne Gren af Slægten.

Frederik Wolfs to yngste Døtre, Camilla og Michaeline, var meget afholdte. De var begge huslige. Camilla styrede Huset hos Nathalie Zahle. Hun døde i 1861, og til hendes Begravelse den 24. Febr. havde hendes Onkel, Digteren *Frederik Paludan Müller*, skrevet et smukt Digt, hvoraf vi her gengiver nogle Vers:

Frederik Wolf Carl Pedersen, 1778—1854.

Du hviler nu paa Baaren stille
 Med tillukt Øre, brustent Blik,
 Dog synge vi for dig, Camilla,
 Og hilse her dig med Musik.
 Sang bruser om din Kistes Fod;
 Det var det Sprog, du bedst forstod.

Det var din Tolk i Lyst og Smerte,
 Din Trøst, naar Verden blev dig trang;
 Din muntre Aand, dit friske Hjerte,
 Som skabt var for Musik og Sang.
 En kjærlig Magt paa Vuggen gav
 Dig Toners lette Tryllestav.

Men du er vandret til de Døde,
Og søger nu den fjerne Kyst,
Hvor Landet synes mørkt og øde,
Hvor Livet synes trist og tyst;
Dog der, hvor Liv af Død gaer frem,
Er just de rene Toners Hjem.

CHRISTIANE PEDERSEN, GIFT SEEHUSEN

Tegnemesterens yngste Datter, Christiane (1782—1861), blev i 1817 gift med Skovrider Heinrich Seehusen i Dianalund, der stammede fra Holsten. De havde ingen Børn, men aabnede gæstfrit deres Hjem for alle Slægtens Unge. Skovrider Seehusens mærkelige Testamente, hvoraf en Del endnu ikke er traadt i Kraft, er allerede omtalt i »Bromme Mølle«.

Her er en Skildring, som min Far, Henrik Mundt, har givet af Skovridergaarden i Dianalund.

»I *Dianalund* følte man sig i høj Grad veltilpas — skjøndt ikke i den Grad uhæmmet som i Bromme. (Man anede, at den gamle Holstener kunde være hvas — hvad han forresten aldrig var imod os). Hjemmet, der ikke havde den Uro, som Møllen og det store Agerbrug medførte i Bromme, var mere stille, gammeljomfrueligt, pynteligt. »Tante Christiane« (min Moders Moster) og »Onkel Skovrider« havde aldrig haft Børn. Derimod havde de fra Børn (eller Unge) af haft i Huset hans meget yngre Søster Louise Seehusen og Moders Cousine Oline. »Tante Louise« boede der endnu i Begyndelsen af min Skoletid, og jeg var hendes specielle Favorit. Senere giftede hun sig med Qvortrup paa Quellinghøj (tæt ved Dianalund). Han var nærmest en dygtig, lidt forfinet

Bonde, hun en fin Dame, saa Ægteskabet havde ikke min Sympati, skjøndt jeg nu og da kom paa Quel-

Christiane Pedersen, gift Seehusen, 1782—1861.

linghøj. — Men min Stjerne var dalet hos hende, da hun blev gift.

»Onkel Skovrider« — Heinrich Seehusen, kgl. Skovrider for en Del af Sorø Academis Skove — var en stor Original. Gammel Holstener, talte dog rent dansk skjøndt med Accent, høj, stort hvidt Haar og Skjæg, mærkelig smidige og bløde Hænder, der altid havde Noget for — om ikke Andet saa snittede han

paa en Pind — smaa Fødder i klodsede Landsbysko. Han var ligesaa myndig og selvsikker, som hans Broder »Bageren« var vag og vigende. Virksom i høj Grad, i Skov, Have og Mark. Vi fik Frugt der, saa meget, vi vilde spise, men med Forpligtelse at aflevere alle Kjernerne, der omhyggelig blev samlede og saae de for at faa Vildstammer til Forædling. Han fyldte Landevejene deromkring, ja tildels Skovene, med Frugttræer. Bier havde han i Mængde. Jeg husker mig og en Kammerat staaende ved hans Side ude i Haven ved Bistaderne, medens han ragede med sine bløde Fingre i en lige indfanget Bisværm i en Straakube, som han holdt i den anden Haand, indtil han fandt Dronningen. Saa satte han hende ind i den Kube, hvor han vilde have Flokken, og hældte Resten over — hvis jeg ikke selv havde set det, vilde jeg ikke have troet det. Tobak røg han ikke, hvad jo ellers anses uundværligt, naar man skal omgaas Bier; derimod skraeade han stærkt, og hans Hænder havde altid en lille Lugt af Skraa; det er vel det, der har gjort Behandlingen mulig.

Det var vist ham — ja sikkert — der lærte mig at trække Skindet af Fugle (at udstoppe dem lærte jeg aldrig). Dé, som i Bromme, havde jeg fri Gang med Bøssen, og her havde jeg de store Skove at gaa i; jeg studerede saa Ornithologi paa den Maade. Meiser (navnlig Musvitter) fangede han i Fælderne ved Bikuberne. De mistænktes (vist ikke uden Grund) for at æde Bierne om Vinteren efter at have lokket dem ud ved at prikke paa Kuben.«

VI.

OVE CHRISTIAN PEDERSEN OG HANS SLÆGT

Herunder Familjerne: *Isaachsen, Sarauw, Barfred-Pedersen og
Viggo-Pedersen.*

Ove Christian Pedersen (1786—1821) blev i 1811 gift med Oline Barfred (1788—1872). Han blev Søofficer og var baade dygtig og afholdt. I 1807 forsvarede han Kanonbaaden Faaborg og en af ham tagen Prise mod to engelske Brigger. 1820 sejlede han som Næstkommanderende med Najaden til Vestindien. D. 2. Juni 1821 blev han Skibets Chef, men døde allerede den 25. Juni ved St. Croix.

Ogsaa han holdt af at tegne; hans ældste Datter, Laura, der blev gift Isaachsen i Norge har fortalt sit Barnebarn, hvordan hun og hendes Søskende laa over deres Far, naar han tegnede for dem. »Knus mig ikke, knus mig ikke,« raabte han, og de lo!

Ove Christian og Oline Pedersen havde seks Børn, og hun, der nedstammede fra »de store Gaarde«, som Elna Barfred-Pedersen sagde, har staaet overfor en mægtig Opgave med at faa alle disse Børn frem i Verden, den ældste var ved Faderens Død ni Aar, den yngste, Vilhelm, kun et Aar. De boede paa Karlslunde, men senere flyttede hun som Enke til København. En stor Slægt stammer ned fra dette fine og kultiverede Ægtepar — atter møder vi en af de tapre Enker.

To af deres Børn, en Datter og en Søn, blev gift med Slægtninge: den ældste Datter, *Elise* (1812—

Ove Christian Pedersen, 1786—1821.

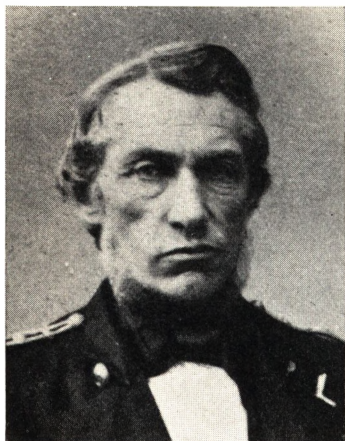
1842) med Henning Pedersens ældste Søn Georg (han var dygtig og fornøjelig, allerede som ung var han afholdt af hele Slægten, ikke mindst af sine unge Kusiner). Den yngste Søn, Vilhelm, blev gift med Frederik Wolfs Datter Adolphine.

*

Den ældste Søn, *Ove Christian*, (1813—1873) gik i Faderens Fodspor, blev Sekondløjtnant i Marinen

1834, avancerede til Premierløjtnant og Kaptajn og blev i 1868 Kommandør. I 1835—37 var han i Vestindien, var derpaa et Par Aar i 40-erne Lærer paa Søkadetakademiet, gik til Koffardis nogle Aar og førte

Kommandør Ove Christian Pedersen,
1813—1873.

under den første slesvigske Krig »Christian VII« og »Valdemar«. I 1852—53 var han Næstkommanderende paa Kadetakademiet, og i den Tid havde han sin Søstersøn,

Wilhelm Isaachsen boende hos sig. Senere blev han Kryds-Toldinspektør og kommanderede i Krigen 1864 en Division Kanonbaade ved Als. Fra 1869—73 var han Direktør i Marineministeriet. — Han

var kendt som en grundhæderlig og fast Karakter og en praktisk Sømand. Hans Hustru, Hanne Eide, var født i Norge. Hendes Far var Koffardikaptajn. De var barnløse.

*

Laura Troelsine Pedersen (1814—1895) var som ganske ung forlovet med en Brandt. Familien Brandt boede paa Christianshavn og var Venner af Familien Pedersen. Den unge Mand døde, og for at glemme sin Sorg blev Laura sendt op til Norge som Gouvernante hos Kommandør Willoch i Christianssand. Der traf hun Daniel Isaachsen, Konsul og Skibsreder, som hun senere blev gift med. (Hans første Hustru

Daniel Otto Chr. Isaachsen og Laura Troelsine Isaachsen, f. Pedersen.

var født Hegermann-Lindenchrone). Det fortælles, at Daniel Isaachsen, der var en fin Kavalier, under en stærk Regnbyge kom og tilbød Laura sin Paraply, og det var Begyndelsen til et Bekendtskab, der endte med et langt, lykkeligt Ægteskab. Deres yngste Søn, »Danna«, var sammen med nylig afdøde Godsejer Barfred-Pedersen som ung i Schweiz. Paa en Dampbaad sad der en gammel Herre i Nærheden af dem. Da han hørte, at de var Skandinaver, spurgte han om deres Navne. Og da han hørte Navnet Daniel Isaachsen fra Christianssand, sagde han: »Saa har Deres Mor været forlovet med min Broder.«

Laura kendte ikke meget til Husholdning, da hun blev gift og skulde styre den store Ejendom »Kongsgaard«. Det fortælles, at da hun engang skulde lave »Bif«, tog hun Kødet lige op af Saltetønden og stegte

Kongsgaard, Kristianssand. Laura Troelsine Isaachsen sidder ved Bordet med Kappen paa, ved hendes højre Side Kusinen fra Wildersplads, Julie Barfred-Pedersen; ved modsat Hjørne af Bordet hendes Mand Konsul Isaachsen.

det. Men hun tog ved Lære og uddannede sig, til hun blev en dygtig Husmoder. Hun var meget interesseret i Havebrug, stod tidligt op og lugede. Hun levede jo i Krinolinetiden, og der fortælles, at en Dag, da hun stod ude paa Broen, kom der et stærkt Vindpust, som blæste Krinolinen op over Hovedet paa hende. Hendes ældste Sønnedatter, Anna Isaachsen, gift Brønlund, stod hende meget nær, og man kan af Breve se, hvor hun bragte Glæde og Lys ind i sin Bedstemoders Liv; det er hende, der har fortalt ovenstaaende Erindringer.

Kærligheden til Danmark bevarede Laura Isaachsen, og da hendes ældste Søn, Wilhelm, skulde være Søofficer, sendte hun ham til Danmark, hvor han boede hos sin Morbror Ove Christian Pedersen paa Kadetakademiet. Fra dette Tidspunkt er en hel Række Breve opbevarede. Vi gengiver nogle af dem.

(København)

Den 29de November 1853.

Min kjære Mama!

Da der nu er gaaet temmelig mange Postdage, siden jeg skrev hjem, saa vil jeg nu, da jeg har god Tid og er færdig med mine Lektier, skrive til Dig. Jeg har det godt, og idag spiste jeg det sidste Fladbrød og venter nu hver Dag paa Myseosten, som Du har lovet mig, og som jeg haaber Du sender, da Du nu bliver mindet derpaa. Vi fik en Dag nogle Agerhøns fra Sorø, som smagte meget godt og Onkel Wilhelm som nu er kommen hjem fra Sorø tilligemed Bedstemoder og Tante Adolphine vare herude med; Onkel Wilhelm har nu taget alt sit Skæg af. I Løverdags var jeg paa Bal hos Capitain Suenson tilligemed alle Kadetterne, Onkel Christian, Lieutenant Skibsted og Falbe, Alle i fuld Uniform og Tante Hanne og Tante Mally tilligemed en Mængde andre baade voxne og Børn. Vi fik en meget god Mad og Viin og Iis foruden en Mængde anden Sort Kager. Ballet holdt op omtrent Kl. 2. Jeg gaaer nu og tegner hver Søndag fra Klk. 11—1 hos en Mand som hedder Hrr. Helsted som boer paa Kolvtorvet, som Du jo nok veed hvor er. Jeg læser ogsaa tydsk med Hrr. Hynke hver Mandag og Onsdag. Med Fransken gaaer det ganske godt, men Engelsk er jeg endnu ikke begyndt paa. — Paa Ballet havde jeg min nye Trøie, og Vesten var hvid, og Du kan troe at jeg var fiin. Jeg har faaet et Par nye Støvler fra Skomageren. Efter at jeg havde skrevet dette fik jeg Dit Brev som jeg takker meget for. Nu haaber jeg at Danna og Otto ere raske igjen; Du kan troe vi lo over hvad Du skrev om ham. Jeg troede

som Du skrev at vi havde flere Køer og ligeledes flere Katte. Hils alle derhjemme Papa især fra Din kjærlige
 Wilhelm.

Kjøbenhavn den 31te Dcbr. 1853.

Min kjære Mama!

Jeg vil til Tak for Dit Brev som jeg fik Juleaften nu skrive Dig til og da det bliver det sidste i det gamle Aar saa vil jeg ønske Dig glædeligt Nytaar. Jeg vil nu fortælle Dig, at vi ingen Juletræ har havt men Tante Hanne og Tante Mally havde udpyntet med Gran, Lys og Lamper; de havde gjæmt Presenterne rundt om i Stuen hvor vi selv maatte finde dem; og naar vi havde fundet en Present som hørte os til saa tog vi den, hvis ikke lagde vi den igjen ned. Jeg takker Dig først for Billederne og Specien til Skøiternes som jeg allerede har prøvet med Onkel Christian paa Kastelsgraven idag, og jeg skal nok love Dig at være forsigtig paa Isen, dernæst beder jeg Dig takke for Keglespillet som Onkel Christian sagde var fra Papa og som jeg blev uhyre glad over. — Af Onkel Christian fik jeg en Farvelade, af Tante Hanne fik jeg en Spadserestok, en Kniv og et Kræmmerhuus med Sukkertøi og af Tante Mally fik jeg en Snorrebase, en Kridtpibe og en Pakke med Papirstumper som var til Lykkens Yndling og som jeg vandt da vi Mandfolk trak Lod om den og endelig af Bedstemoder fik jeg et Ringspil. Dagen efter vi fik Ferie i Skolen tilbød Bedstemoder Ernst og mig sin Plads i hendes Loge i det kongelige Theater, hvori vi saae et meget morsomt Stykke som hed *Pak*. I Mandags var vi hos Onkel Georg og spiste en meget god Kalkunstep og Onkel Christian og jeg vare de eneste der

smagte paa Ribbeensteg som Tante Hanne og Tante Mally sagde var von. I gaaraftes skulde Tante Hanne og Tante Mally i det kongelige Theater men saa kom der Bud fra Fru Liebe at der var en Plads ledig, og saa fik jeg Lov til at komme med som jeg ganske uventet blev glad over. Jeg faaer idag en ny Düffelsfrakke fra Skrædderen da Ærmet var gaaet af den Gamle, og Tante Hanne siger, at jeg og General de Meza ere de eneste her i Byen der gaaer med den Fason som min gamle Frakke. Adolph er nu i Sorø og vi venter hver Dag et Dyr fra ham som han har lovet. Idag faaer jeg min nye Frakke og saa skal jeg imorgen ud til Jægersborg og besøge Onkel William 1 Dag eller 2. Paa Torsdag den 5 er min Ferie forbi. Onkel Christian har ikke løbet paa Skøiter i 20 Aar og han faldt derfor paa Ryggen saa lang han var. Vil Du hilse Papa og Titti og takke dem for deres Breve som laae paa Julebordet og som jeg blev meget glad over. Vil Du hilse alle derhjemme og ønske dem glædeligt Nytaar. Jeg skal hilse Dig fra alle. Din
 Wilhelm.

Laura Isaachsen f. Pedersen havde tre Sønner, de har alle tre Efterkommere i Norge — ja ogsaa her i Danmark.

Den ældste Søn, *Christian Wilhelm Fangen Isaachsen* (1842—1918) var Marinekaptajn og boede i Arendal; det er hans Barnebreve, som er blevet gemt i Slægten og nu giver os et levende Indtryk af Livet paa Søkadetakademiet i København; han var gift med Thora Gelmuyden. De havde fire Døtre; den ældste er *Anna Brønlund*, som nu bor her i København, og som er meget slægtsinteresseret; hendes Børn er

spredt udover Jorden; den ældste Datter, Laura, er Telegrafassistent i Oslo, Sønnen Emil er Ingeniør i Canada. Sønnen Øivind er Styrmand og bor i Hamborg, han har to Børn, — Datteren Thora er gift i Frankrig og har ligeledes to Børn.

Vilhelm og Jens Gedde Dahl, 1939.

Den næste Datter er Theodora, gift med Kaptejn Holst, som bor i Kristianssand, hun har 2 Sønner og 2 Døtre; Gunnar, som er Ingeniør og har tre Børn, Thora, som er gift med Tandlæge Gedde Dahl i Oslo og har to Dreng, Margrethe, som er gift med Overretssagfører Hytten og har en lille Pige, og Wilhelm er Ingeniør og Dr. techn.

Den tredje Datter, Laura, er Enke, var gift med Pastor Kallevig, ingen Børn.

Den fjerde Datter, Johanne, kaldet Lull, er gift med Forligskommissær Henrichsen; hun har to Børn, en Datter, der er blevet gift i Danmark med Direktør E. Brabrand — der er to Sønner — og en Søn, Wilhelm, Advokat i Oslo, han har en Datter.

Laura Isaachsens anden Søn, *Otto Christian Isaachsen* (1845—1928) var Ritmester og Skibsreder i Bergen; ham og hans Hustru, f. Else Helene Lehmkuhl, bringer vi Billeder af; hans ældste Søn udvandrede

Otto Christian Isaachsen og Else Helene Isaachsen, f. Lehmkuhl.

til Canada, han har en Søn, Erling, og en Sønne-
datter.

Datteren Julie blev gift med Direktør Konsul Fran-
cis Konow i Bergen, hun har tre Børn og tre Børne-
børn.

Datteren Ragna blev gift Marsden i London.

Troelsine Pedersens tredje Søn, Daniel Isaachsen
(1851—1925) var Konsul og Bruksejer i Kristians-
sand og ejede Kongsgaard til 1910; han var gift med
Anna Gude, de havde fire Børn: en Datter Lagertha,
gift Storaker, hendes ene Datter døde ung, den anden
Datter, Marie Storaker, er gift med Tandlæge Kaare
Brandt, de har en lille Pige.

Den ældste Søn, Daniel Otto Christian Isaachsen,
er Sorenskriver i Notodden, — han har to Døtre, An-
na og Gudrun, og en Søn, Daniel.

*

Ernst Wilhelm Sarauw og Hanne Margrethe Strange.

Ove Christians yngste Datter, Oline Pedersen (1816—1900) blev gift med Julius Sarauw, Ejer af Sorø Mølle. Oline Sarauws Broder, Vilhelm Pedersen, har d. 26. Juli 1853 tegnet et yndigt Billede af hende og to af hendes Sønner.

Fra dem nedstammer en talrig Sarauw-Slægt. Personligt har jeg kendt Oline Sarauws Datter, *Laura Sarauw* (1853—1912), som var en dygtig og afholdt Tegnelærerinde paa N. Zahles Skole. Desuden var hun Malerinde. Hun tilbragte sine sidste Aar hos sin Broder, *Carl Frederik Sarauw*, der var Prokurist i Messina og som Rentier havde købt sig en dejlig Villa i Cannes. Hun malede ogsaa paa Elfenben og har bl. a. malet Prinsesse, senere Dronning Caroline Amalie, paa Elfenben efter det Maleri, som Prinsessen skænkede Frederike Pedersen, da hun blev gift med Møller Jørgensen i Bromme Mølle.

Olines ældste Søn, Adolph (1842—1916) var ansat ved Fyrvæsenet først paa Sejerø, saa paa Skagen og tilsidst i København; han havde en Søn og tre Døtre.

Olines næstældste Søn, *Ernst Wilhelm Sarauw* (1845—1916) tog dansk juridisk Eksamen, fik militær Uddannelse, men gik tidligt over i Jernbanens Tjeneste. Han var Stationsforstander, først i Mørkøv, derefter i en længere Aarrække i Slagelse; han var gift med Margrethe Strange, af meget gammel dansk Slægt; de havde fire Sønner, ¹⁾ Kay Strange Sarauw, som er Lektor i Nykøbing F., han har to Børn og et Barnebarn. ²⁾ Aage Julius Sarauw, Overtelegrafist i Store Nordiske, hans Søn, Georg, har arvet noget af Familjens Tegnentalent, han er eksamineret Tegnelærer, og det siges, at ogsaa hans treaarige Datter, Sonja, viser Evner i den Retning! ³⁾ Frode Sejer Strange Sarauw er Lærer ved Københavns Maskinistskole, han har en Datter, gift Stribolt, og en Søn. ⁴⁾ Ejler Strange Sarauw drog til Amerika, han er gift og har to Døtre.

Aage Julius Sarauw.

Oline Sarauws yngste Søn, Vilhelm Julius Sarauw (1856—1923) fik ligeledes Ansættelse ved Jernbanen og var i mange Aar Stationsforstander i Fredensborg;

Peder Pedersen og Bolette Pedersen, f. Barfred, malet af Margrethe Svenn Poulsen.

hans Søn, Knud Willy Sarauw, er Fuldmægtig under Københavns Magistrat og har to Sønner.

*

Ove Christian Pedersens anden Søn, *Peder Pedersen* (1817—1904) havde baade Lyst og Anlæg til at studere, men fordi hans Far døde saa tidligt, maatte han sørge for sig selv, fra han var 18 Aar gammel. Han kom i Handelslære og blev senere Tømmerhandler og Grosserer i København. Han var gift med Bolette Margrethe Barfred. De havde to Døtre. Den ældste, Augusta (1852—1923), blev først gift med Læge Wilhelm Meyer og senere med Overlæge Sell paa Filadelfia; den yngste Datter, Elna Barfred-Pedersen (1855—1938), som min Far altid kaldte sin

Viggo Tuxen-Meyer: Bromme Granskov.

smukke Kusine, underviste i en lang Aarrække ved N. Zahles Skole. Allerede da hun var i Begyndelsen af Tyverne, fik hun snehvidt Haar. I sine senere Aar opholdt hun sig meget i Udlandet, men stod stadig i Brevveksling med Vennerne i Danmark. Da hun igen slog sig ned her i Landet, var det en af hendes Glæder at sende Kasser, hvis Indhold hun nøje havde udtænkt og udvalgt, til de forskellige unge Hjem i Familien. Det var i Reglen Frugt, Julelys, Kolonialvarer o. s. v., altsaa nyttige Sager. Hendes Søstersøn, Viggo Tuxen-Meyer, fortæller, at af hendes Kasser snedkrede han efterhaanden Bistader, gav dem livlige Farver og malede paa Bagsiden Navne paa Steder, der havde Minder for hende. Naar hun kom til hans Hjem paa sit aarlige Sommerbesøg, havde de mange Løjer med det; at endog Emballagen kunde gøre Nytte, fornøjede hende meget.

Margrethe Svønn Poulsen, f. Tuxen-Meyer, maler sin Datter og Dattersøn.

Augusta Meyers Børn har begge opbevaret mange Minder om Slægten. Hendes Søn, Kunstmaler Viggo Emil Tuxen-Meyer, blev uddannet paa Kunstakademiet og fik Afgang i 1896. Han blev derpaa ansat i Dansk Reproduktionsanstalt, hvor han bl. a. ætsede i Kobber en Række af Wilhelm Pedersens Tegninger til H. C. Andersens Æventyr, Udgave 1903, Gyl-dendal. Han købte i 1908 en lille Bondegaard i Jyde-rup, byggede 1914 Villa i Dianalund og i 1935 et lille Hus i Birkerød. Han er gift med Hedvig C. B. Tuxen, født 1878, og de har to Børn, stud. med. Ulla Tuxen-Meyer og stud. polyt. Helge Vilhelm Tuxen-Meyer.

Augusta Meyers Datter, Margrethe Tuxen-Meyer, født 1877, blev ligeledes Kunstner. Hun har paa Char-lottenborg udstillet Portrætter af en Række kendte

Personligheder: Knud Rasmussen, Generaldirektør Knutzen, Højesteretspræsident Cosmos Meyer, flere Højesteretsmedlemmer og mange andre. Hun har Billeder paa Aarhus Museum og Statens Museum for Kunst og har dekoreret to af Østasiatisk Kompagnis Skibe »Amerika« og »Europa« med Malerier fra Københavns gamle Kanaler. Hun er en fremragende og særpræget Kunstner. Hendes Arbejder er »Menneske-Maleri«, og hun har selv sagt, at de beror paa en kolossal Koncentration i Opfattelsen af Modellens Væsen. I 1908 blev hun gift med Redaktør Svend Poulsen (1872—1937). Deres Datter Else er gift med Kaptajnløjtnant i Livgarden Herluf Krabbe, og har to Børn, Birgitte 4, Ole 2 Aar.

Viggo Tuxen-Meyer fortæller følgende om sine Bedsteforældre:

»Min Bedstefader, *Peder Pedersen* — Søn af Kaptajnløjtnant Ove Christian Pedersen og Hustru Oline Henriette, født Barfred — altsaa en Sønnesøn af Ridssemesteren, var en stilfærdig, fin og gennemnobel Personlighed. Hans ædle og meget smukke Ansigtstræk vidnede om gammel Kultur. Livet igennem blev han en Støtte for sin Venner og sin nærmeste Slægt. Det gav hans Liv Fylde.

Desuden var han en Skønhedselsker, hvad følgende pudsige Historie kan give et Eksempel paa: Man saa paa en ny Lejlighed. I Haven stod et pragtfuldt blomstrende Pæretræ, og det fangede aldeles hans Opmærksomhed, saaledes at han ved Hjemkomsten kun kunde fortælle grumme lidt om Lejligheden, men saa meget mere om Træet.

Et andet Træk: En Dag da han red over Knippelsbro, kom en voldsom Kastevind ude fra Søen, og

uden at spørge om Forlov sendte den hans høje Hat i Vejret og ned i Bølgerne. En Bekendt, der netop kom forbi, undrede sig over hans Uforstyrrelighed! Ikke en Drejning med Hovedet endsige et Greb efter Hatten. Rolig trak han en lille Hue op af Sidelommen, satte den paa Hovedet og red videre.

Jeg tror, denne Ligevægt er et Slægtstræk.

Peder Pedersen er født 1817 paa Karlslunde-Gaarden, som Faderen fik i Medgift. Gode Prisepenge var der ogsaa, saa Fremtiden saa lys nok ud, men alt skulde snart forandres. Kun fire Aar gammel mistede han sin udmærkede Fader, og hans blide, stakkels Moder maatte forlade det hyggelige Hjem og sælge Gaarden, desværre med stort Tab.

Brødrene, Tegneren Vilhelm Pedersen og Ove Christian Pedersen, den senere Marinedirektør, der var overordentlig afholdt, kom begge ind i Flaaden.

Lige fyldt atten Aar fik Peder Pedersen at vide, at han maatte klare sig selv, der var ikke Midler til noget Studium.

Han brød da resolut op, rejste til Holland og gik i Handelslære. Sprog og Læsning var og blev dog stedse hans store Interesse. Hjemkommen fra Kontoret, efter Middagen, naar Dagens Cigar var røget, fordybede han sig i de kære Bøger. »Ja, Peder skulde have været Filolog«, sagde hans Hustru; men han blev Tømmerhandler og fik Kontor ude paa Wildersplads i sin Svoger Troels Georg Pedersens Hus. Søluft og Duft af Tjære slog En her i Møde. Store vejrbitte Sejlere laa fortøjet ved Kajen, hvor Tovværk og Tømmer m. m. den Gang fyldte op.

I 1847 løste han Borgerbrev som Grosserer. — Han tjente sig efterhaanden en Formue, og Familien boede

i et smukt Patricierhus ude paa Christianshavn. I dette Hjem raadede en fin og munter Tone. Men naar Gros-sereren havde sit »Skak en quatre«-Parti, maatte der være musestille. Den, der kender dette Spil, vil indrømme, at det lægger Beslag paa alle Tanker. Advokat Liebe og Kammerherre Eide huskes som to af de Medspillende. Alt som Vanskelighederne paa Brædtet taarnede sig op, øgedes Røgen fra de fire store Merskumspiber og fortonede de grublende Herrer.

Jo, det var gode Tider. — Da opdagedes en Besvi-gelse paa Kontoret omkring 1862, saa alvorlig, at alt maatte tages op fra nyt.

Dog Peder Pedersen arbejdede sig igen op, købte Villaen paa Alhambrevej, og det nye Hjem blev, lige-som Hjemmet i de første Aar, et Samlingssted for Slægtens Unge. Døtrene Augusta og Elna havde arvet Faderens smukke Ansigtstræk, var elegante og stod nu i deres fejreste Ungdomskaar. Her kom Veninder-ne Ellinor og Laura Engelhardt, Døtre af Professoren, Lægekandidaterne Vilhelm Meyer og dennes Venner: Oskar Bloch, en Broder til William og Carl Bloch, den udmærket fine Bernhard Bang, senere Professor ved Landbohøjskolen, stud. med. Seydel, Brødrene Moe fra Norge og Kusinerne fra Wildersplads, for ikke at tale om Familien Cloos fra Frederikshavn, der altid bragte Fest med sig.

Hustruen Bolette Margrethe er født den 10. No-vember 1826 i Frederikshavn, Datter af Generalkrigs-kommissær Jens Laurits Barfred, en Række Aar Ejer af Barfredshøj.

Skønt hun udmærket samstemmede med sin Mand, var hun dog i meget hans Modsætning. Impulsiv, umaadelig praktisk og let paavirkelig af Livets Sol- og Skyggesider.

For de fattige og nødstedte i Samfundet havde hun et varmt Hjerte. Særlig da hun var ung, søgte Slægten til hende, naar Sygdom bankede paa Døren. Ja, en Gang hændte det virkelig, at en Veninde gjorde Visit, blev syg og puttet i Seng. Dér tilstod hun, at dette netop havde været hendes Haab, for: »Hvem passer en Syg som Bolette Margrethe«. Desværre blev denne Evne haardt prøvet, de mistede seks smaa Børn; men der taltes kun lidt om disse og andre Sorger. Stille bar man de alvorlige Tilskikkelser, saaledes at der ogsaa blev Rum for, hvad festligt Livet kunde bringe.

I alt var de ligesom de øvrige i Slægten taknemmelige mod Gud.

Omkring 1880 fik Familien sit Hjem i Skovgaards Villa i Rosenvænget. Et mere ideelt Sted og bedre passende til hele deres Indstilling kunde ikke tænkes. Her var jo Skønhed paa alle Kanter, og Rosenvænget havde desuden den Gang et vist fornemt Præg. Med egen Nøgle lukkede man sig ud gennem den røde Laage til Langelinie, hvor Øresunds Smaaabølger skyllede op paa den frie Strand.

Elna lyttede betaget til Nattergalesangen. Augusta var allerede i 1872 bleven gift med Læge Vilhelm Meyer, som i nogle Aar havde Praxis i Dianalund, senere i København. Hun boede nu, efter sin elskede Mands altfor tidlige Død i 1878, oppe paa Østerbro, skraas overfor de gamle Huse, som Købke har malet paa Billedet »Morgen paa Østerbro«.

Paa 1. Sal i Skovgaards Villa boede de unge Sønner Niels og Joachim foruden Janus la Cour, der var som en Fader for dem. Disse lærte man at kende.

La Cour blev en Ven, trofast for Livet.

Søndagene herude i det dejlige Hjem lyser endnu i

vor Erindring. Som var det i Gaar ser vi Solen spejle sig i den store Messingmaskine paa det indbydende Frokostbord. Vi mindes Juleaften, hvor Træet var tændt, og Pastor Ingerslev talte. Vi Børn forstod helt vel, hvilken Lykke det var at være født paa Livets Solside.

Bedstefader har fortalt mig, at han som ung stod Model for sin Broder, f. Eks. til Kongen i Eventyret »Rejsekammeraten.« Nogen Lighed er ikke tilstræbt, han var tværtimod en slank Mand.

Senere optog Bedsteforældrene Moder og os Børn kærligt i deres Hjem paa Nørrevold, hvad vi skylder dem megen Tak for.

Peder Pedersen døde i København i 1904. Fru Bøllinge Margrethe døde i København i 1908, begge plejede paa det kærligste af Datteren Elna, som elskede dem inderligt.«

Om *Augusta Meyer* har hendes Datter Margrethe Svønn Poulsen fortalt mig følgende:

»Da Moder engang var paa Sommerbesøg i Cloos' dejlige Hjem i Frederikshavn, gik hun og Søsteren en Tur langs Stranden med to unge Mennesker, hvoraf den ene var Wilhelm Meyer, født 1847 paa Sct. Thomas. Da de kom til Bangsbo Aa, bar Wilhelm Meyer

Læge Wilhelm Meyer og Augusta Meyer,
f. Pedersen.

ridderligt Moder over Aaen. Den Tur var Begyndelsen til lang, trofast Kærlighed og senere Ægteskab. Moder var da tolv Aar og Fader sytten Aar.

I 1870 blev de forlovede. Fader var en meget alvorlig Kristen, hvad Breve fra hans Ungdom viser, men han skal ved Siden af sin Begavelse og Alvor have haft et straalende Humør. De giftede sig i 1872, da Moder var 20 Aar og Fader 25 Aar. Han startede en ny Praksis i Dianalund ved Tersløse, og her fik de tre Børn: Rudolph Frimodt, Margrethe og Viggo. De boede i et ganske lille Hus, som Dr. Sell senere udvidede. Fader, som var umaadelig afholdt, fik hurtigt en stor Praksis, han havde endog Patienter paa den anden Side af Sorø. Han maatte Nat og Dag køre i de aabne Vogne, siddende i den store Læderstol, som Lægerne brugte dengang. Han var ikke stærk og paa-drog sig en slem Gigtfeber. Faa Aar efter udnævntes han til Læge ved Frederikshospitalet i København, og de lejede midlertidig en lille Lejlighed i Østersøgade, hvor jeg blev født den 31. Marts 1877. Her fik de to ældste Børn Difteritis og døde. Det var et frygteligt Slag for mine Forældre.

Et nyt og værre Slag ventede min Moder, idet hendes elskede Mand, fra hendes tolvte Aar hendes eneste store Kærlighed, blev syg af Følgerne af Gigtfeberen og indlagt paa Frederiks Hospital, hvor han døde Aar 1878 med Vennen Oscar Bloch ved sin Side.

Moder var da Enke — kun 26 Aar. Hun havde af Naturen et ualmindelig glad Sind, men Sorgen tog stærkt paa hende. Hendes kærlige Forældre, Søsteren Elna og Vennerne støttede hende, saa godt de kunde. Blandt Vennerne var Natalie Zahle, som gav hende det Raad at tage en Gerning op. Dels for at skabe et

Hjem for sig og sine to Børn, dels for at de forfærdelige Sorger ikke skulde slaa hende helt ned. Moder kom til at undervise paa Frk. Zahles Skole, og en Gerning begyndte, der blev til stor Glæde for hende. Hun kunde roligt forlade min Broder og mig, da vor trofaste Barnepige, Ellen, var hos os. At Moder var en Dygtighed som Lærerinde, beviste hendes mange Timer og stadige Stigen til sværere Klasser, endog Almuelærerinder underviste hun, hun havde dog selv hverken Examen eller Uddannelse. Hun var meget afholdt af Lærere og Elever, som af hende lærte at elske Blomster og Dyr.

Kærligt aabnede Bedsteforældrene og Moster deres yndige Hjem for deres ældste Datter og hendes Børn.

Jeg har talt med mange om mine Forældre. En Udtalelse af Kammerherre Jean Tuxen (Faders Fætter) er sikkert karakteristisk. Han sagde: »Naar Deres Fader og Moder traadte ind i et Selskab hos Familien Tuxen, vakte de Opsigt, de vare saa smukke og passede i den Grad sammen i Kultur og Dannelse, at man ikke kunde se yndigere Par.«

Læge Adolf Sell, som var min Faders Amanuensis i Tersløse, overtog Faders Praksis og flyttede ind i Lægeboligen; han var gift og havde 5 Børn, men mistede tidligt sin Hustru.

Sell var en sjælden Begavelse, en stor Arbejdskraft, men haard og streng mod sig selv og andre, havde stor Interesse for Indre Mission og var en god Ven af Vilhelm Beck. Han førte Faders Praksis videre med myndig Haand; skaanede aldrig sig selv — men bag det hele laa hans Kongstanke »Kolonien Filadelfia«, som han vilde starte efter helt nye Idéer, først og fremmest for Epileptikere, som hidtil havde ført

en sørgelig Tilværelse i Danmark. Sell arbejdede frem imod Udførelsen af sine Idéer. Men alene kunde han ikke udføre dem, han maatte have et Menneske ved sin Side, der paa en vis Maade var hans Modsætning. Sytten Aar efter Faders Død friede Sell til Moder. — Han skrev en lang Række kloge og yderst charmerende Breve til hende.

Moder havde stor Interesse for hans Arbejde, hun elskede Tersløse, hvor hun havde været saa lykkelig, og hun blev da gift med Sell i 1895. Hun flyttede saa atter ind i Lægeboligen, som var bleven gjort større og pænere. Sell gik helt op i sin Gerning; sine fem Børns Opdragelse overlod han mest til Moder.

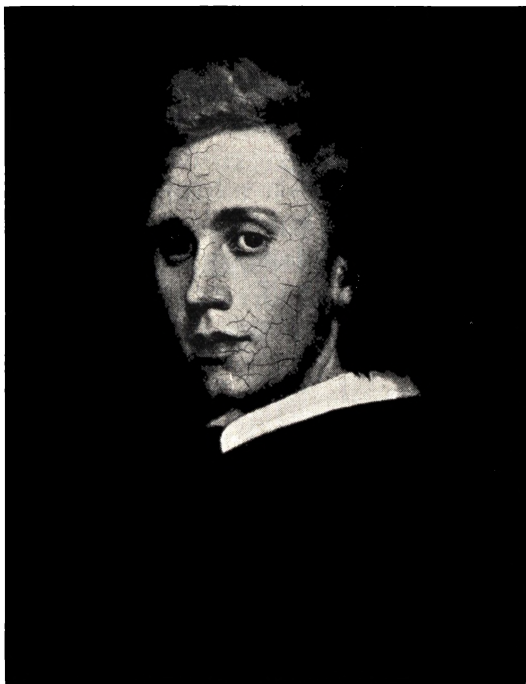
Og nu begyndte for Dr. Sell og Moder et helt nyt Kapitel i deres Liv, idet de startede »Kolonien Filadelfia«.

Alle de store Idéer og Planer var selvfølgelig Sells, men Moder var ham en glimrende Støtte paa en Masse Felter, hvor hun, den blide, kærlige, klarede sig bedre end han. Moder var en Skønhedselsker, men alle de smukke og rare Behageligheder i Hjemmet — som Heste og Vogne, etc. etc., blev straks givet til Kolonien, og de første Epileptikere rykkede ind i Lægeboligen. Det var ikke lette Forhold, Epilepsi er en frygtelig Sygdom. Efterhaanden kunde dog Patienterne flyttes over til Huse, som billigt blev opførte paa et dejligt stort Stykke Agerjord, som ejedes af Sell, men blev givet til Filadelfia. Husenes store, nøgne Vægge blev paa min Moders Initiativ dekorede med vældige Tegninger i Ramme af min Broder og mig.

Alt gaves til Filadelfia, Sell, Moder og Børnene levede tarveligt. Dr. Sell blev aldrig træt af at arbejde

Nat og Dag for at rejse Kolonien, og Moder fulgte ham trofast.

Kolonien voksede og blev en vældig og glimrende

Thomas Vilhelm Pedersen, 1820—1859.

Institution til Hjælp for Tusinder af stakkels elendige Mennesker. Dens Stifter, Overlæge Sell, døde i 1921, hans trofaste Hjælper, min Moder, døde i 1923.

Hun ligger begravet paa Tersløse Kirkegaard, hvor Venner rejste en Sten paa hendes Grav.«

*

Og saa kommer vi til Tegnemesterens yngste Søn-

nesøn, *Thomas Vilhelm Pedersen* (1820—1859), den yngste og den mest berømte i hele Slægten. Hos ham blomstrede de kunstneriske Evner op i rig Fylde, og skønt han gik bort saa ung, kun 39 Aar gammel, har han gennem sine Illustrationer til H. C. Andersens Æventyr glædet og frydet Millioner af Mennesker ud over hele Verden. Allesammen har vi H. C. Andersens Æventyr med hans Illustrationer staaende blandt vore kæreste Bøger, smukkeste er vel Gyldendals Jubilæumsudgave fra 1903, hvor den fine Tegning kommer saa klart frem, og hvor der ogsaa findes mange indtil da ikke offentliggjorte Tegninger. H. C. Andersen og Vilhelm Pedersen passer saa forunderligt sammen, de er saa at sige runden af samme danske Rod.

Vilhelm Pedersen var overordentlig produktiv, rundt i mange af Slægtens Hjem hænger hans Penne-tegninger paa Væggene til Glæde for os, der lever nu, og hos adskillige er der vel ligesom i mit Hjem opbevaret en Række Reproduktioner fra hans Skitsebøger, som er udgivet af Fr. Berghs lithografiske Institut. En Række Skikkelser fra Folkeliv og Dyreliv i Nord og Syd, — en Scene fra Pisa, dateret 20. Jan. 1857, hvor to italienske tohjulede Kærrer, den ene fuldt besat med en italiensk Familie, kører om Kap over Torvet, saa Frugtkurvene vælter, og Grisene styrter af Sted — en dansk Høstscene, hvor man vender hjem fra Marken, Munterhed og Glæde præger baade Voksne og Børn, ja Hestene med og det lille Føl. Der er Folkelivsbilleder fra Italiens Veje og Gader, og der er Skildringer fra danske Hjem med Børn i alle Aldre. Vi gengiver her i Bogen efter Originalen en Mor, der fortæller Historier til sine to

Smaadrenge, Skitsebogen bærer Aarstallet 1853, og under Tegningen staar der »Sorø Mølle d. 26. Juli«; det er sikkert Vilhelm Pedersens Søster Oline Sarauw med to af sine Sønner.

H. C. Andersens Æventyr med Vilhelm Pedersens Illustrationer er kendt og elsket af Voksne og Børn ud over hele Verden. Et ejendommeligt Eksempel herpaa fra den anden Side af Jordkloden maa jeg her berette.

Jeg fik for et Par Aar siden et lille Hæfte i Hænde, som er udgivet i 1935 af Nippon Dowa Kyokai (Japansk Æventyr-Forening) med Forord af den danske Chargé d'Affaires Hugo Hergel, samt Japans Udenrigsminister og Japans Undervisningsminister. Det indeholder en Række af H. C. Andersens Æventyr, en Skildring af H. C. Andersens Hus i Odense og andre Artikler om H. C. Andersen og Danmark, skrevet af Japanere. — Den eneste Artikel af en Ikke-Japaner havde til min store Overraskelse mit Navn som Forfatter; den hedder: »H. C. Andersen og Livingstones lille Datter«. Men det, som i denne Forbindelse har særlig Interesse, er, at Illustrationerne i H. C. Andersens Æventyr for en stor Del er Gengivelser af Vilhelm Pedersens geniale Tegninger — uden at hans Navn er nævnt i Bogen!

Kort blev Vilhelm Pedersens Liv, men stor hans Livsindsats. Her er nogle Data fra hans Levned.

Thomas Vilhelm Pedersen blev født paa Karlslunde Gaard 28. Jan. 1820. Han blev Kadet 1834, Sekondløjtnant 1841. Kong Christian VIII blev opmærksom paa hans Talent som Maler og Tegner og tilstod ham fire Aars Orlov (1842—46) med fuld Lønning. Man kan ikke lade være at tænke, at Dronning Caroline

Amalie, der hele sit Liv holdt Forbindelsen vedlige med sin kære Selles Slægt, har været en af dem, der gjorde Kongen opmærksom paa Vilhelm Pedersens Evner. Han blev Elev af Marstrand og fik Adgang til Akademiets øverste Afdeling. I 1847 udstillede han for første og eneste Gang fire mindre Billeder paa Charlottenborg, deriblandt »Parti fra Bromme Mølle« og »Landevejsscene«, der blev købt af Kunstforeningen. Samme Aar tegnede han de første Illustrationer til H. C. Andersens Æventyr til en tysk Udgave hos den danske Forlægger Lorck i Leipzig.

Da Krigen udbrød i 1848 kom han tilbage til Søetaten, var i 1849 paa »Gefion« og faldt i tysk Fangenskab efter Slaget ved Eckernförde. H. C. Andersen bad sin Forlægger Lorck om at sende Lieutenant Pedersen det Hæfte af Æventyrerne med »Det gamle Hus« i og faa ham til i sin Ensomhed at gøre Tegninger til det. Og med Brev fra Segeberg af 2. Juli 1849 sender Kunstneren 13 Tegninger.

Boghandler Reitzel købte senere Clichéerne af Hr. Lorck og til Julen 1849 udkom den danske Udgave med 126 Illustrationer til 45 Eventyr. H. C. Andersen var ikke fri for at være jaloux paa Vilhelm Pedersen, fordi Eventyrene vandt langt større Udbredelse, efter at de var illustrerede.

Vi faar Lov til gennem to Breve at faa et dybt Indblik i Vilhelm Pedersens indre Liv, Brevene er skrevet tæt efter hinanden, det ene er til Kusinen Adolphine Pedersen, det andet til hendes Forældre, Organist Frederik Wolf Pedersen og hans Hustru Sabine. Paa Konvolutten, der indeholdt dem, staar der med Sønnen, Viggo Pedersens Skrift: »*Da Fader vandt Moders Kærlighed*«.

Min kjære dyrebare Alfi!

Uendelig taknemlig vil jeg være Dig naar Du rolig vil gjennemlæse, og besvare mig disse Linier hvori jeg vil søge at aabne mit Inderste for Dig da det er mit oprigtigste Ønske at mit ganske jeg og min ganske Sjæl og Sind maa ligge klart for Dig med alle baade lyse og mørke Sider. En urolig gennemvaaget Nat ovenpaa det velsignede Bal igaar, har modnet en Tanke til Beslutning, som maaske ellers endnu i lang Tid ville have været begravet i mit Indre, men den forunderlige Stemning (jeg frygter at Du anser den for Lunefuldhed) hvori Du fant mig igaar Aftes har besluttet mig til med et raskt Snit at overskjære det Baand som nu alt i lang Tid har holdt min Tunge. Jeg vil da udtale hvad Du maaske længe har anet at jeg elsker Dig uendelig meget, at jeg bærer en dyb og inderlig Kjærlighed til Dig. Alt som Cadet da jeg besøgte Ballerne herude fattede jeg en levende Tilbøielighed til Dig men jeg var alt for lidt uddannet alt for lidt tænkende til dengang at danne mig noget klart Billede af Din herlige Karakter; det var vel mest Dit venlige muntre Væsen og smukke Ydre der tiltalte Drengen. Flere Aar gik hen; den gamle Tilbøilighed var nesten bortdunstet. Jeg skulde da atter til at besøge Sorø og glædede mig uendeligt til at gjensee den Adolphine som jeg tidligere havde fundet saa smuk og indtagende. Da saa jeg Dig den første Dag; Du saa daarlig og udtæret ud efter den besværlige Vinter I Stakler havde haft og jeg studsede ved og fik næsten Taare i Øiet ved at see Dig saa forandret; men snart fik jeg Øinene op, og ved den daglige Omgang blev Dit blide elskelige Væsen mig mere og mere klart, og Du forekom mig skjønnere end nogen-

sinde forhen. Da spirede Kjærligheden op hos mig som en lille beskeden Blomst; jeg skjærmede den og plejede den og havde min Glæde af den, og derfor skyede jeg Fremmede og fornøiede mig kun i den eensomme Natur og din Familiekrede fordi den der fandt mest Næring. Dengang kunde jeg være munter og fornøiet til Hverdagsbrug for den glædede kun, den knugede ikke mit Hjerte. — Nu har Forholdene forandret sig lidt efter lidt, uden at jeg næsten har mærket det, er den bleven til et Træ der voxer mig over Hodet og fletter mig ind saa at jeg ikke kan fri mig, men ængstes og pines, derfor er det at jeg nu oftest er Ordknapp og tvungen naar jeg sidder ved Din Side; ak jeg vilde saa gjerne give Dig det skjønneste og ædlest af min Sjæl og Tanke, men alt hvad jeg vil sige forekommer mig flout og dødt, fordi Tungen er for undselig til at udtale hvad der hviler paa Bunden af Hjertet, da er jeg færdig at forgaa og finder kun Lindring ved at slaa Armene om Dig, og idet jeg trykker Dig til mig føler jeg en salig Trøst i den Tanke, at hende jeg har saa kjær hviler saa tet ved mit Hjerte. Du vil maaske ogsaa heraf kunde forklare Dig min gaadefulde Opførsel igaar. Jeg saa Dig staae i Dandsen. O! hvor var Du smuk imod alle de andre. Du stod der saa herlig fiin og slank Du saae saa munter og uskyldig fordringsfri ud — U! jeg misundte de Andre som dandsede og glædede sig ved Dig — jeg kunde have gaaet hen og inklineret for Dig, have dandset med Dig og været munter som de andre — godt nok — men naar man har noget vigtigt hvilende tungt paa Hjertet troer man altid at Alles Øine ere henvent paa een og gjenemskuere een, og jeg vilde ikke have det kostbareste jeg eier, min Kjærlighed til

Dig, trukket frem og udsat for den flau sneverhjerterde Verdens Snak og Lattermildhed; jeg tabte da reent min Stemning, jeg blev bitter, og trak mig ind i min egen Skæl; hvor langt anderledes vilde jeg have følt dersom jeg havde været sikker paa at Du delte min Følelse. O! men hvor har det siden angret mig, da jeg frygter at jeg har forstyrret Din og Din Søsters uskyldige Glæde. Det var Uret jeg føler det kun altfor vel og beder Dig tusinde gange om Tilgivelse, men Du med Dit beskedne fromme Gemyt kan ikke tænke Dig den Qval som lidenskabens fremkalder i Mandens Bryst. Tænk imidlertid ikke kjæreste Alfi at det var Skinsyge, nei det var mig selv jeg harmedes over og dog havde jeg ikke Kraft til at staae imod. Tro ikke kjære gode Alfi at det kun er en flygtig forbi ilende Tilbøilighed der svinder som Dug for Solen, jeg har prøvet mig selv nøie, og der er foregaaet en altfor stor Forandring i mit inderste Væsen. Du finder det sikkert og det med Rette ubeskedent at en Fyr som jeg der endnu ikke har dreve det til noget i Verden der ikke engang endnu har kunnet tilkjæmpe sig Dygtigeres Anerkjendelse for mer end Talent, og som ikke eier andet i Verden end Forhaabninger og Drømme vil beile til en Piges Haand, men derfor kjæreste Alfi er det ogsaa kun til dit Hjærte jeg nu henvender mig, Kjærlighed spørger ikke om Stand og Midler, og kan jeg først erhverve mig Din Gjenfølelse og Løftet om at Du engang (om Gud vil) vil blive Lønnen for mine Bestræbelser saa kan jeg vel ogsaa engang naar Vor Herre lægger Velsignelse til min Flid, tilkempe mig en agtet Stilling og Midlerne til at ernære en Familie. O hvor vilde Visheden om din Kjærlighed besjæle mig hvor skulde jeg anspænde mine Kræfter

naar jeg foruden den Tilfredsstillelse som en ærlig Udøvelse af Kunsten forskaffer, tillige havde en saa herlig Løn ivente. O men havde jeg denne søde Visshed, jeg vilde skjule dette Forhold for hele Verden jeg vilde kun glæde mig ved det med Dig, jeg vilde trøste og styrke mig ved det naar mine Forventninger og Bestræbelser undertiden skuffedes, og først naar jeg saa mine Anstrengelser kronede naar jeg havde erhvervet mig Agtelse i mit Fag og Midler til at soutenere Dig, naar jeg saa vidt som jeg formaaer at blive det kunde være Dig en værdig Beiler vilde jeg lade Slægt og Venner og Verden etc. begribe min Lykke. Da jeg mærker at jeg begynder at bygge Luftkasteller det er en Vane jeg alt længe har haft og altid er Du Dronningen i de Eventyr jeg drømmer mig, det er derfor rigtigst at jeg afbryder og opsætter mit Byggeri til jeg faaer Vished om at jeg har et Fundament at reise dem paa eller om min hele skønne Drøm er Luft. Kjæreste elskede Alfi nu har jeg skriftet for Dig for vort Venskabs Skyld, som jeg i det mindste troer mig sikker paa vil Du ej pine mig forlænge, men snarest muligt sige mig dit Hjertes oprigtige Mening og kun betro den tause Line til at være Vidne om hvad vel kan være os imellem. Lev vel.

Din hengivne

V. Pedersen.

Kjøbenhavn den 9nde October

Kjære Onkel og Tante!

Af Alfis Brev som jeg antager De først har læst, veed De altsaa inden De begynder paa mit, hvad det

er for en Tilstaaelse jeg ønsker at lette mit Hjerte med; jeg kan altsaa fatte mig i Korthed. — Alfi var min første Kjærlighed; allerede som Dreng var jeg forfærdelig forelsket i hende, og nu da jeg er blevet voxen og ved en længere og nøiere Omgang har lært hende rigtig at kjende er hun bleven mig saa usigelig kjær. Jeg har nu snart i et Aar baaret denne Kjærlighed saavidt muligt for mig selv, og der burde den egentlig være endnu, thi jeg skammede mig med Rette for at vise mine Friersko, saalænge mit Liv var saa usikkert, saalænge jeg aldeles intet havde at byde hende, og jeg havde derfor besluttet ikke at aabne mit Hjerte for hende før jeg havde tilkæmpet mig en Stilling, men Here Gud vi er kun Mennesker; hele Sommeren har jeg holdt mig i Skinnet, men nu kort før vi skulde reise til Byen, kunde jeg ved Gud ikke bare mig længer, jeg maatte have Luft, for det gik mig ligesom Camilla, Hjærtet sad mig helt oppe i Halsen. Jeg skrev derfor Dagen efter Ballet et Brev til Alfi og gav hende om Aftenen, og den næste Morgen kom vi nede i Haven til den ønskeligste Forklaring; det velsignede Barn, hun delte ikke alene mine Følelser nu, men hun havde endogsaa længe holdt af mig, og hvad Stilling og Udsigter etc. angik, som hører til en fornuftig Husholdning, dem brød hun sig slet ikke om, men tog fuldkommen tiltakke med mig saa bar som jeg var; jeg har ved den levende Gud aldrig været i en saadan Stemning som i det Øjeblik for jeg var saa skamfuld, saa taknemmelig og lyksalig, — alt sammen paa een Gang, at jeg nu er det lykkeligste Menneske naar Vor Herre og De lægger Deres Velsignelse til behøver jeg vel ikke engang at tilføie. De har Alle, Alle i det velsignede Hus i Sorø vist mig

saa megen Velvillie, jeg er altid der bleven behandlet med saa megen Æmhed og Kjærlighed som om jeg var et Barn af Huset; jeg har deraf sluttet at de havde en Deel tilovers for mig og grunder derpaa det Haab at min Forbindelse med Alfi ikke er nogen imod. I det Brev jeg skrev til Adolphine er jeg mig selv bevidst at jeg ikke har gjort nogen Røverkule af mit Hjærte jeg har deri søgt at udtale hvormeget jeg holdt af hende, men tillige gjort mig Umage for at vise hende hvor umoden jeg selv er og hvor usikker den Bane er hun skulde vove sig ind paa; men da hun nu har Mod til at dele med mig hvad Skæbnen end maatte medføre da hun har Modenhed nok til at kunne bedømme hvad Verden fordrer og hvad man kan vente af den og tillige er opdraget i Nøisomhed og Religjøsitet saa har jeg ved Gud ogsaa Mod til at paatage mig det øvrige Ansvar — det er vidunderligt hvor denne Kjærlighed giver een Courage. Og det lover jeg Dem helligt, at jeg troligt skal dele Ondt og Godt med hende, gaaer Verden os imod skal jeg hellere sulte end hun skal mangle og er Lykken os gunstig skal jeg bære hende paa Hænderne. Hvad mine Planer for Fremtiden angaar da veed De at jeg intet har at vente uden af de Gaver Gud har givet mig og min egen Flid, men naar jeg ret anstrenger mig, vil han vel nok lægge Velsegnelse i mit Arbejde, iøvrigt er det min Bestemmelse kun at arbejde væk og see at blive dygtig, kan jeg opnaa det saa tjener jeg nok, og jeg agter da ikke at søge noget Stipendia før jeg har saa meget at det sammenlagt med hint kan forskaffe os Udkomme for et Par Aar saa gifter jeg mig og tager Alfi med ud i den vide Verden, for det er mig en gruelig Tanke at reise uden hende, men dertil er nu mange Aar.

Med deres dunkle Gaader
 Naar os et Glimt af Haab opgaaer,
 Vi stakkels Mennesker vi spaaer; —
 Men Een er kun som raader.

Vi vare fra først af bleven enige om at holde denne Dag hemmelig, jeg ønskede det saa inderligt at den skulde blive det til min Stilling var bleven noget fastere. Af forskjellige Grunde besluttede vi dog at indvie Rudolph i vor Hemmelighed og jeg reiste derfor strax til Helsingør, og da jeg kom tilbage derfra blev vi nødt til at gjøre gamle Fru Borch til Medvider, da vi hverken kunde komme til at tale eller correspondere med hinanden, og da det var skeet, paastod Alfi, at hendes Forældre vare nærmere berettigede til at vide det end hendes Bedstemoder og deri kunde jeg jo ikke andet end give hende Ret. — Kan De tilgive at De som egentlig burde være de første vi gjorde Regnskab for ere blevne de sidste. Skylden er ganske min, og hvor besynderligt det end seer ud forsikkrer jeg Dem at Bevæggrunden ikke er forkastelig. — Saa nu har jeg skrifted og venter med Længsel Deres Svar og kun maa jeg endnu tilføie den instændige Bøn at den hele Historie ikke kommer udenfor Deres egen Kreds, ikke en eneste af mine uden min Moder veed noget af det og videre ønsker jeg ikke det skal komme, og dermed lev vel.

Deres hengivne
 V. Pedersen.

I 1850 blev Vilhelm Pedersen udnævnt til Premierløjtnant, og 16. April 1851 ægtede han sin Kusine, Adolphine, Datter af Musikeren Frederik Wolf Pe-

dersen. Efter Krigen fortsatte han i den lille Officersbolig i Nyboder under et stille og lykkeligt Familieliv sin Virksomhed som Kunstner, men hæmmedes af sin Sygdom. 1856—57 var han i Italien, men heller ikke dette gav ham hans Helbred tilbage. Han døde 13. Marts 1859. Frederik Paludan-Müller skrev et Mindedigter om ham, af hvilket her gengives nogle Vers:

Saa staae vi for den Hvilende, den Stille,
 Hvis Blik er lukt i Dødens tause Bo,
 Hvor, nylig slumret ind ved Livets Kilde,
 Han nu meddeler os sin egen Ro.
 Ei passer til hans dybe Søvn vor Klage,
 Ei vor Bekymring til hans Aasyns Fred;
 Det Haab, han hviler i, han synes smage,
 Og see fra Haabets Himmel vi tilbage,
 En lys Erindring da vort Øie dvæler ved.

Thi trods det Mulm, der tidt hans Vei omslørte,
 og trods det Sygdomskors, han slæbte paa,
 Vor Ven dog til de lyse Aander hørte,
 Og mest i Solskin Livet for ham laa.
 Klart var det Blik, hvormed han om sig skued,
 Og som hans Tanke var hans Stemning klar;
 Ja, selv naar mørke Uveirsskyer ham trued,
 Han altid Solen saae, som bag dem lued,
 Og fuld af Haabets Stjerner Fremtids Nat ham var.

Saa med et haabfuldt Hjerte sig foreente
 Hans freidige, hans faste Sømandssind,
 Der, mens det rolig Holdning ham forleente,
 Afspeiled sig i Smilet paa hans Kind.

Og dette faste Sind har Prøve staaet
 Hiin Alvorsdag, hvis Sol gik ned i Blod,
 Da ham og Danmark blev en Vunde slaaget,
 Da, frem paa Gefions Dæk til Kampen gaaet,
 Ildprøven modig han med mandig Aand bestod.

Men om end her hans Krigernavn vi nævne,
 Ham helst som Musasøn betegne vi,
 Thi dertil stempet ham hans Konstnerevne,
 Hans Skjønhedssands, hans rige Phantasi.
 Om Skjønhedskilden sig hans Aand bevæged
 Let som en Sommerfugl, kjækt som en Ørn;
 Det Skjønnes Skue dybt hans Hjerte qvæged,
 Og selv gav Liv han og med Skjønhed præged
 Yndige Billeder og yndefulde Børn.

Og som det skeer, hvor Villien staar ved Roret,
 Og frem der styres med oprigtigt Sind,
 Saa kom han, ved at følge Skjønhedssporet,
 Mod Sandhedsrigets aabne Kyster ind.
 Det ideale Hjem han saae fremstige
 Med evig Glands i Himmeldybets Blaa,
 Og meer og meer imøde saaes han hige
 Det Sandes og det Skjønnes fælles Rige,
 Og før hans Øine brast det udbredt for ham laa.

I Hundredaaret for Vilhelm Pedersens Fødsel har
 hans Søn, Viggo Pedersen, givet denne fine Skildring
 af hans Liv og Kunst:

»I Nyboders Hygge, hvor Hyld og Syren blom-
 strer over Plankeværkerne mellem de lave gule Hus-
 rækker, hvor Beboerne taler fra Dør til Dør paa
 Smaastads Vis, i en af de smaa lavloftede Officers-

boliger levede Vilhelm Pedersen, H. C. Andersens Illustratør, de sidste fem Aar af sit Liv, til han 39 Aar gammel døde af Brystsye.

Naar man ser paa hans Tegninger, kunde man næsten tro, de fleste af dem var tegnede her.

Et lykkeligt men alt for kort Familieliv levede han her, kun trykket af legemlig Svaghed.

Søen var hans Element, den laa nærved; det gjorde ogsaa Kastellet og Volden med de mange Vejmøller paa Bastionen, hvor han fornøjede sig over Børnenes Leg i det Grønne. Ofte sad han paa en Bænk, naar det trættede ham at gaa, og glædede sig over de gamle Træers Former i Kongens Have.

I en lille bitte Stue malede han sine smaa altid med yndefuld Lethed hensatte Billeder og Skitser. Endnu fra de sidste Maaneder, da han pintes af Aandenød, er der nydelige Portrætter af hans yngste lille Dreng.

Her besøgte H. C. Andersen ham og læste sine »Historier« for ham. Her komponerede han ved Skrivebordet bag Døren i den hyggelige Dagligstue med de mange Billeder sine Illustrationer.

Han tegnede dem nu selv paa den kridderede Buxbomklods, hvorved et intimere Forhold opstod mellem hans Original og Træskæreren, saa Resultatet kom hans egen Udtryksmaade nærmere.

Men saadan havde han ikke gjort i tidligere Aar.

Og Tegningen afspejlede ham selv. Trods Sygdommens Tag i ham vedblev han at være den ranke lyse Skikkelse med det friske Sømands Humør og det vindende frie Væsen og den vennesæle Elskværdighed, der vandt ham alles Hjerter. En fintdannet, fritskuen Personlighed. Hans Kunstnertemperament indeholdt ingen Forfængelighed. Uhyre beskeden overfor

sit Arbejde, fuld af sund Selvkritik. Saaledes vidnede alle om ham: hans Foresatte, hans Kammerater, hans Ven og Lærer, Marstrand, hans nære Ven og Biograf, Fr. Paludan-Müller og hele hans Slægt og Vennekreds.

Privat kan tilføjes, at han var en elskelig Søn, Ægtefælle og Fader, og en ærligt søgende religiøs Natur.

Men de fleste af Billederne var tegnede for længe siden i andre Omgivelser. Børnene der var ikke hans egne, Hjemhyggen ikke hans egne Stuers, men hvad han med aaben Sans havde set hos andre.

Der havde ikke været Raad til at udvikle det Talent, han øjensynlig havde arvet fra sin tidlig afdøde Fader, Søofficer som han selv, og fra sin Farfader, den gamle »Ridsemester« ved Sorø Akademi.

Men den ganske unge Løjtnant fik af Chr. VIII det kongelige Tilbud om Permission i 4 Aar med fuld Gage for at uddanne sine Evner og saa frit Valg derefter mellem Kunsten eller Marinen.

I den 10 Aar ældre Marstrand fandt han en udmærket og kær Vejleder og Ven. Efter dennes Raad gennemgik han Kunstakademiets Modelskole og naaede at udstille paa Charlottenborg en Gang, 1847.

Men Oprørskrigens Udbrud 1848 fritog ham for Valget.

Han meldte sig til Tjeneste, gjorde Krigen med, blev saaret ved Eckernförde, blev taget til Fange, blev forfremmet og blev Ridder, omtalt med Hæder i Chefens Rapport.

Nu blev han i Marinen til sin Død, men malede og tegnede ved Siden af Tjenesten, saa vidt hans skrøbelige Helbred tillod.

Det var som pur ung Løjtnant, da han havde be-

gyndt det kunstneriske Studium, at han modtog Bestilling fra Lorck i Leipzig til at tegne til den tyske Oversættelse af Andersens Eventyr. Med levende Interesse tog han Opgaven op.

Men det maa have været ham en Skuffelse at se sine let og fint tegnede Blyantstegninger i Træsnitene. Kopierede — ret frit — paa Klods dernede og skaarne af en tredie Mand havde de tabt alt for meget af hans ejendommelige Streg og Udtryk og Karakter.

Men Skuffelsen opvejedes ved, at den danske Udgave, Aaret efter, hos Reitzel, — endda den var ringere i Trykket — blev modtagen med saa varm en Interesse, saa Salget af Bogen steg og Fortsættelse blev bestemt.

Siden gentoges Tegningerne til Oversættelser til snart sagt alle Europas Sprog; og saaledes førtes den beskedne unge Kunstners Navn viden om Lande af Digterens Genius.

Efter hans Død udnyttedes og optryktes de gamle Klodser, til de var helt udslidte, og de blev kopierede paa ny, saa deres endelige Skikkelse var ret medtagen.

Paaskønnelsesværdigt var det, at Gyldendals Forlag 1903 lod udkomme en saakaldt »Kunstudgave« til Oprensning af Vilh. Pedersens Navn. Her fremførtes i fortrinlig Reproduktion (B. Middelboe) og ypperligt Tryk (Langkjær) de gamle Originaltegninger i Blyant sammen med en Mængde Udkast og Variationer i forskelligt Materiale og færdige Træsnit efter den tyske Udgave og de senere danske.«

Ved sin Død efterlod Vilhelm Pedersen sig Hustru og tre Børn. Kun otte Aar havde de været gift. Og

Adolphine Pedersen med Børn og Søstre.

trods hans Verdensberømmelse som H. C. Andersens Illustrator levede hans Enke i overordentlig smaa Kaar, men hun blev en tapper og trofast Mor for sine Børn.

Datteren Gerda døde i en Alder af 25 Aar. Begge Sønnerne, Viggo og Thorolf, blev fremragende og dygtige Kunstmalere, og blandt deres Efterkommere findes der en Række kendte Kunstnere. I ingen Gren af Slægten har de kunstneriske Evner gjort sig saa stærkt gældende som her, hvor baade Far og Mor stammer ned fra Tegnemesteren.

Viggo Pedersen (1854—1926) blev uddannet paa Akademiet og udstillede første Gang paa Charlottenborg i 1876. I Foraaret 1882 rejste han til Paris og

Viggo Pedersen og Elisabeth Pedersen, f. Borup, April 1880.

besøgte sammen med Joachim Skovgaard Norditalien. Han studerede særlig Farveteknik. 1891 var han Medstifter af Den Fri Udstilling. Hans Billeder har bl. a. været udstillede i Chicago 1893 og i Paris 1900. Han var paavirket af sin Lærer, P. C. Skovgaard og Janus la Cour, men hans Farver blev stærkere end deres. Som Eksempel kan nævnes det bibelske Billede »Isak ser Rebecca komme«, der baade er præget af Østens Farvepragt og en stærk Indleven i det bibelske Emne. Han dyrkede især Landskabsmaleriet, store, festlige Billeder fra Frederiksborgegnen, fra Arildsleje og andre Steder. Kunstmuseet ejer bl. a. »En opkørt Vej under gamle Træer« fra 1882. Hans fine Menneskeopfattelse og kærlige Sind kommer frem i hans Genrebilleder, f. Eks. »Solskin i Dagligstuen«. Han var en barnlig, from Kristen, vel mest med Tilslutning til Grundt-

Viggo Pedersen: Solskin i Dagligstuen.

vigske Kredse. Der var hos ham noget straalende og kærligt, som fik Menneskers Hjerter til at aabne sig, han bragte selv Solskin med sig, hvor han kom. Han elskede Mennesker, og han elskede Naturen, alt hvad han mødte fik et Skær af den lyse Tro til Gud, som bar ham Livet igennem. Han havde ogsaa, som vi allerede har set Beviser paa, Ordet i sin Magt. Her gengives et Stykke af et Brev, skrevet paa Karlsberg ved Frederiksborg, hvor han i lang Tid havde sit Hjem, Søndag den 29. September 1907 til en, der stod hans Hjerter meget nær. Det viser os, hvor fint han opfatter Naturen, og hvorledes den bringer ham Bud fra Gud.

— Dugsprængt ligger Haven og tindrer i Solen, alle Farver lyser som Guld og kostelige Stene, lyse Taager svinder men dvæler i det fjerne, alt er svøbt i Sølv og anes som i skære Drømme, fint og let og yndigt smelter alle Toner sammen; Sindet stemmes mildt og længselsfuldt tillige, Brystet svulmer lettet i den friske, sunde Luft, men et ganske stille Suk af Vemod klinger dog igennem alt det yndefulde; det er Høstens Farver, Høstens sunde Luft; Sommeren er svunden, — ja — vi havde den jo næppe — derfor maa man frydes dobbelt ved dens yndige Farver; men Frugterne rødmer i Træerne, Laderne er fulde af bugnende Sæd, og nu gaar Plov og Harve paa de gavmilde Agre, og Rugen piper allerede op paa nysaaede Jorder; bag hvert Blad, der gulner, sidder den lille Knop til den kommende Vaar, og naar de trætte Blade synker ét for ét og saa falder i gyldent brogede Masser og ligger som Guld for Træernes Fod, aabnes de vide Udsigter, — og den lavere Sol straalende da lysende og kærtegnende alt — langt ind i Stjerne, og

153

Viggo Pedersen: Karlsberg ved Frederiksborg.

her er lysere inde end i Sommerens Varme og friere ude end under de løvtunge Kroner; og saa leves der lunere og tættere inden Døre, som det er paa Landet, hvor Aarstidernes Poesi (men ogsaa deres stærke, stundom knugende Kræfter) mærkes fyldigere end i den tætte By.

Og forunderligt at kunne mærke den kommende Vaar allerede fra Sommertidens sidste Farvel, og i de grønne Tæpper af Rug hele Vinteren høre den fortrøstningsfulde Tale, om Livet, som ikke lader sig kue af Døden. Og nu er Dagene allerede korte, men de naar hurtigere, end man husker det fra Aar til Aar den Dag, der er aller kortest, og med Haab nærmer man sig den, fordi det da gaar fremad igen. Og Vintertidens Pragt og Skønhed staar ikke tilbage for Sommerens, overgaar den vel endog snarest, naar man har opladt Øje derfor og ikke regner efter den snavsede Bys Udseende. De dejlige Stammer med graa og farvet Bark med dunkle Puder af Mos, de yndefulde og kraftigt tegnede Grene med daarende Farveskær i Solens lave Gyldenglans, Sneens blændende Tindren, ofte i et Fortissimo af alle Regnbuens Farver, dens frostklingrende Knirken under Foden, dens lune Dække over Sæd og Jord, Rimens Diamantpudder med Skær af Perlemor og de armtykke i Solen dryppende Istappe, Skøjteføre-Jubel og Raab fra Isen, Kaneklokker og brede Slæder med tunge Stammer fra de stille Skove og de dampende Heste, der beder heruden for; — Teglgårdssøen blinker islagt bag de høje Stammer i Lunden som et Sølvbaand, og Fuglene flyver mod Ruderne og pikker i Kitten og beder om, at kærlige Hænder vil strø Føde for dem. Og om Aftenen Lampens Skin og Ovnens Bulder og dens lune røde Skær

Viggo Pedersen: Blomstrende Enge.

i Stuen! — jo, Vinteren samler og Sommeren spreder; Vinteren taler ogsaa om Savn og Trængsel, men den peger mod Vaaren; ogsaa Julens Glæde og trøsterige Sange midt i Kulden stemmer Glæden op, naar den synker, for Mennesket maa leve i Haab, det er vor Natur, det er *Hensigten* med os. Vi maa ikke blive i det nærværende, faar heller ikke Lov dertil, Livet sørger derfor. Men om vi end længes efter og stundom haardt tiltrænger Ro og Hvile, kunde vi ikke heller selv udholde det uforanderlige, var det end aldrig saa meget efter vore Ønsker til en Begyndelse; det egner vor jordiske Natur sig ikke til at bære, og det vilde ogsaa, om den kunde bære det, kvæle vor Længsel efter Evigheden, der ikke er en uendelig lang Dvælen i nok saa glædelig og forønsket jordisk Vedbliven, men er en Udvikling og Væxt og Fylde.

Naar Tiden er fyldt for os, da forsvinder den for vor Sans, — Fylden er det afgørende. Naar Sjælen helt er fyldt af Gud, da er der ingen Tid; men hvad dette er, kan vore fattige Hjerter kun dunkelt ane, kun fatte det i en uforklarlig Længsel, men formaar aldrig at udmale os det med jordiske Erfaringer, uden fra de allerbedste Øjeblikke, som vi synger: » . . . naar under Sang med Dit vingede Ord Sjælen af By over Stjærnerne fór.« da — samlede og baarne af Menighedens Aand — *fyldte* af Gud for en ganske kort Stund — da var der et Glimt af Evigheden i Sjælen, da fik vi en lille Anelse om, hvad Guds Salighed kan være. —

— — Derfor elsker jeg vor evindelig vekslede Natur, vort usalige Klima, elsker baade den stille, varme Sol og de drivende Skyer, Storm og Regn, Is og Sne, Lys og Mørke — en evindelig Vexlen, en stadig

Kamp. Saadan maa der ikke heller være Stilstand i vort Indre, ogsaa der maa der leves og kæmpes, der maa Lyset stride for at bryde igennem, for at smelte og frugtbargøre, der maa Haabet spire og holdes oppe i Bøn, der maa knæles under lave knugende Skyer, under Nattens Mulm; aldrig maa Kampen opgives, hvormange Nederlag jeg saa end ser tilbage paa. Forude ligger dog det evige Land, selv om Taager og dunkle Skyer skjuler det for mit Øje, selv om jeg hører Havet bruse med vældige Vande og synes, det skiller saa uendeligt derfra. Det er der dog, og den »gyngende Bro« derover er til at vandre paa, ja Livet *bestaar* i at vandre paa den, snart at ræddes, at finde den bristefærdig, — men saa i *Bønnen* at finde Fodfæste igen, mens Haabet iler forud i sin »Fjederham« og opmuntrer det trætte Sind. Og, Gud være lovet, vi gaar ikke ene — vi har vor Fører, Bærer og Leder, Guds egen Aand; og vi gaar i Skare med alle Hans troende, og paa den gyngende Bro over den islagte Strand er vi i Virkeligheden bedre farne — ja ene dér er vi vel bevarede mod al Fare og Elendighed uden om os — og — værst — inden i os, smaa Stakler som vi er, og som vi maa neje os dybt ved bedre og bedre at føle. Ja, hvor er det vidunderligt, at jo længere vi gaar ad denne Bro, desto ynkeligere bliver vi, desto mere truende er Strømmens Brus, men desto fastere den Haand, som usynlig holder vor, førende os frem, idet vi kun synes at gaa, men ledes og bæres. Og da glimter sommetider, naar Hjertet knuges mest i Angst eller Træthed, — en Lysning i Sky, og vi aner det evige Vidunderland — og se — da føres en og saa en anden over det sidste gabende Svælg — og er inde bag Mørket — inde hos Gud, i evigt Lys.

Stefan Viggo Pedersen: Jesu Indtog i Jerusalem. Illustration til Bibelhistorie.

Og dér skal vi komme alle, ikke ved vor svage Tro — men ved *Guds Naade*. Troen frelser ikke, Vor Herre alene er *Frelseren*, der aabenbarer os Guds Kærlighed og ved sin Opstandelse giver Vidnesbyrdet om, at hans Sendelse var fra Gud og om Guds Almagt; ved *Ham*, som *Hans Ejendom* er vi Guds Børn. — Men Troen er den Haand, hvori vi modtager Guds Gave og holder den fast.«

Kommer man ikke uvilkaarlig til at tænke paa Viggo Pedersens Maleri »Den kloge Jomfru«, der hænger rundt i mange danske Hjem? Hendes Blik og hele Skikkelse vidner om den samme tillidsfulde Tro.

Viggo Pedersen var gift første Gang med Elisabeth Borup (1860—1905) og anden Gang med Johanne

Stefan Viggo Pedersen: Paulus udenfor Damaskus. Illustration til Bibelhistorie.

Louise Aagaard, f. 1881. I første Ægteskab var der fire Børn. Den ældste, Datteren Ruth, døde 16 Aar gammel af Meningitis. De tre Sønner er alle Kunstnere: Christen Jul er Musiker og Forfatter, Stefan Viggo Pedersen har malet en Række betydelige Billeder, deriblandt adskillige Altertavler. Vi gengiver nogle af hans levende Illustrationer til en Bibelhistorie. Johannes Viggo Pedersen er Organist ved Grundtvigskirken. I andet Ægteskab er der en Søn, Enoch Viggo-Pedersen, som er Lærer i Dans, Stefan Viggo-Pedersen har to Børn og Johannes tre.

Vilhelm Pedersens anden Søn, *Thorolf*, f. 1858, blev ogsaa Maler og har bl. a. malet dejlige Marinebilleder. Han besøgte ligeledes Akademiet og udstil-

Ove Christian Pedersen: Dekoration til »Judæa«.

Thorolf Pedersen: Ved Gilleleje Havn.

lede første Gang i 1882. Af hans Arbejder er »Brede Sejl over Nordsjø gaar« købt af Statens Museum for Kunst. I 1895 blev han ansat som Dekorationsmaler og i 1897 som Theatermaler paa det kgl. Theater, hvor han var overmaade stærkt beskæftiget og meget anset. Han har været gift to Gange, første Gang med Karen Margrethe Janssen og anden Gang med Margrethe Luplau-Møller. I det første Ægteskab er der otte Børn. Den ældste Datter, Bodil, blev gift med Enrique Bunster fra Chile (1872—1928), hendes tre Døtre har alle, hver paa sin Vis, kunstneriske Evner, den næstældste, Naja, er Elev paa Akademiet. Den yngste af Thorolf Pedersens Børn er ogsaa en Datter, Gerda, hun er Danserinde, er gift og har Bolig i Genève. Tre af de seks Sønner har deres Virksomhed i New York, Tom Vil som Fabrikejer — han har en

Karen Margrethe Pedersen, f. Janssen med, syv af sine otte Børn.

Søn — Erling som Husinspektør — han har tre Børn — og Ib som Repræsentant for dansk Landbrug. De tre andre Sønner bor i København. Den ældste, Gunnar, er Generaldirektør ved Forsikrings-selskabet Scandia, han har en Datter. De to sidste Sønner, med hvem vi slutter denne korte Beretning om Slægten, er begge gaaet i Faderens Fodspor og er ansat ved det kgl. Teater, hvor de har fortsat Familiens Traditioner, Ove Christian Pedersen komponerer som Teatermaler Dekorationer og Kostymer og Thorolf Pedersen er Scenemester.

Baade Faderen, Thorolf Pedersen, og Sønnen, Ove Christian, har i deres Arbejder fortsat Traditionerne fra Vilhelm Pedersen. De har begge to til det kongelige Theater illustreret H. C. Andersens »Den lille Havfrue«.

AFSLUTNING

I korte Glimt har vi nu kigget ind i en lang Række af Hjem gennem hundrede Aar, Hjem hvor der i dansk Middelstand levede og lever jævne Mennesker, som i al Beskedenhed hører til de stille i Landet, men som netop ved sejt Udholdenhed, ved at holde Modet oppe i trange Tider, ved midt i Dagens Strid og Møje at bevare en sund Ligevægt og et godt Humør er med at *bære* vort Land.

Trofasthed og Kærlighed præger Troels Pedersens Efterkommere, og som en rød Traad gaar gennem Slægten Ansvarsfølelse og Tro til Gud som den, der giver Kraften.

Social Interesse udsprunget af kristelig Rod har mange af os.

Kunsten bryder frem hist og her, men det er en Kunst, der har høje Maal, der ønsker at løfte opad, en Kunst, der har Bud til vort Folks store Kredse, som for Eksempel, naar Stefan Viggo Pedersen illustrerer Bibelhistorie for Smaabørn, naar Viggo Pedersens Solskin i Dagligstuen kommer i en dansk Læsebog af 1939, og der under Billedet staar: »Solskin i Dagligstuen har en dobbelt Betydning. Mange Kunstnere har skildret Livet i Hjemmet. Her oplever Menneskene de rigeste Glæder og de dybeste Sorger« — Og naar Emilie Mundts Asylbørn bruges som Reklame for bedre Kaar for Børnene.

I et af de sidste Breve, vi har fra Tegnemesteren til hans Datter Frederike (dateret Sorøe d. 17. Aug. 1800) skriver han: *»jeg kan ikke udtrække, hvad jeg føler for dig, men stræb min inderlig kiære Datter at overgive Dig gandske i Guds haand, og forret hvad du bør med et muntert Sind, sørg ikke for efter tiden, lad Gud sørge —«*

Mange Aar er gaaet — mon disse Ord dog ikke i al deres Enfoldighed har noget at sige endnu den Dag i Dag til os, som blandt vore Forfædre tæller den beskedne, ihærdige, fromme Tegnemester?

Mit Ønske for Slægten skal være, at den stadig maa følge de gode Traditioner og leve:

Af Guds Naade — Til Guds Ære.

25. Januar 1940

RETTELSER

TIL

»TEGNEMESTERENS EFTERKOMMERE«

- S. 15 15 L. f. n. väg *rettes til* vägg.
S. 15 12. L. f. n. varo *rettes til* voro.
S. 17 4. L. f. n. Ministerpræsident *rettes til* Ministerresident
S. 50 8. L. f. n. fire *rettes til* fem.
S. 50 2. L. f. n. Indskud: *Olav Eskild Jørgensen* er Ingeniør og verdenskendt Opfinder. Dieselmotorens Anvendelse i Skibe skyldes ham. Han har udført fremragende Ingeniørarbejder i Danmark, Norge, England og Amerika.
S. 162 1. L. f. o. tre *rettes til* to.
S. 162 5. L. f. o. Scandia *rettes til* Skaane.

STAMTAVLE III a.

- Generation 5: under Karl Georg Pedersen.
L. 4 f. o. g. 6-5-1913 *rettes til* 6-5-1912
Generation 7: under Signe Gabriele Hauge.
L. 4 f. o. f. 27-2-1917 *rettes til* 27-12-1917.

STAMTAVLE VI:

- Generation 4: under Otto Christian Isaachsen:
L. 3 f. o. Manna *rettes til* Nanna.
L. 6 f. o. (Else Helene Lehmkuhl) *tilføjes* d. 16-3-1937.

Sammes Oldebørn:

- Generation 7: efter Gunver Doreen Isaachsen *tilføjes*:
Louise Helene Isaachsen f. 31-10-1932
Betty Dolores Isaachsen f. 9-5-1935
Shirley Joyce Isaachsen f. 23-4-1937
efter Vibeke Konow Taranger *tilføjes*:
Bente Konow Taranger f. 2-10-34

Kan anbringes f. Eks. Side 164

1

I	Peder Pedersen, f. 19-11-1774, d. 16-8-1851, Gehelme Conferensraad, g. 1) m. Maria Lechfield Scott, d. i Kbhvn. 7-11-1814, 2) m. Anne Carbine Loughton Smith (Familienavn de Lacey, fransk Huguenot, som emigrerede), d. i Kbhvn. 14-1-1878. 4 Børn af 2' Ægteskab.	II	Henning Pedersen, f. 10-12-1775, d. 7-2-1837, Major, Landmaaler, g. 19-11-1797 m. Sophie Caroline Voigt, f. 20-7-1773, d. 26-2-1844.	III
---	---	----	--	-----

2

3

Jodocus Henrik Mundt, f. 4-5-1834, d. 25-4-1926, g. 11-6-1862 m. Anna Augusta Paulsen, f. 26-7-1840, d. 28-6-1905.

Sophie Frederikke Mundt, f. 28-1-1876, d. 8-11-1844.

Knud Valdemar Mundt, f. 30-1-1837, d. 8-11-1844.

Jensine Henriette Christiane Mundt, f. 28-2-1839, d. 26-7-1883, g. 1) 16-2-1867 m. Frederik Adolph Julius Knub, f. .... 1837, d. 13-10-1868, g. 2) m. Albert Theodor Lier, f. 30-5-1829, d. 24-10-1897.

4

Ejvind Mundt, f. 13-11-1863, d. 16-3-1939, Læge, g. 30-10-1894 m. Olga Jensen, f. 27-5-1874.

Knud Helge Mundt, f. 13-2-1867, kgl. Skovfoged, g. 28-2-1902 m. Inger Margrethe Schrader, f. 22-9-1872.

Gunnar Mundt, f. Maj 1868, død spæd.

Gudrun Mundt, f. og d. 8-7-1870.

Astrid Mundt, f. 16-2-1872, g. 21-12-1892 m. Hans Martensen-Larsen, f. 2-9-1867, d. 13-7-1929, Domprovst i Roskilde.

Gerda Mundt, f. 4-9-1874, cand. phil., Borgerrepræsentant, Medlem af Folketinget, Forfatter.

Marie Mundt, f. 21-12-1877, g. 27-4-1907 m. Carl Constantin Brun, f. 11-5-1875, Landmand, cand. jur.

Oluf Mundt, f. 29-10-1880, d. 21-8-1882.

Henrik Christian Lier, f. 26-3-1870, g. m. skilt fra g. 2) Ellen Ahlman.

Carl Valdemar Lier, f. 22-3-1873, g. 1) 25-11-1898 m. Thekla Caroline sack, f. 28-7-1883, d. 4-6-1916, g. 2) 23-6-1918 m. Emma Johanne Omoe, f. 4-3-1880.

Axel Thorvald Lier, f. 21-5-1874, d. 17-6-1938, g. 1) 29-5-1903 m. Ellen Ratsack, f. 28-7-1883, d. 4-6-1916, g. 2) 23-6-1918 m. Emma Johanne Omoe, f. 4-3-1880.

Ingeborg Lier, f. 20-2-1872.

Ella Henriette Lier, f. 18-12-1876, g. 8-9-1896 m. Philip August Schrader, Grosserer, f. 13-6-1866, d. 11-12-1933.

5

Inga Natalie Mundt, f. 22-11-1895, g. 3-4-1917 m. Georg Johannes Hauge, f. 11-6-1890, Ingeniør, Norge.

Asta Mundt, f. 21-3-1898, g. 30-10-1919 m. Olaf Hauge f. 31-8-1893, Læge, Norge.

Elna Mundt, f. 6-8-1902, Lærerinde, g. 2-7-1934 m. Richardt Pedersen f. 21-2-1897, Kommunelærer.

Tyge Martensen-Larsen, f. 10-10-1893, Politimester, g. 28-11-1923 m. Thora Augusta Kathrine Jensen, f. 3-8-1903.

Aage Martensen-Larsen, f. 2-1-1895, Præst, g. 1) 23-10-1926 m. Märtha Holm, f. 7-10-1895, d. 21-1-1929, onora Lundén f. 30-7-1893.

Henning Martensen-Larsen, f. 18-2-1896, kgl. Skovfoged, g. 30-10-1923 m. Inger Stæhr, f. 27-1-1904, d. 7-2-1920.

Anne Maria Martensen-Larsen, f. 20-4-1897, f. 24-1-1900, Sygepl.ske, d. 19-10-1918.

Gunnar Ludvig Martensen-Larsen, f. 19-3-1903, Sygepl.ske, d. 19-10-1918.

Edith Virginie Martensen-Larsen, f. 3-12-1912, Læge, g. 17-1-1936 m. Else Paludan-Müller, f. 9-11-1911, g. 2) 15-7-1931 m. Maria Eleonora Lundén f. 30-7-1893.

Henrik Constantin Brun, f. 15-1-1908, Godsejer, g. 2-1-1910, Tandlæge, g. 21-6-1936 m. Kirsten Freisleben, f. 23-3-1915.

Anna Margrethe Brun, f. 2-1-1910, Tandlæge, g. 21-6-1936 m. Asger Schmelling, f. 11-4-1910, Arkitekt.

Carl Constantin Brun, f. 13-12-1913, Ingeniør, g. 3-7-1937 m. Grethe Kaja Lethaa, f. 2-6-1911.

Ida Brun, f. 5-4-1915, Ingeniør.

ad. 1) Nora Thekla Lier, f. 7-8-1899, g. 16-6-1933 m. Carl Berger.

Asta Lier, f. 10-3-1907, g. 14-5-1931 m. Ove Asger Villumsen, f. 6-8-1904, Landmand, skilt.

Elsa Marie Schrader, f. 31-5-1897, g. 1917 m. Kaj Knudsen, f. 24-7-1899, skilt.

Karen Margrethe Schrader, f. 5-11-1898, g. m. Kay Astrid Sophie Lemming, f. 24-7-1899, skilt.

Svend Lier Schrader, f. 6-11-1899, g. 30-3-1926 m. Lier Schrader, f. 1-1-1902.

Henning Lier Schrader, f. 22-11-1900.

Agnete Schrader, f. 1-1-1902.

6

Signe Gabriele Hauge, f. 27-2-1917

Ellen Gustava Hauge, f. 18-8-1919

Olga Marie Hauge, f. 25-12-1921

Inger Hauge, f. 29-4-1921

Anna Elisabeth Hauge, f. 3-3-1927

Gerda Hauge, f. 3-3-1927

Hans Gabriel Hauge, f. 12-8-1934

Andreas Hauge, f. 6-7-1924

Nina Hauge, f. 8-12-1920

Eivind Mundt Hauge, f. 11-12-1921

Jan Gabriel Hauge, f. 5-10-1924

Elsa Hauge, f. 25-5-1929

Ole Mundt Pedersen, f. 24-3-1936

Hans Henrik Martensen-Larsen, f. 23-11-1924

Helle Vibeke Martensen-Larsen, f. 29-10-1932

ad. 1) Olga Märtha Martensen-Larsen, f. 2-1-1929

Inge Martensen-Larsen, f. 16-3-1925

Birthe Lone Martensen-Larsen, f. 8-11-1927

Mette Martensen-Larsen, f. 12-5-1934

Keld Martensen-Larsen, f. 6-8-1937

Olav Constantin Brun, f. 7-6-1939

Claus Constantin Brun, f. 8-2-1939

Inger Agnete Schrader, f. 14-1-1918

Ruth Lier Schrader, f. 14-1-1928

Tom Lier Schrader, f. 15-1-1932

8

1	I	II	III	IV	V	VI	1								
	<p><i>Peder Pedersen</i>, f. 19-11-1774, d. 16-8-1851, Geheime Conferensraad, g. 1) m. <i>Maria Lechfield Scott</i>, d. i Kbhvn. 7-11-1814, 2) m. <i>Anne Caroline Loughton Smith</i> (Familienavn de Lancy, fransk Høgenot, som emigrerede). d. i Kbhvn. 14-11-1878. 4 Børn af 2' Ægteskab.</p>	<p><i>Henning Pedersen</i>, f. 10-12-1775, d. 7-2-1837, Major, Landmaaler, g. 19-11-1797 m. <i>Sophie Caroline Voigt</i>, f. 20-7-1773, d. 26-2-1844.</p>	<p><i>Troels Pedersen</i>, f. 28-2-1742 i Jylland, d. 3-4-1816 i Sorø, Tegnmester.</p> <p><i>Sophie Frederike Pedersen</i>, f. 3-12-1776, d. 3-1-1832, Lærerinde for Prinsesse Caroline Amalie.</p>	<p><i>Mette Sofie Krag</i>, f. 23-8-1748 paa Fyn, d. 11-5-1834 i Sorø.</p> <p><i>Hans Henric Jørgensen</i>, døbt 9-6-1772, d. 10-1-1828, Møller i Bromme.</p>	<p><i>Frederik Wolf Carl Pedersen</i>, f. 27-12-1778, d. 17-11-1854, Musiker, Organist, g. 7-10-1808 m. <i>Benedicte Sabine Borch</i>, f. 29-1-1780, d. 19-3-1847.</p> <p><i>Christiane Cathrine Pedersen</i>, f. 9-6-1782, d. 11-6-1861, g. 23-8-1817 m. Skovrider <i>Christian Heinrich Seehusen</i>, f. 19-1-1789, d. .... 1863, ingen Børn.</p>	<p><i>Ove Christian Pedersen</i>, f. 10-2-1786, d. 25-6-1821, Søofficer, g. 31-3-1811 m. <i>Oline Henriette Barfred</i>, f. 1788, d. 1872.</p>									
2	<p><i>Jensine Jørgensen</i>, f. 22-9-1810, d. .... 1843, g. 3-8-1833 m. <i>Andreas Seehusen</i>, f. 30-10-1802, d. .... (g. 2' Gang m. <i>Petra Margrethe Heggelund</i>.)</p>						<p><i>Henriette Frederikke Jørgensen</i>, f. .... 1812, d. .... 1828.</p>	<p><i>Jens Troels Christian Jørgensen</i>, f. 2-10-1814, d. 20-10-1891, Møller i Bromme, g. 10-11-1854 m. <i>Jacobine Margrethe Rousing</i>, f. 24-7-1819, d. 24-3-1904.</p>	2						
3	<p><i>Wilhelm Seehusen</i>, f. 11-10-1834, d. 25-3-1879, Tømmermester i Sorø, g. m. <i>Margrethe Agnete Laura Hass</i>, f. 7-10-1837 i Pretz, Holsten, d. .... 1917.</p>		<p><i>Heinrich Ludvig Seehusen</i>, f. 9-5-1836, d. .... 1912, Skolelærer i Kirkevevrløse, g. m. <i>Elise Emilie Henriette Nielsen</i>, f. 26-9-1843, d. .... 1917.</p>			<p><i>Frederik Carl Christian Jørgensen</i>, f. 2-7-1857, d. 15-3-1922, Møller i Bromme, g. 2-10-1889 m. <i>Johanne Louise Becker</i>, f. 24-10-1860.</p>		3							
4	<p><i>Hedvig Margrethe Seehusen</i>, f. .... 1862, d. .... 1865.</p>	<p><i>Carl Christian Wilhelm Seehusen</i>, f. 26-3-1865, d. 9-8-1929, Bogholder, g. m. <i>Emmy Wagner</i>, f. 1-9-1867.</p>	<p><i>Axel Valdemar Seehusen</i>, f. 17-12-1866, Malermester, g. 28-2-1906 m. <i>Eva Graabek</i>, f. 4-1-1874.</p>	<p><i>Fritze Seehusen</i>, f. .... 1862, d. .... 1865.</p>	<p><i>Vilhelm Sofus Seehusen</i>, f. 13-9-1863, d. 30-12-1930, Kaptajn, g. m. <i>Olivia Kleinstrup</i>, f. 10-10-1869.</p>	<p><i>Fritze Seehusen</i>, f. .... 1865, d. .... 1866.</p>	<p><i>Ejnar Seehusen</i>, f. .... 1867, d. .... 1891, cand. theol.</p>	<p><i>Gerda Seehusen</i>, f. .... 1868, d. .... 1871.</p>	<p><i>Viggo Seehusen</i>, f. 14-3-1870, d. 21-4-1935, Domkantor i Viborg, g. m. <i>Agnes Olivia Kirstine Rasmussen</i>, f. 26-3-1877.</p>	<p><i>Signe Elise (Lili) Seehusen</i>, f. 17-4-1871, g. m. <i>Anders Jørgen Jensen</i>, f. 11-5-1865, Fabrikant.</p>	<p><i>Aage Seehusen</i>, f. .... 1873, d. .... 1875.</p>	<p><i>Rigmor Seehusen</i>, f. .... 1876, d. .... 1899, g. m. Bagermester Theter.</p>	4		
5	<p><i>Karen Margrethe Seehusen</i>, f. 31-8-1901, g. m. <i>Alfred Kruse</i>, f. 31-8-1889, Direktor i Hamborg.</p>	<p><i>Kai Aage Seehusen</i>, f. 25-6-1907, g. 6-4-1933 m. <i>Adriane Wibroe</i>, f. 7-2-1906.</p>	<p><i>Svend Georg Seehusen</i>, f. 21-1-1909, Maler, g. 4-5-1932 m. <i>Caia Foersom</i>, f. 11-12-1909</p>	<p><i>Sven-Helge Seehusen</i>, f. 21-3-1895, Kaptajn, f. 6-11-1921 m. <i>Ella Wineken</i>, f. 14-10-1895.</p>	<p><i>Haakon Egil Seehusen</i>, f. 15-10-1898, Violoncellist, g. m. <i>Ingeborg Carla Didriksen</i>, f. 22-6-1901.</p>	<p><i>Arne Seehusen</i>, f. 17-9-1900, d. 7-6-1928.</p>	<p><i>Knud Heine Seehusen</i>, f. 22-6-1907, g. 3-1-1934 m. <i>Kirsten Inge Olga Koefoed</i>.</p>	<p><i>Inger Elise Jensen</i>, f. 6-12-1906, g. m. <i>Hugo Nielsen</i>, f. 1-5-1906, Farvemester.</p>	<p><i>Axel Seehusen Jensen</i>, f. 19-6-1908, d. 29-7-1927.</p>	<p><i>Ulla Marie Jensen</i>, f. 26-11-1909, g. m. <i>Henning Pihl</i>, f. 28-8-1908, begge Reklametegnere.</p>	<p><i>Rigmor Seehusen Jensen</i>, f. 9-5-1913.</p>	<p><i>Christian Heinrich Theter</i>, f. .... 1899, Lærer, g. m. <i>Helga Henriksen</i>.</p>	5		
6	<p><i>Bärbel Karen Kruse</i>, f. 22-8-1932.</p>	<p><i>Svend Alfred Kruse</i>, f. 26-1-1936.</p>	<p><i>Birgitte Seehusen</i>, f. 30-3-1936.</p>	<p><i>Elisabeth Seehusen</i>, f. 12-3-1938.</p>	<p><i>Geo (Søn) Seehusen</i>, f. 15-6-1935.</p>	<p><i>Bent Jørgen Seehusen</i>, f. 14-11-1922.</p>	<p><i>Finn Seehusen</i>, f. 12-10-1924.</p>	<p><i>Sven-Erik Seehusen</i>, f. 2-6-1932.</p>	<p><i>Birthe Seehusen</i>, f. 25-10-1934.</p>	<p><i>Vibeke Seehusen</i>, f. 26-10-1936.</p>	<p><i>Britta Nielsen</i>, f. 20-12-1933.</p>	<p><i>Ellse Nielsen</i>, f. 12-1-1937.</p>	<p><i>Jørgen Pihl</i>, f. 5-5-1938.</p>	<p><i>Carl Mogens Theter</i>, f. .... 1925.</p>	6
7													7		

1	<i>Troels Pedersen,</i> f. 28-2-1742 i Jylland, d. 3-4-1816 i Sorø, Tegnemester.						g. 11-9-1773 m.	<i>Mette Sofie Krag,</i> f. 23-8-1748 paa Fyn, d. 11-5-1834 i Sorø.						1							
I	<i>Peder Pedersen,</i> f. 19-11-1774, d. 16-8-1851, Geheime Conferensraad, g. 1) m. <i>Maria Lechfeld Scott,</i> d. i Kbhvn. 7-11-1814. 2) m. <i>Anne Caroline Loughton Smith</i> (Familienavn de Lancy, fransk Huguenot, som emigrerede). d. i Kbhvn. 14-11-1878. 4 Børn af 2 Ægteskab.		II	<i>Henning Pedersen,</i> f. 10-12-1775, d. 7-2-1837, Major, Landmaaler, g. 19-11-1797 m. <i>Sophie Caroline Voigt,</i> f. 20-7-1773, d. 26-2-1844.		III	<i>Sophie Frederike Pedersen,</i> f. 3-12-1776, d. 3-1-1852, g. 26-11-1807 m. <i>Hans Henric Jørgensen,</i> døbt 9-6-1772, d. 10-1-1828.		IV	<i>Frederik Wolf Carl Pedersen,</i> f. 27-12-1778, d. 17-11-1854, Musiklærer i Sorø, Organist.		g. 7-10-1808 m.	V	<i>Benedicte Sabine Borch,</i> f. 29-1-1780, d. 19-3-1847, Datter af Professor Caspar Abraham Borch.		VI	<i>Christiane Cathrine Pedersen,</i> f. 9-6-1782, d. 11-6-1861, g. 23-8-1817 m. Skovrider <i>Christian Heinrich Seehusen,</i> f. 19-1-1789, d. . . . . 1863, ingen Børn.		<i>Ove Christian Pedersen,</i> f. 10-2-1786, d. 25-6-1821, Søofficer, g. 31-3-1811 m. <i>Oline Henriette Barfred,</i> f. 1788, d. 1872.		2
2	<i>Louise Pedersen,</i> f. . . . . 1810, d. . . . . 1851.		<i>Theodor Pedersen,</i> f. . . . . 1811, d. . . . . 1842. ugift. Musiklærer i Amerika.		<i>Mathilde Pedersen,</i> f. . . . . 1816, d. . . . . 1842.		<i>Rudolf Frederik Pedersen,</i> f. . . . . 1813, d. . . . . 1871. Distriktslæge i Skelskør, g. m. Marie Thomasine Buch.		<i>Adolfine Marie Pedersen,</i> f. 2-5-1817, d. 19-7-1882, g. 16-4-1851 m. sin Fætter Thomas Vilhelm Pedersen. Deres Børn se Liste VI.		<i>Camilla Pedersen,</i> f. . . . . 1819, d. . . . . 1861.		<i>Michaeline Pedersen,</i> f. 23-5-1823, d. 24-10-1878.		3						
3	<i>Charita Mathilde Sabine Christiane Pedersen,</i> f. 5-4-1851, d. . . . . . g. 3-9-1873 m. Adolf Fibiger, f. 27-8-1835, d. 6-2-1905, Toldforvalter i Kolding.												4								
4	<i>Helga Marie Fibiger,</i> f. 22-10-1874, d. 3-9-1875.						<i>Ellen Fibiger,</i> f. 6-7-1876, g. 16-2-1903 m. Niels Georg Kaaber, skilt 19-8-1911.						5								
5	. . . . .												6								
6	. . . . .												7								

Om **BROMME MØLLE**

har Prof. Vilh. Andersen udtalt:

»Det har været mig en Glæde at læse Bogen om Familien fra Bromme Mølle, baade Brevene og Deres Indledning og Oplysninger dertil. Den første med Tilknnytning til det gamle Billede af Møllen virker meget levende. Af Oplysningerne, hvis Karakter af Familie-Historie naturligvis let kan ændres eller øges i Retning af mere alm. Historie, virker lige saa kunstnerisk den tavse Introduktion til det sidste »spændende« Afsnit.

Det forekommer mig i det hele, at der i de Breve, De meddeler, er det Stof, hvoraf man — Jonas Lie, f. Eks. — skrev Romaner fra gamle Dage, og at Virkningen er større og renere end i de fleste Romaner paa Grund af Deres taktfulde Afhold fra enhver Slags Tillavning, saa at de enkelte Personer — ikke blot de, der har kendte, ja historiske Navne — træder plastisk frem for Læseren alene ved deres Handle- og Udtryksmaade.

AF GERDA MUNDT ER TIDLIGERE UDKOMMET

TIL ØSTERLAND

Skildringer i Ord og Billeder af en Rejse til Ægypten, Palæstina, Syrien og Balkan.

Gyldendal 1929, i st. Format. m. mange Billeder. — Kr. 7.50.

Af Anmeldelserne: *J. C. Christensen*: »Naar jeg sætter Gerda Mundts smukke Bog — thi smuk er den — ind paa min Boghylde, da gør jeg det med et taknemmeligt Sind over for Forfatterinden og med det Forsæt, at jeg atter vil tage den frem og læse i den, thi den er det værd.«

EDEL LIISBERG

Ungdomsaar og Livsgerning.

O. Lohse 1930. — Kr. 3.50.

Af Anmeldelserne: *Indre Missions Tidende*: »En dejlig Bog om et Menneske, der tjente Herren ved at tjene sin Næste.«

Pastor E. Steenvinkel skriver: »... et litterært Mindesmærke af varig Værdi. . . Med min bedste Vilje kan jeg ikke finde nogen Knage at hænge min Kritikerhat paa. Det er en helt igennem fornøjelig og opbyggelig Bog. Smukt Sprog, fortalt livligt og i smuk Udstyrelse.«

(*Helsingør Avis*).

GUDS HENSIGT

Keswick-Minder.

K. M. A.'s Forlag 1932, 118 Sider. — Kr. 1.75.

Af Anmeldelserne: »En livlig og velskrevet Bog, dertil nydelig udstyret med mange Illustrationer; den giver et levende Indtryk af, hvad Keswick byder paa i ydre saavel som i indre Henseende.«

BROMME MØLLE

En Slægtbog 1932.

P. Haase og Søn, 292 Sider, mange Illustr. — Kr. 10.00.

Af Anmeldelserne: »Det har været et ikke almindeligt Liv, der førtes i Bromme Mølle, hvor Møllerkonen brevvekslede med Dronning Caroline Amalie, i hvis Opdragelse som Barn hun havde stor Andel. — Dette Sted og flere andre har faaet nyt Liv, dybere Perspektiv gennem det, Gerda Mundt fortæller i sin udmærkede Slægtbog.«

Axel Garboe (Kristeligt Dagblad, 11. Dec. 1932).

FRA NEW YORK TIL YELLOWSTONE

Nyt Nordisk Forlag, Arnold Busck 1935, 151 Sider.

Af Anmeldelserne: »Bogen adskiller sig ikke saa lidt fra de fleste nyere Skildringer af eller fra Amerika. Bl. a. deri, at Forfatteren i det store og hele har fundet et Amerika, der er bedre end dets Rygte.«